

**ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ
POWSZECHNEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ
SPÓŁKI AKCYJNEJ
ZA OKRES 6 MIESIĘCY
ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2013 ROKU**

SPIS TREŚCI

ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	3
ŚRÓDROCZNY SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
ŚRÓDROCZNE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM	8
ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH	11
INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	13
1. INFORMACJE O PZU I GRUPIE PZU	13
2. ZMIANY ORGANIZACJI GRUPY PZU	17
3. ZGODNOŚĆ Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ.....	18
4. PODSTAWOWE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI	20
5. ZMIANY ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI I PORÓWNYWALNOŚĆ DANYCH FINANSOWYCH	20
6. KLUCZOWE ZAŁOŻENIA PRZYJMOWANE DO OSZACOWAŃ RACHUNKOWYCH ORAZ SUBIEKTYWNE OCENY DOKONANE W PROCESIE WYBORU I STOSOWANIA ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI.....	20
7. KOREKTY BŁĘDÓW LAT UBIEGŁYCH.....	21
8. INNE INFORMACJE DOTYCZĄCE SPOSOBU SPORZĄDZENIA ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO 21	
9. ZNACZĄCE ZDARZENIA MAJĄCE WPŁYW NA ISTOTNĄ ZMIANĘ STRUKTURY POZYCJI SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	22
10. ISTOTNE ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	25
11. NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	26
12. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	56
13. WYPŁACALNOŚĆ	56
14. SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW	58
15. EMISJE, WYKUP I SPŁATY DŁUŻNYCH I KAPITAŁOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	68
16. NIESPŁACENIE LUB NARUSZENIE ISTOTNYCH POSTANOWIEŃ UMOWY KREDYTU LUB POŻYCZKI	68
17. UDZIELENIE PRZEZ PZU LUB JEDNOSTKI ZALEŻNE PORĘCZEŃ KREDYTU LUB POŻYCZKI LUB UDZIELENIE GWARANCJI	68
18. DYWIDENDY	68
19. ROZLICZENIA Z TYTUŁU SPRAW SPORNYCH	68
20. POZOSTAŁE INFORMACJE	76

ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Aktywa	Nota	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Wartości niematerialne		200 705	183 238
Wartość firmy		8 651	8 474
Rzeczowe aktywa trwałe		969 986	992 317
Nieruchomości inwestycyjne		1 604 253	564 404
Jednostki wyceniane metodą praw własności		604	-
Aktywa finansowe			
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	11.1.1	22 912 568	21 117 559
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	11.1.2	2 641 177	3 924 501
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	11.1.3	17 728 887	15 628 401
Pożyczki	11.1.4	11 044 425	9 752 615
Należności, w tym należności z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych	11.3	3 555 561	1 835 793
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	11.4	501 214	749 334
Szacowane regresy i odzyski		104 664	121 632
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		13 549	13 963
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		87 321	80 646
Odroczone koszty akwizycji		586 406	574 489
Rozliczenia międzyokresowe	11.7	93 686	94 942
Inne aktywa		85 236	83 704
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych		297 526	136 586
Aktywa związane z działalnością kontynuowaną		62 436 419	55 862 598
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	11.8	162 078	46 962
Aktywa, razem		62 598 497	55 909 560

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

Kapitały i zobowiązania	Nota	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Kapitały			
Wyemitowany kapitał podstawowy oraz inne kapitały przypadające udziałowcom jednostki dominującej			
Kapitał podstawowy		86 352	86 352
Pozostałe kapitały		9 048 544	9 105 450
Kapitał zapasowy		8 816 731	8 780 212
Kapitał z aktualizacji wyceny		263 495	363 242
Różnice kursowe z przeliczenia		(31 682)	(38 004)
Niepodzielony wynik		4 074 086	4 998 329
Zysk (strata) z lat ubiegłych		2 398 738	1 743 148
Zysk (strata) netto		1 675 348	3 255 181
Udziały niekontrolujące		79 724	79 138
Kapitały, razem		13 288 706	14 269 269
Zobowiązania			
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	11.9		
Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego		4 764 051	4 537 167
Rezerwa ubezpieczeń na życie		15 948 486	15 675 243
Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia		6 150 934	5 878 445
Rezerwa na skapitalizowaną wartość rent		5 697 792	5 660 281
Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych		3 238	4 227
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe		503 182	531 617
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający		3 450 439	3 113 798
Kontrakty inwestycyjne	11.10		
- o gwarantowanych i ustalonych warunkach		1 298 985	1 297 224
- na rachunek i ryzyko klienta		903 249	1 001 923
Rezerwy na świadczenia pracownicze		61 212	60 649
Inne rezerwy	11.11	245 050	267 456
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		310 048	357 557
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		78 719	21 658
Instrumenty pochodne		258 316	129 921
Inne zobowiązania	11.12	9 152 161	2 420 155
Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów	11.13		
Rozliczenia międzyokresowe kosztów		469 386	672 550
Przychody przyszłych okresów		14 543	10 420
Zobowiązania związane z działalnością kontynuowaną		49 309 791	41 640 291
Zobowiązania, razem		49 309 791	41 640 291
Kapitały i zobowiązania, razem		62 598 497	55 909 560

ŚRÓDROCZNY SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	Nota	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	11.14	4 069 328	8 495 251	3 923 527	8 246 274
Udział reasekuratorów w składce ubezpieczeniowej przypisanej brutto		(30 079)	(63 676)	(25 268)	(80 870)
Składki ubezpieczeniowe przypisane netto		4 039 249	8 431 575	3 898 259	8 165 404
Zmiana stanu rezerwy składki ubezpieczeniowej netto		30 264	(254 335)	99 619	(298 668)
Składki zarobione netto		4 069 513	8 177 240	3 997 878	7 866 736
Przychody z tytułu prowizji i opłat	11.15	72 706	143 270	56 357	116 359
Przychody netto z inwestycji	11.16	504 622	948 659	647 934	1 084 369
Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji	11.17	(134 815)	(181 767)	15 667	126 088
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	11.18	170 500	202 426	(12 495)	313 447
Pozostałe przychody operacyjne	11.19	75 675	280 593	88 477	163 923
Odszkodowania, świadczenia oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	11.20 11.22	(2 731 695)	(5 452 083)	(2 898 858)	(5 648 200)
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach, świadczeniach oraz zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych		2 987	(7 322)	161 105	133 565
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto		(2 728 708)	(5 459 405)	(2 737 753)	(5 514 635)
Świadczenia oraz zmiana wyceny kontraktów inwestycyjnych	11.21	(471)	(11 695)	(11 654)	(86 961)
Koszty akwizycji	11.22	(492 072)	(972 660)	(498 143)	(998 877)
Koszty administracyjne	11.22	(315 030)	(641 314)	(321 597)	(686 707)
Pozostałe koszty operacyjne	11.23	(142 695)	(339 654)	(123 787)	(248 186)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		1 079 225	2 145 693	1 100 884	2 135 556
Koszty finansowe	11.24	(23 426)	(37 826)	(7 047)	(12 805)
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek wycenianych metodą praw własności		(601)	1 856	-	-
Zysk (strata) brutto		1 055 198	2 109 723	1 093 837	2 122 751

Śródroczny skonsolidowany rachunek zysków i strat (kontynuacja)

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	Nota	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Podatek dochodowy					
- część bieżąca		(224 935)	(421 920)	(207 912)	(250 628)
- część odroczone		8 188	(12 087)	7 895	(155 674)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		838 451	1 675 716	893 820	1 716 449
Zysk (strata) netto, w tym:		838 451	1 675 716	893 820	1 716 449
- zysk (strata) przypisywany(a) właścicielom kapitału własnego jednostki dominującej		837 292	1 675 348	894 642	1 716 933
- zyski (straty) przypisywane właścicielom udziałów niekontrolujących		1 159	368	(822)	(484)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		837 292	1 675 348	894 642	1 716 933
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		-	-	-	-
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych		86 352 300	86 352 300	86 352 300	86 352 300
Podstawowy i rozwodniony zysk (strata) z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w złotych)		9,70	19,40	10,36	19,88
Podstawowy i rozwodniony zysk (strata) z działalności zaniechanej na jedną akcję zwykłą (w złotych)		-	-	-	-
Podstawowy i rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w złotych)		9,70	19,40	10,36	19,88

ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	Nota	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Zysk (strata) netto		838 451	1 675 716	893 820	1 716 449
Inne całkowite dochody netto	11.25	62 823	(91 130)	809	97 352
Podlegające późniejszemu przeniesieniu do rachunku zysków i strat		62 823	(91 130)	809	97 352
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		50 746	(106 044)	(1 712)	99 226
Różnice kursowe z przeliczenia		3 505	6 342	2 521	(1 874)
Reklasyfikacja nieruchomości z rzeczowych aktywów trwałych do nieruchomości inwestycyjnych		8 572	8 572	-	-
Dochody całkowite netto, razem		901 274	1 584 586	894 629	1 813 801
- dochody całkowite przypisywane właścicielom kapitału własnego jednostki dominującej		900 102	1 584 198	895 448	1 814 289
- dochody całkowite przypisywane właścicielom udziałów niekontrolujących		1 172	388	(819)	(488)

ŚRÓDROCZNE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym	Kapitały oraz rezerwy przypisywane właścicielom kapitału podstawowego jednostki dominującej							Udziały niekontrolujące	Kapitał własny, razem
	Pozostałe kapitały				Niepodzielony wynik				
	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zysk (strata) netto	Razem		
Stan na dzień 1 stycznia 2013	86 352	8 780 212	363 242	(38 004)	4 998 329	-	14 190 131	79 138	14 269 269
Zmiana wyceny instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	(106 044)	-	-	-	(106 044)	-	(106 044)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	6 322	-	-	6 322	20	6 342
Reklasyfikacja nieruchomości z rzeczowych aktywów trwałych do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	8 572	-	-	-	8 572	-	8 572
Zwiększenia (zmniejszenia) rozpoznawane bezpośrednio w kapitale, netto (po uwzględnieniu podatku dochodowego), razem	-	-	(97 472)	6 322	-	-	(91 150)	20	(91 130)
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	1 675 348	1 675 348	368	1 676 716
Zwiększenia (zmniejszenia), razem	-	-	(97 472)	6 322	-	1 675 348	1 584 198	388	1 584 586
Pozostałe zmiany, w tym:	-	36 519	(2 275)	-	(2 599 591)	-	(2 565 347)	198	(2 565 149)
Podział wyniku finansowego	-	34 236	-	-	(2 599 584)	-	(2 565 348)	-	(2 565 348)
Inne	-	2 283	(2 275)	-	(7)	-	1	198	199
Stan na dzień 30 czerwca 2013	86 352	8 816 731	263 495	(31 682)	2 398 738	1 675 348	13 208 982	79 724	13 288 706

Śródroczne sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym (kontynuacja)

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym	Kapitały oraz rezerwy przypisywane właścicielom kapitału podstawowego jednostki dominującej							Udziały niekontrolujące	Kapitał własny, razem
	Pozostałe kapitały				Niepodzielony wynik				
	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zysk (strata) netto	Razem		
Stan na dzień 1 stycznia 2012	86 352	7 711 818	268 831	(32 263)	4 748 424	-	12 783 162	86 343	12 869 505
Zmiana wyceny instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	77 654	-	-	-	77 654	-	77 654
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	(5 741)	-	-	(5 741)	(10)	(5 751)
Reklasyfikacja nieruchomości z rzeczowych aktywów trwałych do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	16 757	-	-	-	16 757	-	16 757
Zwiększenia (zmniejszenia) rozpoznawane bezpośrednio w kapitale, netto (po uwzględnieniu podatku dochodowego), razem	-	-	94 411	(5 741)	-	-	88 670	(10)	88 660
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	3 255 181	3 255 181	(1 355)	3 253 826
Zwiększenia (zmniejszenia), razem	-	-	94 411	(5 741)	-	3 255 181	3 343 851	(1 365)	3 342 486
Pozostałe zmiany, w tym:	-	1 068 394	-	-	(3 005 276)	-	(1 936 882)	(5 840)	(1 942 722)
Podział wyniku finansowego	-	1 068 113	-	-	(3 004 995)	-	(1 936 882)	(5 860)	(1 942 742)
Inne	-	281	-	-	(281)	-	-	20	20
Stan na dzień 31 grudnia 2012	86 352	8 780 212	363 242	(38 004)	1 743 148	3 255 181	14 190 131	79 138	14 269 269

Śródroczne sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym (kontynuacja)

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym	Kapitały oraz rezerwy przypisywane właścicielom kapitału podstawowego jednostki dominującej							Udziały niekontrolujące	Kapitał własny, razem
	Pozostałe kapitały				Niepodzielony wynik				
	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zysk (strata) netto	Razem		
Stan na dzień 1 stycznia 2012	86 352	7 711 818	268 831	(32 263)	4 748 424	-	12 783 162	86 343	12 869 505
Zmiana wyceny instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	99 226	-	-	-	99 226	-	99 226
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	(1 870)	-	-	(1 870)	(4)	(1 874)
Zwiększenia (zmniejszenia) rozpoznawane bezpośrednio w kapitale, netto (po uwzględnieniu podatku dochodowego), razem	-	-	99 226	(1 870)	-	-	97 356	(4)	97 352
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	1 716 933	1 716 933	(484)	1 716 449
Zwiększenia (zmniejszenia), razem	-	-	99 226	(1 870)	-	1 716 933	1 814 289	(488)	1 813 801
Pozostałe zmiany, w tym:	-	1 068 216	-	-	(3 005 098)	-	(1 936 882)	(5 840)	(1 942 722)
Podział wyniku finansowego	-	1 068 113	-	-	(3 004 995)	-	(1 936 882)	(5 860)	(1 942 742)
Inne	-	103	-	-	(103)	-	-	20	20
Stan na dzień 30 czerwca 2012	86 352	8 780 034	368 057	(34 133)	1 743 326	1 716 933	12 660 569	80 015	12 740 584

ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Przebiewy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Wpływy	10 225 532	10 366 860
- wpływy z tytułu składek ubezpieczeniowych brutto	8 194 952	8 198 025
- wpływy z tytułu kontraktów inwestycyjnych	857 719	1 545 039
- wpływy z tytułu prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów	66 576	6 186
- wpłaty reasekuratorów z tytułu udziału w odszkodowaniach	178 628	76 580
- wpływy z tytułu czynności komisarza awaryjnego	153 505	130 258
- wpływy z tytułu zbycia jednostek uczestnictwa przez fundusz inwestycyjny	283 866	-
- pozostałe wpływy operacyjne	490 286	410 772
Wydatki	(8 539 870)	(9 139 292)
- składki ubezpieczeniowe zapłacone z tytułu reasekuracji	(127 544)	(104 801)
- wypłacone prowizje i udziały w zyskach z tytułu reasekuracji czynnej	(819)	(1 183)
- odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	(4 189 056)	(4 555 018)
- wypłacone świadczenia z tytułu kontraktów inwestycyjnych	(957 278)	(1 619 983)
- wydatki z tytułu akwizycji	(837 281)	(787 666)
- wydatki o charakterze administracyjnym	(1 065 462)	(1 125 196)
- wydatki z tytułu odsetek	(141)	(27)
- wydatki z tytułu podatku dochodowego	(359 448)	(107 055)
- wydatki z tytułu czynności komisarza awaryjnego	(244 779)	(232 754)
- wydatki z tytułu odkupienia jednostek uczestnictwa przez fundusz inwestycyjny	(111 436)	-
- pozostałe wydatki operacyjne	(646 626)	(605 609)
Przebiewy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 685 662	1 227 568
Przebiewy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy	308 161 158	169 454 568
- zbycie nieruchomości inwestycyjnych	385	-
- wpływy z nieruchomości inwestycyjnych	55 558	4 212
- zbycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowych aktywów trwałych	2 000	5 095
- zbycie udziałów i akcji	3 996 143	2 640 937
- realizacja dłużnych papierów wartościowych	42 807 730	24 209 502
- zamknięcie transakcji buy-sell-back	176 007 341	70 675 859
- zamknięcie lokat terminowych w instytucjach kredytowych	70 247 405	67 878 281
- realizacja pozostałych lokat	13 423 982	3 291 321
- odsetki otrzymane	1 097 051	685 693
- dywidendy otrzymane	43 812	63 668
- zwiększenie stanu środków pieniężnych z tytułu objęcia konsolidacją nowych podmiotów	479 751	-

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (kontynuacja)

w tys. zł

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Wydanki	(310 308 818)	(169 915 129)
- nabycie nieruchomości inwestycyjnych	(392 587)	-
- wydatki na utrzymanie nieruchomości inwestycyjnych	(29 454)	(9 950)
- nabycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowych aktywów trwałych	(112 643)	(60 356)
- nabycie udziałów i akcji	(6 426 812)	(2 083 479)
- nabycie dłużnych papierów wartościowych	(44 643 303)	(25 082 460)
- otwarcie transakcji buy-sell-back	(175 771 228)	(72 850 265)
- otwarcie lokat terminowych w instytucjach kredytowych	(70 029 687)	(67 407 809)
- nabycie pozostałych lokat	(12 897 293)	(2 416 178)
- pozostałe wydatki na lokaty	(5 811)	(4 632)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 147 660)	(460 561)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy	32 245 992	22 528 272
- kredyty, pożyczki oraz emisja dłużnych papierów wartościowych ¹⁾	32 245 992	22 528 261
- pozostałe wpływy finansowe	-	11
Wydanki	(31 623 249)	(23 361 320)
- dywidendy wypłacone właścicielom kapitału własnego jednostki dominującej	(3)	(132)
- dywidendy wypłacone właścicielom udziałów niekontrolujących	-	-
- spłata kredytów, pożyczek oraz wykup własnych dłużnych papierów wartościowych ¹⁾	(31 615 775)	(23 358 685)
- odsetki od kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	(7 471)	(2 503)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	622 743	(833 048)
Przepływy pieniężne netto, razem	160 745	(66 041)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	136 586	237 724
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	195	(2 069)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu, w tym:	297 526	169 614
- o ograniczonej możliwości dysponowania	51 783	8 979

¹⁾ W pozycjach tych wykazano niemal wyłącznie przepływy pieniężne wynikające z krótkoterminowych transakcji sprzedaży papierów dłużnych z przyrzeczeniem odkupu (ang. sell-buy-back).

INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje o PZU i Grupie PZU

1.1. PZU

Jednostką dominującą w Grupie PZU jest PZU - spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie przy Al. Jana Pawła II 24. PZU powstał z przekształcenia Państwowego Zakładu Ubezpieczeń w spółkę akcyjną Skarbu Państwa, na mocy art. 97 Ustawy z dnia 28 lipca 1990 roku o działalności ubezpieczeniowej - tekst jednolity Dz. U. Nr 11 z 1996 roku, poz. 62 z późn. zm.

PZU jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla Miasta Stołecznego Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000009831.

Podstawowym przedmiotem działalności PZU według Polskiej Klasyfikacji Działalności są pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe (PKD 65.12), a według Europejskiej Klasyfikacji Działalności - ubezpieczenia rzeczowe (EKD 6603).

1.2. Spółki Grupy PZU

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego posiadanego bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		% głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności
				30 czerwca 2013	31 grudnia 2012	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012	
Jednostki objęte konsolidacją								
1	Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA	Warszawa	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	Ubezpieczenia majątkowe i osobowe.
2	Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie SA („PZU Życie”)	Warszawa	18.12.1991	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia na życie.
3	Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU SA („PTE PZU”)	Warszawa	08.12.1998	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Zarządzanie funduszami emerytalnymi.
4	PZU Centrum Operacji SA („PZU CO”)	Warszawa	30.11.2001	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Działalność pomocnicza związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalnymi.
5	Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA („TFI PZU”)	Warszawa	30.04.1999	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Tworzenie, reprezentowanie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi.
6	PZU Asset Management SA („PZU AM”)	Warszawa	12.07.2001	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie.
7	PZU Pomoc SA	Warszawa	18.03.2009	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Usługowa działalność assistance.
8	Międzyzakładowe Pracownicze Towarzystwo Emerytalne PZU SA („MPTE PZU SA”)	Warszawa	13.08.2004	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Zarządzanie pracowniczym funduszem emerytalnym.
9	PrJSC IC PZU Ukraine („PZU Ukraine”)	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia majątkowe.
10	PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance („PZU Ukraine Life”)	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia na życie.
11	UAB DK PZU Lietuva („PZU Lietuva”)	Wilno (Litwa)	26.04.2002	99,76%	99,76%	99,76%	99,76%	Ubezpieczenia majątkowe.
12	UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	Wilno (Litwa)	26.04.2002	99,34%	99,34%	99,34%	99,34%	Ubezpieczenia na życie.

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego posiadanego bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		% głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności
				30 czerwca 2013	31 grudnia 2012	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012	
13	Tower Inwestycje Sp. z o.o. („Tower Inwestycje”)	Warszawa	27.08.1998	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Pozostała działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.
14	Ogrodowa-Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	15.09.2004	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Nabywanie, eksploatacja, wynajem i zbywanie nieruchomości.
15	Armatura Kraków SA	Kraków	07.10.1999	63,83%	63,83%	63,83%	63,83%	Dystrybucja produktów Grupy Armatura, administracja i zarządzanie Grupą.
16	Armatoora SA	Nisko	10.12.2008	63,83%	63,83%	63,83%	63,83%	Produkcja i sprzedaż grzejników oraz baterii sanitarnych.
17	Armatoora SA i wspólnicy sp. k.	Kraków	10.02.2009	63,83%	63,83%	63,83%	63,83%	Wykorzystanie wolnych środków, inwestycje rozwojowe.
18	Armagor SA	Kraków	06.09.2009	63,83%	63,83%	63,83%	63,83%	Produkcja armatury wodnej, gazowej i centralnego ogrzewania.
19	Armadimp SA	Kraków	20.07.2012	63,83%	63,83%	63,83%	63,83%	Produkcja ceramicznych wyrobów sanitarnych.
20	Ipsilon Sp. z o.o.	Warszawa	02.04.2009	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Usługowa działalność assistance oraz świadczenie usług medycznych.
21	Ipsilon Bis SA	Warszawa	02.09.2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Spółka nie prowadzi działalności.
22	Omicron SA	Warszawa	13.09.2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Spółka nie prowadzi działalności.
23	LLC SOS Services Ukraine	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Usługi assistance.
24	PZU SFIO Dłużny	Warszawa	15.12.2009	nd.	nd.	nd.	nd.	Lokowanie środków zebranych od członków funduszu.
25	PZU FIZ Akcji	Warszawa	27.01.2010	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
26	PZU FIZ Dynamiczny	Warszawa	27.01.2010	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
27	PZU FIZ Sektora Nieruchomości ¹⁾	Warszawa	01.07.2008	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
28	PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2 ¹⁾	Warszawa	21.11.2011	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
29	PZU FIZ Sektora Nieruchomości 3 ¹⁾	Warszawa	24.02.2012	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
30	PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 1	Warszawa	12.12.2012	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego posiadanego bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		% głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności
				30 czerwca 2013	31 grudnia 2012	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012	
31	PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 2	Warszawa	19.11.2012	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
32	PZU Energia Medycyna Ekologia	Warszawa	20.12.2007	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
33	PZU Dłużny Rynków Wschodzących	Warszawa	20.11.2006	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
34	PZU FIZ Forte	Warszawa	27.12.2012	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
35	PZU FIZ RE Income ¹⁾	Warszawa	08.11.2011	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
36	PZU FIO Gotówkowy ²⁾	Warszawa	01.07.2005	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
Jednostka zależna niekonsolidowana								
37	Syta Development Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	29.04.1996	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Nabywanie i zbywanie nieruchomości, pośrednictwo w obrocie i administrowanie nieruchomościami.
Jednostki stowarzyszone								
38	Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka SA	Krynica	17.08.1998	37,53%	37,53%	36,71%	36,71%	Prowadzenie wyciągów narciarskich i turystycznych.
39	GSU Pomoc Górniczy Klub Ubezpieczonych SA	Tychy	08.06.1999	30,00%	30,00%	30,00%	30,00%	Obsługa ubezpieczeń.
40	EMC Instytut Medyczny SA ³⁾	Wrocław	18.06.2013	24,86%	9,95%	21,06%	8,43%	Ochrona zdrowia ludzkiego, prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk medycznych i farmacji.

¹⁾ Na dzień 30 czerwca 2013 roku fundusze PZU FIZ Sektora Nieruchomości, PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2, PZU FIZ Sektora Nieruchomości 3, PZU FIZ RE Income prowadziły swoją działalność inwestycyjną poprzez zależne spółki prawa handlowego mające charakter jednostek specjalnego przeznaczenia inwestujących w poszczególne nieruchomości, których liczba wynosiła odpowiednio dla każdego funduszu: 34, 8, 12, 6 (1 stycznia 2013 roku: 33, 8, 12, 6).

²⁾ Konsolidowany od 1 kwietnia 2013 roku.

³⁾ Nabycie spółki opisane w punkcie 2.2.

Na dzień 30 czerwca 2013 roku poza jednostkami wymienionymi w tabeli Grupa PZU posiadała jednostki uczestnictwa lub certyfikaty inwestycyjne PZU Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Sejf+, PZU Akcji Rynków Rozwiniętych, PZU Akcji Rynków Wschodzących, PZU Akcji Spółek Dywidendowych, w których udział Grupy PZU w aktywach netto przekracza 20% (bez uwzględniania aktywów posiadanych w związku z zawartymi kontraktami ubezpieczeniowymi i inwestycyjnymi na rachunek i ryzyko klienta).

2. Zmiany organizacji Grupy PZU

2.1. Kontynuacja procesu ufunduszowania lokat finansowych

2.1.1. Instrumenty dłużne

W dniu 25 lutego 2013 roku PZU i PZU Życie dokonały zapisów na certyfikaty inwestycyjne PZU Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych BIS 1, dokonując wpłat:

- PZU - w formie dłużnych instrumentów finansowych o wartości 1.244.056 tys. zł oraz gotówką w kwocie 500.000 tys. zł;
- PZU Życie - w formie dłużnych instrumentów finansowych o wartości 1.361.801 tys. zł oraz gotówką w kwocie 290.000 tys. zł.

W dniu 5 marca 2013 roku TFI PZU dokonało przydziału certyfikatów inwestycyjnych na rzecz PZU i PZU Życie o wartości odpowiednio 1.744.056 tys. zł i 1.651.801 tys. zł.

2.1.2. Instrumenty kapitałowe

W dniu 27 marca 2013 roku PZU i PZU Życie dokonały zapisów na certyfikaty inwestycyjne PZU Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych BIS 2, dokonując wpłat w formie akcji o wartości:

- PZU – 724.394 tys. zł;
- PZU Życie – 421.273 tys. zł.

W dniu 28 marca 2013 roku TFI PZU dokonało przydziału certyfikatów inwestycyjnych na rzecz PZU i PZU Życie o wartości równej wniesionym wpłatom.

2.2. Nabycie pakietu akcji EMC Instytut Medyczny SA

Po transakcjach giełdowych rozliczonych w dniu 18 czerwca 2013 roku jednostki Grupy PZU (głównie fundusze inwestycyjne zarządzane przez TFI PZU) osiągnęły łączny stan posiadania w liczbie 1.969.817 akcji EMC Instytutu Medycznego SA („EMC”), uprawniających do 23,66% udziału w kapitale tej spółki oraz do 20,04% głosów na Walnym Zgromadzeniu jej akcjonariuszy, a łączna wartość nabycia tych akcji wyniosła 34.069 tys. zł.

Wg stanu na dzień podpisania niniejszego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki Grupy PZU (głównie fundusze inwestycyjne zarządzane przez TFI PZU) osiągnęły łączny stan posiadania w liczbie 2.487.268 akcji EMC uprawniających do 29,87 % udziału w kapitale tej spółki oraz do 25,31% głosów na Walnym Zgromadzeniu jej akcjonariuszy, a łączna wartość nabycia tych akcji wyniosła 44.213 tys. zł.

Z uwagi na fakt, że rozliczenie transakcji nabycia EMC zostanie dokonane na podstawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych EMC sporządzonych wg stanu na dzień 30 czerwca 2013 roku, na dzień 30 czerwca 2013 roku nie objęto EMC wyceną metodą praw własności w niniejszym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Wyniki wyceny EMC metodą praw własności będą rozpoznawane w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy PZU począwszy od 1 lipca 2013 roku.

2.3. Zakończenie likwidacji spółek zależnych

W dniu 26 marca 2013 roku Walne Zgromadzenie Sigma Investments Sp. z o.o. w likwidacji podjęło uchwałę w sprawie zakończenia likwidacji spółki. W dniu 11 maja 2013 roku spółka została wykreślona z rejestru.

W dniu 23 kwietnia 2013 roku Walne Zgromadzenie ICH Center SA w likwidacji podjęło uchwałę w sprawie zakończenia likwidacji spółki. W dniu 20 maja 2013 roku spółka została wykreślona z rejestru.

3. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Niniejsze śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Komisję Europejską na dzień 30 czerwca 2013 roku, w tym zgodnie z wymogami MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” oraz zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33 z 2009 roku, poz. 259 z późn. zm. – „Rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych”).

3.1. Wprowadzenie nowych MSSF

3.1.1. Standardy i interpretacje oraz zmiany standardów wchodzące w życie od 1 stycznia 2013 roku

W niniejszym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zastosowano po raz pierwszy następujące nowe standardy i interpretacje oraz zmiany standardów:

Nazwa standardu/interpretacji	Data wejścia w życie dla rocznych okresów rozpoczynających się od dnia	Rozporządzenie zatwierdzające standard lub interpretację
Zmiany do MSR 19 – Poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia	1 stycznia 2013	475/2012
MSSF 13 – Wycena w wartości godziwej	1 stycznia 2013	1255/2012
Zmiana do MSR 12 - Podatek odroczony: realizacja aktywów	1 stycznia 2012 ¹⁾	1255/2012
Ciężka hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy (Zmiany do MSSF 1)	1 lipca 2011 ¹⁾	1255/2012
KIMSF 20 – Koszty usuwania nadkładu na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych	1 stycznia 2013	1255/2012
Zmiany do MSSF 7 - kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych	1 stycznia 2013	1256/2012
Zmiany do MSSF 1 – Pożyczki rządowe	1 stycznia 2013	183/2013
Zmiany do MSSF 2009 -2011	1 stycznia 2013	301/2013

¹⁾ Komisja Europejska głosowała za tym, aby regulacja obowiązywała najpóźniej dla rocznych okresów rozpoczynających się od lub po trzecim dniu po publikacji, która nastąpiła dnia 29 grudnia 2012 roku (okresy rozpoczynające się od lub po 1 stycznia 2013 roku).

3.1.2. Standardy i interpretacje oraz zmiany standardów, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują

Następujące standardy i interpretacje oraz zmiany standardów zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują:

- zatwierdzone rozporządzeniem Komisji Europejskiej

Nazwa standardu/interpretacji	Data wejścia w życie dla rocznych okresów rozpoczynających się od dnia	Rozporządzenie zatwierdzające standard lub interpretację
MSSF 10 – Skonsolidowane sprawozdania finansowe	1 stycznia 2013 ¹⁾	1254/2012
MSSF 11 – Wspólne ustalenia umowne	1 stycznia 2013 ¹⁾	1254/2012
MSSF 12 – Ujawnienia na temat zaangażowania w inne jednostki	1 stycznia 2013 ¹⁾	1254/2012
Wytyczne przejściowe (zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12)	1 stycznia 2013 ¹⁾	313/2013
Znowelizowany MSR 27 – Jednostkowe sprawozdania finansowe	1 stycznia 2013 ¹⁾	1254/2012
Znowelizowany MSR 28 – Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólne przedsięwzięcia	1 stycznia 2013 ¹⁾	1254/2012
Zmiany do MSR 32 - kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych	1 stycznia 2014	1256/2012

¹⁾ Komisja Europejska głosowała za tym, aby regulacja obowiązywała najpóźniej dla rocznych okresów rozpoczynających się od dnia 1 stycznia 2014 roku (wcześniejsze stosowanie jest dozwolone).

- niezatwierdzone przez Komisję Europejską:

Nazwa standardu/interpretacji	Data wydania przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości	Data wejścia w życie dla rocznych okresów rozpoczynających się od dnia (wg Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości)
MSSF 9 - Instrumenty finansowe	12 listopada 2009 16 grudnia 2011 (aktualizacja)	1 stycznia 2015
Jednostki inwestycyjne (zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27)	31 października 2012	1 stycznia 2014
Zmiany do MSR 36 - Ujawnianie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych	29 maja 2013	1 stycznia 2014
Zmiany do MSR 39 - Nowacja instrumentów pochodnych i dalsze stosowanie rachunkowości zabezpieczeń	27 czerwiec 2013	1 stycznia 2014
Interpretacja KIMSF 21 - Opłaty publiczne	20 maja 2013	1 stycznia 2014

Oczekuje się, że zastosowanie ww. standardów i zmian standardów nie będzie miało istotnego wpływu na całkowite dochody i kapitały własne Grupy PZU, za wyjątkiem:

- MSSF 9 - w przypadku którego, z uwagi na odległy termin wejścia w życie i oczekiwane dalsze zmiany zasad rachunkowości dotyczących instrumentów finansowych, związane m.in. z obecnie prowadzonymi pracami nad stopniowym zastępowaniem aktualnie obowiązującego MSR 39 nowymi regulacjami, nie dokonano oszacowań wpływu zastosowania MSSF 9 na całkowite dochody i kapitały własne Grupy PZU.
- MSSF 10 – w przypadku zastosowania którego od początku 2014 roku konsolidacją zostałyby objęte PZU Fundusz Inwestycyjny Otwarty Sejf+, PZU Akcji Rynków Rozwiniętych, PZU Akcji Rynków Wschodzących, PZU Akcji Spółek Dywidendowych (wg stanu na 30 czerwca 2013 roku). Pełna lista funduszy, które zostaną objęte konsolidacją od początku 2014 roku znana będzie po sporządzeniu sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy PZU wg stanu na 31 grudnia 2013 roku.

Z uwagi na możliwe zmiany udziału spółek Grupy PZU w aktywach netto ww. funduszy, możliwe nabycia przez spółki Grupy PZU jednostek uczestnictwa względnie certyfikatów inwestycyjnych innych funduszy inwestycyjnych oraz zmiany wycen posiadanych przez spółki Grupy PZU jednostek uczestnictwa względnie certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych nie jest możliwe podanie wpływu, jaki na całkowite dochody i kapitały własne Grupy PZU będzie miało zastosowanie MSSF 10 na dzień 1 stycznia 2014 roku.

4. Podstawowe zasady (polityka) rachunkowości

Szczegółowe zasady (polityka) rachunkowości zostały zaprezentowane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej za 2012 rok, podpisanym przez Zarząd PZU w dniu 12 marca 2013 roku i na temat którego biegły rewident wydał tego samego dnia opinię bez zastrzeżeń („Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU za 2012 rok”).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU za 2012 rok dostępne jest na stronie internetowej PZU pod adresem www.pzu.pl w zakładce „Grupa PZU / Relacje inwestorskie / Raporty okresowe i bieżące / Raporty okresowe”.

5. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości i porównywalność danych finansowych

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2013 roku nie dokonano zmian zasad (polityki) rachunkowości.

Sposób prezentacji danych finansowych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w porównaniu do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU za 2012 rok nie uległ zmianie, z zastrzeżeniem, że:

- niniejsze śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest sprawozdaniem skróconym w rozumieniu MSR 34;
- od początku 2013 roku dokonano modyfikacji sposobu agregacji danych finansowych do segmentów sprawozdawczych w nocie segmentowej, sporządzanej zgodnie z MSSF 8. Nowy sposób agregacji danych finansowych do segmentów sprawozdawczych opisany w punkcie 14 uwzględnia objęcie konsolidacją jednostek zależnych (spółki i fundusze) dotychczas niekonsolidowanych oraz objęcie wyceną metodą praw własności spółek stowarzyszonych, szczegółowo opisane w punktach 6.1 i 9.1.

6. Kluczowe założenia przyjmowane do oszacowań rachunkowych oraz subiektywne oceny dokonane w procesie wyboru i stosowania zasad (polityki) rachunkowości

Kluczowe założenia przyjmowane do oszacowań rachunkowych oraz subiektywne oceny dokonane w procesie wyboru i stosowania zasad (polityki) rachunkowości zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy PZU za 2012 rok.

Począwszy od dnia 1 stycznia 2013 roku dokonano zmiany opisanej poniżej.

6.1. Zmiana zasad konsolidacji

W latach poprzednich do końca 2012 roku dokonywano konsolidacji wszystkich istotnych jednostek zależnych. Przy określaniu istotności były brane pod uwagę kryteria osiągniętych przychodów, wartości bezwzględnej wyniku finansowego oraz sumy bilansowej.

Począwszy od dnia 1 stycznia 2013 roku zaprzestano stosowania kryterium istotności, w konsekwencji obejmując konsolidacją wszystkie jednostki zależne od PZU, co oznaczało objęcie konsolidacją od dnia 1 stycznia 2013 roku następujących jednostek:

- Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA;
- PZU Asset Management SA;
- PZU Pomoc SA;
- Międzyzakładowe Pracownicze Towarzystwo Emerytalne PZU SA;
- PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance;
- UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas;
- Ipsilon Sp. z o.o.;
- Ipsilon Bis SA;

- Omicron SA;
- LLC SOS Services Ukraine;
- PZU FIZ Sektora Nieruchomości;
- PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2;
- PZU FIZ Sektora Nieruchomości 3;
- PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 1;
- PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 2;
- PZU Energia Medycyna Ekologia;
- PZU Dłużny Rynków Wschodzących;
- PZU FIZ Forte;
- PZU FIZ RE Income.

W latach poprzednich do końca 2012 roku kryterium istotności stosowane było także w odniesieniu do jednostek stowarzyszonych, a zaprzestanie jego stosowania oznaczało wycenę metodą praw własności od dnia 1 stycznia 2013 roku następujących spółek:

- Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka SA;
- GSU Pomoc Górniczy Klub Ubezpieczonych SA.

Powyższe zmiany zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu pod datą 1 stycznia 2013 roku, a skutki (wynikające z wyceny bilansowej tych składników aktywów na dzień 31 grudnia 2012 roku a wartością aktywów netto tych jednostek na dzień 1 stycznia 2013 roku) zostały odniesione w całości na wynik finansowy, co szczegółowo przedstawiono w punkcie 9.1.

7. Korekty błędów lat ubiegłych

W okresie 6 miesięcy od dnia 1 stycznia do 30 czerwca 2013 roku nie dokonano żadnych korekt błędów lat ubiegłych.

8. Inne informacje dotyczące sposobu sporządzenia śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

8.1. Okres objęty śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Niniejsze śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za okres 6 miesięcy od dnia 1 stycznia do 30 czerwca 2013 roku.

8.2. Waluta funkcjonalna i prezentacyjna

Walutą funkcjonalną i prezentacyjną Grupy PZU jest polski złoty. O ile nie zaznaczono inaczej, wszystkie kwoty przedstawione w niniejszym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazane są w tysiącach złotych.

8.3. Kontynuacja działalności

Niniejsze śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez jednostki Grupy PZU w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. w okresie co najmniej 12 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego. Na dzień podpisania niniejszego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie istnieją fakty i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez jednostki Grupy PZU w okresie 12 miesięcy po zakończeniu okresu

sprawozdawczego na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

8.4. Działalność zaniechana

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2013 roku objęte konsolidacją jednostki Grupy PZU nie zaniechały prowadzenia jakiegokolwiek rodzaju działalności. Zakończenie likwidacji spółek Grupy PZU Sigma Investments sp. z o.o. w likwidacji i ICH Center SA w likwidacji zostało opisane w punkcie 1.2.

8.5. Sezonowość lub cykliczność działalności

Działalność Grupy PZU nie podlega sezonowości lub cykliczności w stopniu uzasadniającym stosowanie sugestii zawartych w pkt. 21 MSR 34.

8.6. Kursy walut

W niniejszym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przyjęto następujące kursy walutowe do przeliczenia danych finansowych zagranicznych jednostek podporządkowanych oraz prezentacji wybranych danych finansowych:

Waluta	1 stycznia – 30 czerwca 2013	30 czerwca 2013	1 stycznia – 31 grudnia 2012	31 grudnia 2012	1 stycznia – 30 czerwca 2012
LTL	1,2204	1,2538	1,2087	1,1840	1,2235
UAH	0,3947	0,4043	0,4001	0,3825	0,4044
EUR	4,2140	4,3292	4,1736	4,0882	4,2246

Kursy te są:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej – kursami średnimi NBP na dzień bilansowy;
- dla pozycji rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – kursami wyliczonymi jako średnia arytmetyczna z kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego z miesięcy danego okresu.

9. Znaczące zdarzenia mające wpływ na istotną zmianę struktury pozycji sprawozdania finansowego

9.1. Objęcie jednostek podporządkowanych konsolidacją lub metodą praw własności

Z uwagi na zaprzestanie począwszy od dnia 1 stycznia 2013 roku stosowania kryterium istotności przy określaniu listy jednostek zależnych obejmowanych konsolidacją względnie jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności - opisane szczegółowo w punkcie 6.1. - od dnia 1 stycznia 2013 roku wymienione w tym punkcie jednostki zostały objęte:

- konsolidacją (jednostki zależne) – co oznacza, że aktywa oraz zobowiązania tych jednostek zostały ujęte w stosownych pozycjach niniejszego sprawozdania skonsolidowanego zamiast dotychczasowej prezentacji wartości inwestycji w daną jednostkę zależną (w spółki wg kosztu nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, a w fundusze inwestycyjne w wartości godziwej) w odpowiedniej pozycji „Aktywów finansowych” skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej;
- wyceną metodą praw własności (jednostki stowarzyszone) - co oznacza, że wartość inwestycji w daną jednostkę stowarzyszoną ustalona wg metody praw własności została zaprezentowana w osobnej pozycji aktywów „Jednostki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności”, zamiast dotychczasowej prezentacji wg kosztu nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości w pozycji „Aktywa finansowe - Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży” skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

Dodatkowe szczegółowe informacje dotyczące wpływu zaprzestania stosowania kryterium istotności na skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień 1 stycznia 2013 roku przedstawiono w punktach poniżej.

9.1.1. Jednostki zależne – spółki obejmowane konsolidacją

Na dzień 1 stycznia 2013 roku różnice pomiędzy aktywami netto spółek obejmowanych konsolidacją a wartością bilansową inwestycji w daną jednostkę zależną ujęto w następujących pozycjach skonsolidowanego rachunku zysków i strat:

- różnice dodatnie – w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne”;
- różnice ujemne – w pozycji „Pozostałe koszty operacyjne”.

Uzgodnienie efektu objęcia spółek zależnych konsolidacją od 1 stycznia 2013 roku	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa netto	Wartość bilansowa akcji (wg hist. kosztu nabycia z uwzgl. odpisów z tytułu utraty wartości)	Udział Grupy PZU w kapitale jednostki	Udział Grupy PZU w aktywach netto	Wpływ na skonsolidowany wynik finansowy Grupy PZU
Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA	78 284	34 499	43 785	24 793	100,00%	43 785	18 992
PZU Asset Management SA	12 621	1 982	10 639	4 642	100,00%	10 639	5 997
Międzyzakładowe Pracownicze Towarzystwo Emerytalne PZU SA	1 578	226	1 352	500	100,00%	1 352	852
Razem - wpływ na pozostałe przychody operacyjne							25 841
PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance	32 884	26 105	6 779	25 921	100,00%	6 779	(19 142)
UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	79 680	52 639	27 041	40 235	99,34%	26 863	(13 372)
PZU Pomoc	19 729	3 564	16 165	18 565	100,00%	16 165	(2 400)
LLC SOS Services Ukraine	694	151	543	729	100,00%	543	(186)
Ipsilon Bis SA	87	3	84	100	100,00%	84	(16)
Ipsilon Sp. z o.o.	38	1	37	52	100,00%	37	(15)
Omicron SA	100	3	97	100	100,00%	97	(3)
Razem - wpływ na pozostałe koszty operacyjne							(35 134)
Razem - wpływ na skonsolidowany wynik finansowy							(9 293)

9.1.2. Jednostki zależne – fundusze obejmowane konsolidacją

Na dzień 1 stycznia 2013 roku w pozycji „Inne zobowiązania” zobowiązań skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej ujęto kwoty stanowiące wartości inwestycji inwestorów spoza Grupy PZU w fundusze inwestycyjne obejmowane konsolidacją.

Do 31 grudnia 2012 roku inwestycje w niektóre fundusze inwestycyjne kwalifikowane były do portfela aktywów dostępnych do sprzedaży, a zmiany wartości godziwej wykazywano w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny”. Na dzień 1 stycznia 2013 roku salda ujęte z tego tytułu w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” zostały przeniesione do skonsolidowanego rachunku zysków i strat i wykazane w pozycji „Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej”.

W tabeli poniżej zaprezentowano dane finansowe w podziale na poszczególne fundusze obejmowane konsolidacją.

Fundusz inwestycyjny	Łączne aktywa funduszu podlegające konsolidacji na 1 stycznia 2013	Kwota przeniesiona z pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” do skonsolidowanego rachunku zysków i strat na 1 stycznia 2013 roku	Zobowiązania wobec inwestorów spoza Grupy PZU ujęte w pozycji „Inne zobowiązania” na 1 stycznia 2013 roku
PZU FIZ Sektora Nieruchomości ¹⁾	423 814	120 815	-
PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2 ¹⁾	505 604	782	-
PZU FIZ Sektora Nieruchomości 3 ¹⁾	8 592	(1 408)	-
PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 1 ²⁾	500	-	-
PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 2 ²⁾	107 640	27 640	-
PZU Energia Medycyna Ekologia ³⁾	187 407	-	80 100
PZU Dłużny Rynków Wschodzących ²⁾	319 969	28 031	6 182
PZU FIZ Forte ²⁾	107 020	92	6 928
PZU FIZ RE Income ¹⁾	169 645	3 410	36 233
PZU FIO Gotówkowy ^{2) 4)}	473 008	5 265	151 072
Razem	2 303 199	184 627	280 515

¹⁾ Przeniesienie kwoty z pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” do skonsolidowanego rachunku zysków i strat jest konsekwencją zakwalifikowania, na dzień objęcia funduszu konsolidacją, posiadanych przez fundusz nieruchomości do grupy nieruchomości wycenianych wg modelu wartości godziwej, zgodnie z polityką rachunkowości Grupy PZU stosowaną dla nieruchomości inwestycyjnych, a w szczególności z zastosowania paragrafu 35 standardu MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”.

²⁾ Przeniesienie kwoty z pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” do skonsolidowanego rachunku zysków i strat dotyczy tych aktywów finansowych funduszu, które zostały zakwalifikowane do portfela wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy w momencie pierwszego rozpoznania.

³⁾ Inwestycja w fundusz była zakwalifikowana do portfela instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, dlatego kwota przeniesienia z pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” jest zerowa.

⁴⁾ Dane wg stanu na dzień objęcia konsolidacją – tj. na 1 kwietnia 2013 roku.

9.1.3. Jednostki stowarzyszone – spółki wyceniane metodą praw własności

Na dzień 1 stycznia 2013 roku różnice pomiędzy udziałem Grupy PZU w aktywach netto spółek obejmowanych wyceną metodą praw własności a wartością bilansową inwestycji w jednostki stowarzyszone ujęto w „Pozostałych przychodach operacyjnych” w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Uzgodnienie efektu wyceny jednostek stowarzyszonych metodą praw własności	1 stycznia 2013
Aktywa	47 875
Zobowiązania	6 275
Aktywa netto	41 600
Wartość bilansowa akcji	5 888
Udział Grupy PZU w skonsolidowanych aktywach netto spółek	15 439
Łączny wpływ na skonsolidowany wynik finansowy brutto	9 551

9.2. Podział wyniku finansowego PZU za rok 2012

W dniu 23 maja 2013 roku Walne Zgromadzenie PZU podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto za rok 2012. Zagadnienie zostało opisane w punkcie 18.

9.3. Najważniejsze dywidendy wypłacane pomiędzy spółkami Grupy PZU

Operacje te nie wpływają na wynik finansowy Grupy PZU, lecz na prezentację wyników poszczególnych segmentów.

9.3.1. Dywidenda z PZU Życie do PZU

W dniu 21 czerwca 2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU Życie podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku PZU Życie za rok obrotowy 2012 w kwocie 1.852.875 tys. zł w następujący sposób:

- przeznaczenie na dywidendę dla jedynego akcjonariusza, tj. PZU, kwoty 1.842.875 tys. zł;
- przeznaczenie na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych kwoty 10.000 tys. zł.

Dodatkowo Walne Zgromadzenie PZU Życie postanowiło o przeznaczeniu na wypłatę dywidendy dla akcjonariusza kwoty 2.000.000 tys. zł z kapitału zapasowego utworzonego z zysku z lat ubiegłych.

Łączna kwota dywidendy za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku wyniosła zatem 3.842.875 tys. zł, w tym:

- 1.842.875 tys. zł z zysku za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku oraz
- 2.000.000 tys. zł z kapitału zapasowego utworzonego z zysków z lat ubiegłych.

Dzień ustalenia praw do dywidendy został określony na 21 czerwca 2013 roku, a dzień wypłaty na 10 września 2013 roku.

9.3.2. Dywidenda z PTE PZU do PZU Życie.

W dniu 19 czerwca 2013 roku PTE PZU wypłaciło dywidendę na rzecz PZU Życie w kwocie 51.776 tys. zł.

9.3.3. Dywidenda z PZU CO do PZU

W dniu 29 kwietnia 2013 roku PZU CO wypłaciło dywidendę na rzecz PZU w kwocie 31.124 tys. zł.

9.4. Uгода z AXA France IARD

W dniu 25 stycznia 2013 roku PZU zawarł z AXA France IARD ugodę w zakresie ostatecznego rozliczenia umowy reasekuracyjnej za lata 2001-2005 w zakresie ubezpieczenia Zielona Karta, której dodatni wpływ na wynik finansowy brutto i netto wyniósł odpowiednio 53.207 tys. zł i 43.098 tys. zł i składał się z następujących elementów:

- ostateczne określenie należnych PZU prowizji reasekuracyjnych – dodatni wpływ na wynik finansowy brutto i netto w wysokości odpowiednio 73.231 tys. zł i 59.317 tys. zł (ujęty brutto w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne”);
- określenie wartości wykupu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przez reasekuratora - ujemny wpływ na wynik finansowy brutto i netto w wysokości odpowiednio 20.024 tys. zł i 16.219 tys. zł (ujęty brutto w pozycji „Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto”).

10. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie wystąpiły istotne zdarzenia wymagające ujawnienia w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

11. Noty uzupełniające do śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

11.1. Aktywa finansowe

W I półroczu 2013 roku ani w 2012 roku nie dokonano przeklasyfikowania instrumentów finansowych z grup wykazywanych w wartości godziwej do grup wykazywanych wg kosztu lub zamortyzowanego kosztu.

11.1.1. Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Instrumenty, dla których można określić wartość godziwą	22 912 568	21 117 559
Dłużne papiery wartościowe	22 912 568	21 117 559
Rządowe	22 687 226	20 906 285
Oprocentowanie stałe	21 929 372	20 460 298
Oprocentowanie zmienne	757 854	445 987
Pozostałe	225 342	211 274
Notowane na rynku regulowanym	101 360	91 256
Oprocentowanie stałe	101 360	91 256
Nienotowane na rynku regulowanym	123 982	120 018
Oprocentowanie zmienne	123 982	120 018
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, razem	22 912 568	21 117 559

11.1.2. Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży

Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Instrumenty, dla których można określić wartość godziwą	2 636 040	3 798 153
Instrumenty kapitałowe	1 097 653	1 800 137
Notowane na rynku regulowanym	1 063 846	429 482
Nienotowane na rynku regulowanym	33 807	1 370 655
Instrumenty dłużne	1 538 387	1 998 016
Rządowe	1 114 508	1 627 215
Oprocentowanie stałe	1 061 900	1 488 118
Oprocentowanie zmienne	52 608	139 097
Pozostałe	423 879	370 801
Notowane na rynku regulowanym	137 229	81 061
Oprocentowanie stałe	137 229	81 061
Nienotowane na rynku regulowanym	286 650	289 740
Oprocentowanie zmienne	286 650	289 740
Instrumenty, dla których nie można określić wartości godziwej	5 137	126 348
Instrumenty kapitałowe	5 137	126 348
Nienotowane na rynku regulowanym	5 137	126 348*
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży, razem	2 641 177	3 924 501

* pozycja zawiera udziały i akcje w niekonsolidowanych podmiotach podporządkowanych, których wartość bilansowa na dzień na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiła 121.347 tys. zł.

11.1.3. Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - zakwalifikowane do tej kategorii w momencie pierwszego rozpoznania	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Instrumenty, dla których można określić wartość godziwą	10 147 860	8 386 949
Instrumenty kapitałowe	700 728	172 252
Notowane na rynku regulowanym	674 886	5 319
Nienotowane na rynku regulowanym	25 842	166 933
Instrumenty dłużne	9 447 132	8 214 697
Rządowe	9 370 410	8 144 078
Oprocentowanie stałe	8 147 289	6 240 183
Oprocentowanie zmienne	1 223 121	1 903 895
Pozostałe	76 722	70 619
Notowane na rynku regulowanym	33 095	26 647
Oprocentowanie stałe	33 095	26 647
Oprocentowanie zmienne	-	-
Nienotowane na rynku regulowanym	43 627	43 972
Oprocentowanie zmienne	43 627	43 972
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - zakwalifikowane do tej kategorii w momencie pierwszego rozpoznania, razem	10 147 860	8 386 949

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - przeznaczone do obrotu	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Instrumenty, dla których można określić wartość godziwą	7 581 027	7 241 452
Instrumenty kapitałowe	4 238 700	4 226 889
Notowane na rynku regulowanym	2 029 385	1 968 840
Nienotowane na rynku regulowanym	2 209 315	2 258 049
Instrumenty dłużne	3 051 902	2 850 493
Rządowe	3 000 916	2 799 572
Oprocentowanie stałe	2 888 206	2 551 501
Oprocentowanie zmienne	112 710	248 071
Pozostałe	50 986	50 921
Nienotowane na rynku regulowanym	50 986	50 921
Oprocentowanie zmienne	50 986	50 921
Instrumenty pochodne	290 425	164 070
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - przeznaczone do obrotu, razem	7 581 027	7 241 452

11.1.4. Pożyczki

Pożyczki	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Dłużne papiery wartościowe	1 683 903	1 748 834
Rządowe	47 088	17 296
Oprocentowanie stałe	47 088	17 296
Pozostałe	1 636 815	1 731 538
Notowane na rynku regulowanym	13 065	8 570
Oprocentowanie stałe	13 065	8 570
Nienotowane na rynku regulowanym	1 623 750	1 722 968
Oprocentowanie zmienne	1 623 750	1 722 968
Pozostałe, w tym:	9 360 522	8 003 781
- transakcje buy-sell-back	3 527 658	2 466 157
- lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	4 317 001*	4 516 174
- depozyty u cedentów	51	329
- pożyczki	1 515 812	1 021 121
Pożyczki, razem	11 044 425	9 752 615

* Ponad 95% lokat terminowych w instytucjach kredytowych stanowią lokaty w złotych. Dla ponad 60% lokat termin zapadalności przypada przed końcem 2013 roku.

Pozostałe pożyczki

Rodzaj pożyczki	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Pożyczki hipoteczne	-	26 848
Pożyczki zabezpieczone zastawami na akcjach, portfelach wierzytelności, a także na rachunkach bankowych, innych pożyczkach lub w inny sposób	1 508 998	991 402
Pożyczki niezabezpieczone	6 814	2 871
Razem	1 515 812	1 021 121

11.1.5. Zaangażowanie w dłużne papiery emitowane przez rządy inne niż RP, korporacje i jednostki samorządu terytorialnego

W tabelach poniżej zaprezentowano zaangażowanie jednostek Grupy PZU w dłużne papiery emitowane przez rządy inne niż RP, korporacje i jednostki samorządu terytorialnego. Użyte skróty w kolumnie dotyczącej klasyfikacji do portfela oznaczają odpowiednio instrumenty finansowe zakwalifikowane do portfeli: UTW – utrzymywanych do terminu wymagalności, DDS – dostępnych do sprzedaży, WG_MPR – wycenianych przez wynik finansowy - zakwalifikowanych do tej kategorii w momencie pierwszego rozpoznania, WG_PDO - wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy - przeznaczonych do obrotu, POZ – pożyczek.

11.1.5.1. Dłużne papiery emitowane przez rządy inne niż RP

Na dzień 30 czerwca 2013 roku	Waluta	Klasyfikacja do portfela	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena wg wartości godziwej	Odpis z tytułu utraty wartości
Islandia	USD	WG_MPR	58 587	61 836	61 836	-
Islandia	USD	WG_PDO	259 359	269 974	269 974	-
Litwa	EUR	WG_MPR	1 759	1 939	1 939	-
Litwa	EUR	UTW	51 893	53 638	57 638	-
Litwa	LTL	WG_MPR	9 058	9 562	9 562	-
Litwa	LTL	UTW	68 703	78 244	81 416	-
Litwa	USD	WG_MPR	14 354	16 730	16 730	-
Łotwa	USD	WG_MPR	35 960	36 888	36 888	-
Niemcy	EUR	DDS	44 500	45 252	45 252	-
Niemcy	EUR	WG_PDO	84 459	84 839	84 839	-
Rumunia	EUR	WG_MPR	52 201	55 189	55 189	-
Rumunia	EUR	WG_PDO	332 073	350 059	350 059	-
Rumunia	RON	WG_MPR	15 011	16 471	16 471	-
Rumunia	USD	WG_MPR	43 427	46 154	46 154	-
Słowenia	EUR	WG_MPR	53 788	55 373	55 373	-
Słowenia	EUR	WG_PDO	335 387	334 632	334 632	-
Słowenia	USD	WG_MPR	21 902	21 613	21 613	-
Słowenia	USD	WG_PDO	116 357	115 355	115 355	-
Ukraina	UAH	POZ	25 095	18 788	b.d.	-
Ukraina	USD	WG_MPR	12 678	11 915	11 915	-
Ukraina	USD	POZ	28 896	28 300	b.d.	-
Węgry	EUR	WG_MPR	42 638	45 913	45 913	-
Węgry	EUR	UTW	5 124	5 614	5 718	-
Węgry	EUR	WG_PDO	82 763	90 967	90 967	-
Włochy	EUR	WG_PDO	86 213	87 261	87 261	-
Pozostałe	EUR/USD	WG_MPR	59 049	63 917	63 917	-
Razem			1 941 234	2 006 423	nd.	-

Na dzień 31 grudnia 2012 roku	Waluta	Klasyfikacja do portfela	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena wg wartości godziwej	Odpis z tytułu utraty wartości
Niemcy	EUR	DDS	62 787	59 448	59 448	-
Rumunia	EUR	WG_PDO	340 284	344 041	344 041	-
Islandia	USD	WG_PDO	220 577	227 493	227 493	-
Słowenia	EUR	WG_PDO	109 990	115 576	115 576	-
Słowenia	USD	WG_PDO	77 104	81 735	81 735	-
Litwa	LTL	UTW	57 395	63 981	67 105	-
Litwa	EUR	UTW	39 989	39 909	43 200	-
Litwa	LTL	WG_MPR	15 164	14 980	14 980	-
Litwa	EUR	WG_MPR	4 455	4 455	4 455	-
Ukraina	UAH	POZ	17 114	14 090	b.d.	-
Ukraina	USD	POZ	3 344	3 206	3 294	-
Węgry	EUR	UTW	2 278	2 430	2 459	-
Węgry	CHF	WG_PDO	8 685	8 613	8 613	-
Węgry	EUR	WG_PDO	37 319	41 157	41 157	-
Węgry	HUF	WG_PDO	270 683	264 689	264 689	-
Razem			1 267 168	1 285 803	nd.	-

11.1.5.2. Dłużne papiery emitowane przez korporacje oraz jednostki samorządu terytorialnego

Na dzień 30 czerwca 2013 roku	Klasyfikacja do portfela	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena wg wartości godziwej	Odpis z tytułu utruty wartości
Spółki Indeksu WIG - Banki	DDS	134 249	139 980	139 980	-
	WG_MPR	43 588	43 627	43 627	-
	UTW	71 565	71 432	b.d.	-
	POZ	840 000	853 322	b.d.	-
	WG_PDO	25 000	25 300	25 300	-
Spółki indeksu WIG - Paliwa	DDS	243 489	256 764	256 764	-
	POZ	700 000	700 664	b.d.	-
	WG_PDO	25 000	25 686	25 686	-
Banki krajowe nienotowane	POZ	65 000	66 506	b.d.	-
Banki zagraniczne	WG_MPR	430	521	521	-
	UTW	79 457	85 072	b.d.	-
	POZ	12 263	13 064	b.d.	-
Samorządy krajowe	DDS	22 816	27 135	27 135	-
	WG_MPR	22 816	27 135	27 135	-
	UTW	50 000	50 857	b.d.	-
Pozostałe	WG_MPR	5 154	5 439	5 439	-
	UTW	17 073	17 981	18 747	-
	POZ	3 600	3 259	b.d.	-
Pozostałe - objęte pełnymi odpisami	DDS	11 630	-	-	11 630
Razem		2 373 130	2 413 744	nd	11 630

Na dzień 31 grudnia 2012 roku	Klasyfikacja do portfela	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena wg wartości godziwej	Odpis z tytułu utruty wartości
Spółki Indeksu WIG - Banki	DDS	93 065	94 123	94 123	-
	WG_MPR	43 588	43 972	43 972	-
	UTW	64 838	64 150	b.d.	-
	POZ	890 000	907 781	b.d.	-
	WG_PDO	25 000	25 166	25 166	-
Spółki indeksu WIG-Paliwa	DDS	234 390	250 173	250 173	-
	POZ	700 000	701 234	b.d.	-
	WG_PDO	25 000	25 755	25 755	-
Banki krajowe nienotowane	POZ	65 000	66 866	b.d.	-
Banki zagraniczne	WG_MPR	102	142	142	-
	UTW	78 236	78 678	b.d.	-
	POZ	8 700	8 570	b.d.	-
Samorządy krajowe	DDS	22 816	26 505	26 505	-
	WG_MPR	22 816	26 505	26 505	-
	UTW	50 000	52 509	54 398	-
Pozostałe	UTW	15 805	15 937	15 842	-
	POZ	47 000	47 087	b.d.	-
Pozostałe - objęte pełnymi odpisami	DDS	11 630	-	-	11 630
Razem		2 397 986	2 435 153	nd.	11 630

11.1.6. Informacje na temat zmian sytuacji gospodarczej i warunków prowadzenia działalności, które mają istotny wpływ na wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych

11.1.6.1. Rynek kapitałowy

W I półroczu 2013 roku silny wpływ na polski rynek kapitałowy wywierała sytuacja na rynkach międzynarodowych. Ceny aktywów na polskim rynku kapitałowym charakteryzowały się przy tym wysoką zmiennością, szczególnie w II kwartale. Po bardzo udanym dla polskiego rynku akcji końcu 2012 roku, od stycznia do kwietnia 2013 roku na warszawskiej giełdzie obserwowany był wyraźny trend spadkowy. W drugiej połowie kwietnia indeksy WIG i WIG20 traciły już w stosunku do wartości z końca 2012 roku odpowiednio 9,1% oraz 12,1%, do czego przyczyniły się rozczarowujące inwestorów dane makroekonomiczne napływające w I kwartale 2013 r. z Polski i strefy euro. W maju impuls wzrostowy dla polskich indeksów stanowiły sygnały poprawy sytuacji w strefie euro. Czerwiec przyniósł jednak kolejne spadki – ich główną przyczyną były informacje o możliwym zmniejszeniu skali „luzowania ilościowego” w USA jeszcze przed końcem bieżącego roku. Negatywny wpływ mogły także mieć obawy o konsekwencje zmian w polskim systemie emerytalnym dla rynku kapitałowego. Ostatecznie w całym I półroczu 2013 roku indeks WIG obniżył się o 5,7%, a indeks WIG20 spadł o 13,1%.

Pierwsze dni 2013 roku przyniosły korektę wycen polskich obligacji skarbowych. Wzrosły szczególnie rentowności dla instrumentów 1-roczych, co mogło być efektem sygnalizowania wówczas przez Radę Polityki Pieniężnej („RPP”) nadchodzącego końca cyklu luzowania polityki pieniężnej. W kolejnych tygodniach krzywa dochodowości pozostawała płaska i stabilna. Marzec i kwiecień 2013 roku były niezwykle korzystne dla polskich obligacji skarbowych, które osiągały rekordowo wysokie ceny. Rentowność zarówno dla instrumentów 10-letnich jak 1-roczych obniżyła się w tym okresie aż o 100 pkt bazowych. Wzrostowi cen obligacji sprzyjały dane wskazujące na spowolnienie wzrostu PKB w USA i Chinach oraz brak poprawy sytuacji gospodarczej w strefie euro, a także ogłoszenie przez Bank Japonii luzowania ilościowego o znaczącej skali. Równoległe, RPP wznowiła cykl obniżek stóp procentowych. Od tego czasu wpływ na polski rynek obligacji skarbowych miała przede wszystkim sytuacja na rynkach międzynarodowych, choć szczególnie na instrumenty o krótszych terminach zapadalności wpływała również lokalna polityka pieniężna. W maju i czerwcu 2013 roku nastąpiła silna korekta bardzo wysokich poziomów cen polskich obligacji skarbowych, odzwierciedlająca głównie obawy inwestorów w związku z sygnalizowanym przez Fed zmniejszaniem skali „luzowania ilościowego” i zwiększeniem niepewności co do terminu podwyżki stóp procentowych w USA. Ostatecznie, w całym I półroczu 2013 roku, rentowność 10-letnich obligacji wzrosła do 4,25% wobec 3,73% na koniec 2012 roku, rentowność obligacji 5-letnich wzrosła w tym czasie o 45 pkt. bazowych do 3,66%, natomiast 2-letnich spadła o 10 pkt. bazowych do 3,01%. W konsekwencji polska krzywa dochodowości stała się zdecydowanie bardziej stroma.

11.1.6.2. Stopy procentowe i inflacja

Roczna dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI) w I półroczu 2013 roku systematycznie obniżała się osiągając w czerwcu prawdopodobnie najniższy poziom w tym cyklu (0,2% r/r wobec 2,4% r/r w końcu 2012 roku). Średnio w I półroczu 2013 roku roczny wskaźnik CPI obniżył się do 0,9% r/r wobec 3,4% r/r w II półroczu 2012 roku i 4,0% r/r w I półroczu 2012 roku. Do osłabienia tempa wzrostu cen w największym stopniu przyczyniło się obniżenie dynamiki cen energii, wynikające zarówno z czynników krajowych (spadek administrowanych cen gazu ziemnego), jak i globalnych (niższe ceny surowców). Obniżaniu inflacji sprzyjało także osłabienie wzrostu cen żywności oraz utrzymywanie się spowolnienia popytu w gospodarce i brak presji płacowej. Inflacja netto (z wyłączeniem cen żywności i energii) obniżyła się w czerwcu do 0,9% r/r wobec 1,4% w końcu 2012 roku, natomiast średnio w I półroczu wyniosła 1,1% r/r wobec 1,9% r/r oraz 2,5% r/r odpowiednio w II i I połowie 2012 roku.

Wobec inflacji utrzymującej się wyraźnie poniżej celu, RPP kontynuowała w I półroczu 2013 roku zapoczątkowany w listopadzie 2012 roku cykl łagodzenia polityki pieniężnej. W styczniu i w lutym wszystkie oficjalne stopy procentowe NBP zostały obniżone o 25 pkt. bazowych, a w marcu o 50 pkt. bazowych. Mimo, że w marcu RPP zasygnalizowała zakończenie tej sekwencji luzowania polityki pieniężnej, to jednak w maju, czerwcu i lipcu 2013 roku zredukowano stopy każdorazowo o 25 pkt. bazowych. W lipcu RPP ogłosiła zakończenie obniżek stóp

w tym cyklu, przy stopie referencyjnej NBP na poziomie 2,50% wobec 4,75% w październiku 2012 roku, przed zainicjowaniem cyklu luzowania polityki pieniężnej.

11.1.6.3. *Kursy walut*

Zmienność kursu złotego w I półroczu 2013 roku była niższa niż w 2012 roku, a zakres zmian w stosunku do głównych walut obcych (euro, dolar amerykański) nie przekroczył 30 groszy. Ostatecznie pomiędzy końcem 2012 roku a końcem czerwca 2013 roku złoty osłabił się w stosunku do dolara amerykańskiego o 7,0% oraz o 5,9% wobec euro. Wydaje się, że zdecydowały o tym przede wszystkim dwa czynniki: odpływ inwestorów z naszego regionu Europy w maju i czerwcu br. oraz systematyczne obniżki stopy referencyjnej NBP, zmniejszające dysparytet stóp procentowych pomiędzy Polską a zagranicą. Z kolei, stabilizująco na polską walutę oddziaływał spadek relacji deficytu obrotów bieżących bilansu płatniczego do PKB.

11.1.7. Zmiany w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2013 roku PZU ani jednostki zależne nie dokonały zmian w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów.

11.2. Hierarchia wartości godziwej instrumentów finansowych

W oparciu o dane wejściowe wykorzystywane przy ustalaniu wartości godziwej, instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej zostały zaklasyfikowane do następujących poziomów:

- Poziom I – aktywa i zobowiązania wyceniane na bazie cen notowanych (nieskorygowanych) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań. Do tego poziomu zaklasyfikowano:
 - płynne notowane dłużne papiery wartościowe;
 - akcje notowane na giełdach;
 - instrumenty pochodne notowane na giełdach;
- Poziom II – aktywa i zobowiązania, których wycena opiera się na danych wejściowych innych niż ceny notowane zaliczane do Poziomu I, które są obserwowalne na rynku w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośredni (bazujący na cenach). Do tego poziomu zaklasyfikowano:
 - nienotowane dłużne papiery wartościowe oraz niepłynne notowane dłużne papiery wartościowe (w tym nieskarbowe papiery dłużne emitowane przez inne podmioty finansowe, jednostki samorządu terytorialnego, podmioty niefinansowe);
 - instrumenty pochodne inne niż notowane na giełdach;
 - jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych;
 - zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych;
 - kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta;
- Poziom III – instrumenty finansowe, których wycena opiera się na danych wejściowych niemożliwych do zaobserwowania na rynkach (dane wejściowe nieobserwowalne).

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej na dzień 30 czerwca 2013	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa				
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	2 251 152	384 888	-	2 636 040
Instrumenty kapitałowe	1 063 846	33 807	-	1 097 653
Dłużne papiery wartościowe	1 187 306	351 081	-	1 538 387
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - zakwalifikowane do tej kategorii w momencie pierwszego rozpoznania	10 077 577	70 283	-	10 147 860
Instrumenty kapitałowe	674 886	25 842	-	700 728
Dłużne papiery wartościowe	9 402 691	44 441	-	9 447 132
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - przeznaczone do obrotu	4 972 636	2 608 391	-	7 581 027
Instrumenty kapitałowe	2 029 385	2 209 315	-	4 238 700
Dłużne papiery wartościowe	2 943 251	108 651	-	3 051 902
Instrumenty pochodne	-	290 425	-	290 425
Zobowiązania				
Instrumenty pochodne	-	258 316	-	258 316
Zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych	-	463 199	-	463 199
Kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta (unit-linked)	-	903 249	-	903 249

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2012	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa				
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	1 737 277	2 060 876	-	3 798 153
Instrumenty kapitałowe	429 482	1 370 655	-	1 800 137
Dłużne papiery wartościowe	1 307 795	690 221	-	1 998 016
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - zakwalifikowane do tej kategorii w momencie pierwszego rozpoznania	7 907 300	479 649	-	8 386 949
Instrumenty kapitałowe	5 319	166 933	-	172 252
Dłużne papiery wartościowe	7 901 981	312 716	-	8 214 697
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - przeznaczone do obrotu	4 711 205	2 530 247	-	7 241 452
Instrumenty kapitałowe	1 968 840	2 258 049	-	4 226 889
Dłużne papiery wartościowe	2 742 365	108 128	-	2 850 493
Instrumenty pochodne	-	164 070	-	164 070
Zobowiązania				
Instrumenty pochodne	-	129 921	-	129 921
Kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta (unit-linked)	-	1 001 923	-	1 001 923

11.2.1. Przeniesienia pomiędzy Poziomem I oraz Poziomem II

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2013 roku nie dokonano przeniesień aktywów i zobowiązań wycenianych według wartości godziwej pomiędzy Poziomem I a Poziomem II hierarchii wartości godziwej.

11.2.2. Opis technik wyceny

11.2.2.1. Dłużne papiery wartościowe

Wartość godziwa dłużnych papierów wartościowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wyznaczana jest metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskontowe określa się w oparciu o krzywą rentowności papierów rządowych przesuniętą o spread kredytowy, wyliczany jako różnica pomiędzy rentownościami notowanych dłużnych papierów wartościowych emitentów o podobnym ratingu i działających w podobnych branżach a rentownością obligacji rządowych (w przypadku papierów denominowanych w euro są to obligacje rządu Niemiec).

11.2.2.2. Aktywa i zobowiązania związane z funduszami inwestycyjnymi

Zaangażowania w fundusze inwestycyjne (jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne), zobowiązania z tytułu kontraktów inwestycyjnych na rachunek i ryzyko klienta (unit-linked) oraz zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych wyceniane są zgodnie z wartością godziwą składników majątku funduszu inwestycyjnego (aktywa netto).

11.2.3. Zmiany sposobu (metody) ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2013 roku PZU ani jednostki zależne nie dokonały zmian sposobu (metody) ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

11.3. Należności, w tym należności z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych

Należności, w tym należności z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych - wartość bilansowa	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	1 481 198	1 368 993
- należności od ubezpieczających	1 302 917	1 193 159
- należności od pośredników ubezpieczeniowych	124 512	139 418
- inne należności	53 769	36 416
Należności z tytułu reasekuracji	44 132	15 099
Inne należności	2 030 231	451 701
Należności, w tym należności z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych (netto)	3 555 561	1 835 793

11.3.1. Inne należności

Inne należności	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Należności od budżetu, inne niż z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	78 296	4 946
Należności od Metro Projekt sp. z o.o.	98 373	98 373
Rozliczenia przewencyjne	57 886	56 837
Należności z tytułu wykonywania czynności komisarza awaryjnego	5 817	5 452
Należności z tytułu sprzedaży papierów wartościowych i depozytów zabezpieczających	1 633 213	178 263
Należności z tytułu dostaw i usług	105 582	79 370
Pozostałe	51 064	28 460
Inne należności, razem	2 030 231	451 701

Kwestie związane z należnościami od Metro Projekt sp. z o.o. zostały opisane w punkcie 19.7.

11.4. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych

Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych - ubezpieczenia majątkowe i osobowe	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Rezerwa składek	143 942	190 865
Rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	85	5
Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, w tym:	207 681	304 051
- na szkody zgłoszone	154 731	234 276
- na szkody niezgłoszone (IBNR)	39 672	55 337
- na koszty likwidacji szkód	13 278	14 438
Rezerwa na skapitalizowaną wartość rent	149 401	254 413
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (netto)	501 109	749 334

Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych - ubezpieczenia na życie	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Rezerwa składek	105	-
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (netto)	105	-

11.5. Utrata wartości aktywów finansowych i należności

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w okresie 1 stycznia - 30 czerwca 2013	Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	Utworzenie odpisów, ujęte w rachunku zysków i strat	Rozwiązanie odpisów ujęte w rachunku zysków i strat	Usunięcie odpisów z ksiąg rachunkowych (sprzedaż, spisanie, itp.)	Różnice kursowe	Zmiana składu grupy	Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	164 273	108	-	(9 429)	101	-	155 053
- instrumenty kapitałowe	164 273	108	-	(9 429)	101	-	155 053
Pożyczki	24 582	-	-	-	579	-	25 161
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	9 657	-	-	-	570	-	10 227
Pożyczki	14 925	-	-	-	9	-	14 934
Należności łącznie z należnościami z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych	606 747	61 989	(9 248)	(1 635)	688	1 361	659 902
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	568 127	60 994	(7 986)	(1 561)	579	1 361	621 514
Należności z tytułu reasekuracji	3 959	465	(304)	-	-	-	4 120
Inne należności	34 661	530	(958)	(74)	109	-	34 268
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	8 037	956	(4 046)	-	-	-	4 947
Razem	803 639	63 053	(13 294)	(11 064)	1 368	1 361	845 063

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w roku zakończonym 31 grudnia 2012	Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	Utworzenie odpisów, ujęte w rachunku zysków i strat	Rozwiązanie odpisów ujęte w rachunku zysków i strat	Usunięcie odpisów z ksiąg rachunkowych (sprzedaż, spisanie, itp.)	Różnice kursowe	Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	253 372	14 915	-	(103 814)	(200)	164 273
- instrumenty kapitałowe	253 372	14 915	-	(103 814)	(200)	164 273
Pożyczki	28 770	-	-	(3 400)	(788)	24 582
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	10 434	-	-	-	(777)	9 657
Pożyczki	18 336	-	-	(3 400)	(11)	14 925
Należności łącznie z należnościami z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych	581 209	96 860	(42 614)	(27 581)	(1 127)	606 747
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	512 855	95 693	(37 340)	(2 160)	(921)	568 127
Należności z tytułu reasekuracji	4 848	89	(862)	(116)	-	3 959
Inne należności	63 506	1 078	(4 412)	(25 305)	(206)	34 661
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	18 613	12 064	(22 640)	-	-	8 037
Razem	881 964	123 839	(65 254)	(134 795)	(2 115)	803 639

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w okresie 1 stycznia - 30 czerwca 2012	Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	Utworzenie odpisów, ujęte w rachunku zysków i strat	Rozwiązanie odpisów ujęte w rachunku zysków i strat	Usunięcie odpisów z ksiąg rachunkowych (sprzedaż, spisanie, itp.)	Różnice kursowe	Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	253 372	15 441	-	(7 878)	(16)	260 919
- instrumenty kapitałowe	253 372	15 441	-	(7 878)	(16)	260 919
Pożyczki	28 770	-	-	-	(373)	28 397
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	10 434	-	-	-	(368)	10 066
Pożyczki	18 336	-	-	-	(5)	18 331
Należności łącznie z należnościami z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych	581 209	68 647	(6 317)	(107)	(191)	643 241
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	512 855	68 009	(3 708)	(103)	(161)	576 892
Należności z tytułu reasekuracji	4 848	88	(451)	-	-	4 485
Inne należności	63 506	550	(2 158)	(4)	(30)	61 864
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	18 613	10 124	(21 986)	-	-	6 751
Razem	881 964	94 212	(28 303)	(7 985)	(580)	939 308

11.6. Stopień narażenia na ryzyko kredytowe w działalności inwestycyjnej

W tabelach poniżej została zaprezentowana ekspozycja na ryzyko kredytowe aktywów obciążonych ryzykiem kredytowym w poszczególnych kategoriach ratingów Fitch (w przypadku braku ratingu agencji Fitch zastosowano rating agencji Standard&Poors lub Moody's). Ekspozycja na ryzyko kredytowe wynikające z transakcji warunkowych została przedstawiona jako ekspozycja wobec emitenta papierów przyjętych jako zabezpieczenie.

W zestawieniu nie uwzględniono należności, w tym należności z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych z uwagi na znaczne rozproszenie tego portfela aktywów skutkujące m.in. znacznym udziałem należności od małych podmiotów i osób fizycznych, nie posiadających ratingów.

Aktywa obciążone ryzykiem kredytowym na 30 czerwca 2013 (w milionach złotych)	AAA	AA	A	BBB	BB	Brak ratingu lub niższy niż BB	Aktywa na ryzyko klienta	Razem
Dłużne papiery wartościowe	132	13	34 028	1 674	581	43	2 163	38 634
- utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	22 683	141	87	2	-	22 913
- dostępne do sprzedaży	45	-	1 138	68	287	-	-	1 538
- wyceniane w wartości godziwej	85	1	9 400	679	130	41	2 163	12 499
- pożyczki	2	12	807	786	77	-	-	1 684
Depozyty bankowe i transakcje warunkowe na skarbowych papierach wartościowych	18	26	3 263	3 213	912	342	71	7 845
Pozostałe pożyczki	-	-	-	-	50	1 466	-	1 516
Instrumenty pochodne	4	7	186	89	-	4	-	290
Udział reasekuratorów w rezerwach szkodowych netto	-	149	129	22	-	57	-	357
Należności z tytułu reasekuracji	-	16	16	3	-	9	-	44
Aktywa obciążone ryzykiem kredytowym, razem	154	211	37 622	5 001	1 543	1 921	2 234	48 686

Aktywa obciążone ryzykiem kredytowym na 31 grudnia 2012 (w milionach złotych)	AAA	AA	A	BBB	BB	Brak ratingu lub niższy niż BB	Aktywa na ryzyko klienta	Razem
Dłużne papiery wartościowe	61	24	31 965	1 765	568	89	1 458	35 930
- utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	20 856	254	8	-	-	21 118
- dostępne do sprzedaży	59	-	1 637	57	245	-	-	1 998
- wyceniane w wartości godziwej	-	-	8 656	636	315	-	1 458	11 065
- pożyczki	2	24	816	818	-	89	-	1 749
Depozyty bankowe i transakcje warunkowe na skarbowych papierach wartościowych	15	55	4 282	1 837	315	144	334	6 982
Pożyczki hipoteczne	-	-	-	-	-	27	-	27
Pozostałe pożyczki	-	1	2	-	-	991	-	994
Instrumenty pochodne	-	6	57	84	5	12	-	164
Udział reasekuratorów w rezerwach szkodowych netto	-	159	317	25	-	57	-	558
Należności z tytułu reasekuracji	-	5	5	1	-	4	-	15
Aktywa obciążone ryzykiem kredytowym, razem	76	250	36 628	3 712	888	1 324	1 792	44 670

W tabeli poniżej przedstawiono współczynniki ryzyka kredytowego wykorzystywane do wyliczenia wielkości ryzyka kredytowego:

Ratingi Standard&Poor's	AAA	AA	A	BBB	BB	Brak ratingu lub niższy niż BB*
Współczynnik (%) 30 czerwca 2013	0,76	0,88	1,65	4,59	15,09	27,84
Współczynnik (%) 31 grudnia 2012	0,78	0,86	1,77	4,88	15,59	28,70

*W przypadku zaangażowania w pożyczki hipoteczne bez ratingu przyjęto współczynnik w wysokości 2%.

Wielkość ryzyka kredytowego dla aktywów, dla których ryzyko ponosi Grupa PZU na dzień 30 czerwca 2013 roku wynosiła 1.621 mln zł (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 1.343 mln zł, a przy zastosowaniu współczynników z 30 czerwca 2013 roku wartość ta wyniosłaby 1.273 mln zł).

11.7. Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Koszty informatyczne	10 308	11 274
Aktywowane koszty akwizycji OFE PZU	1 737	5 625
Rozliczenia z tytułu reasekuracji	49 727	54 335
Pozostałe	31 914	23 708
Rozliczenia międzyokresowe, razem	93 686	94 942

11.8. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

Aktywa przeznaczone do sprzedaży wg klasyfikacji przed przeniesieniem	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Rzeczowe aktywa trwałe	56 442	42 492
Nieruchomości inwestycyjne	89 049	4 470
Jednostki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności	16 587	-
Aktywa przeznaczone do sprzedaży wg klasyfikacji przed przeniesieniem, razem	162 078	46 962

W pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” zaprezentowano głównie nieruchomości oraz urządzenia techniczne i maszyny wykorzystywane uprzednio przez Grupę Armatura na cele własne w kwocie 41.593 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 41.821 tys. zł).

W pozycji „Nieruchomości inwestycyjne” zaprezentowano nieruchomości przeznaczone do sprzedaży przez PZU i PZU Życie w ramach projektu optymalizacji portfela.

W pozycji „Jednostki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności” zaprezentowano akcje spółki Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka SA, w przypadku których w I półroczu 2013 roku zakończono proces wyceny oraz ofertowania. Wyłonieni zostali potencjalni nabywcy, z którymi prowadzony jest proces negocjacji. Zakłada się, że procedura sprzedaży spółki zostanie zakończona w 2013 roku.

11.9. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

11.9.1. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Rezerwa składek	4 650 548	4 435 516
Rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	11 577	8 202
Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	5 634 600	5 362 089
Rezerwa na skapitalizowaną wartość rent	5 697 792	5 660 281
Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych	1 566	2 812
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, razem	15 996 083	15 468 900

Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych

Zmiana stanu rezerwy składki w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	1 stycznia - 30 czerwca 2013			1 stycznia - 31 grudnia 2012			1 stycznia - 30 czerwca 2012		
	brutto	udział reasekuratorów	brutto	brutto	brutto	udział własny	brutto	udział reasekuratorów	udział własny
Stan na początek okresu	4 435 516	(190 865)	4 244 651	4 411 652	(163 937)	4 247 715	4 411 652	(163 937)	4 247 715
Wzrost (spadek) rezerw dotyczących polis zawartych w bieżącym okresie	3 222 907	(73 310)	3 149 597	4 193 481	(152 296)	4 041 185	3 242 791	(76 069)	3 166 722
Wzrost (spadek) rezerw dotyczących polis zawartych w okresach poprzednich	(3 016 360)	120 824	(2 895 536)	(4 158 221)	124 662	(4 033 559)	(2 972 667)	106 645	(2 866 022)
Różnice kursowe w bieżącym okresie	8 468	(591)	7 877	(11 396)	706	(10 690)	(2 974)	106	(2 868)
Zmiana składu grupy	17	-	17	-	-	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	4 650 548	(143 942)	4 506 606	4 435 516	(190 865)	4 244 651	4 678 802	(133 255)	4 545 547

Zmiana stanu rezerwy na pokrycie ryzyka niewygasłego w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	1 stycznia - 30 czerwca 2013			1 stycznia - 31 grudnia 2012			1 stycznia - 30 czerwca 2012		
	brutto	udział reasekuratorów	brutto	brutto	brutto	udział własny	brutto	udział reasekuratorów	udział własny
Stan na początek okresu	8 202	(5)	8 197	13 411	(167)	13 244	13 411	(167)	13 244
Wzrost (spadek) rezerw dotyczących polis zawartych w bieżącym okresie	6 526	(83)	6 443	2 330	157	2 487	13 047	(39)	13 008
Wzrost (spadek) rezerw dotyczących polis zawartych w okresach poprzednich	(3 698)	5	(3 693)	(6 609)	(5)	(6 614)	(11 607)	159	(11 448)
Różnice kursowe w bieżącym okresie	547	(2)	545	(930)	10	(920)	(351)	6	(345)
Stan na koniec okresu	11 577	(85)	11 492	8 202	(5)	8 197	14 500	(41)	14 459

Zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	1 stycznia - 30 czerwca 2013			1 stycznia - 31 grudnia 2012			1 stycznia - 30 czerwca 2012		
	brutto	udział reasekurato- rów	udział własny	brutto	udział reasekurato- rów	udział własny	brutto	udział reasekurato- rów	udział własny
Stan na początek okresu, w tym:	5 362 089	(304 051)	5 058 038	4 817 359	(283 085)	4 534 274	4 817 359	(283 085)	4 534 274
- na szkody zgłoszone	1 970 611	(234 276)	1 736 335	1 824 201	(233 774)	1 590 427	1 824 201	(233 774)	1 590 427
- na szkody nie zgłoszone (IBNR)	2 413 008	(55 337)	2 357 671	2 171 324	(37 503)	2 133 821	2 171 324	(37 503)	2 133 821
- na koszty likwidacji szkód	978 470	(14 438)	964 032	821 834	(11 808)	810 026	821 834	(11 808)	810 026
Wypłacone świadczenia dotyczące szkód zaistniałych w latach poprzednich, w tym:	(978 700)	191 383	(787 317)	(1 479 312)	90 206	(1 389 106)	(1 029 847)	60 052	(969 795)
- wypłacone odszkodowania	(841 227)	189 695	(651 532)	(1 264 643)	87 450	(1 177 193)	(893 477)	58 761	(834 716)
- koszty likwidacji szkód	(137 473)	1 688	(135 785)	(214 669)	2 756	(211 913)	(136 370)	1 291	(135 079)
Wzrost (spadek) rezerw, w tym:	1 242 567	(91 893)	1 150 674	2 036 969	(108 895)	1 928 074	1 367 233	(125 937)	1 241 296
- dotyczących szkód zaistniałych w bieżącym okresie	1 303 547	(12 667)	1 290 880	2 078 170	(111 127)	1 967 043	1 472 623	(145 757)	1 326 866
- dotyczących szkód zaistniałych w okresach poprzednich	(60 980)	(79 226)	(140 206)	(41 201)	2 232	(38 969)	(105 390)	19 820	(85 570)
Pozostałe zmiany	-	(1 501)	(1 501)	-	(5 049)	(5 049)	-	(5 970)	(5 970)
Różnice kursowe w bieżącym okresie	8 644	(1 619)	7 025	(12 927)	2 772	(10 155)	(4 316)	827	(3 489)
Stan na koniec okresu	5 634 600	(207 681)	5 426 919	5 362 089	(304 051)	5 058 038	5 150 429	(354 113)	4 796 316
- na szkody zgłoszone	2 190 138	(154 731)	2 035 407	1 970 611	(234 276)	1 736 335	1 827 572	(218 410)	1 609 162
- na szkody nie zgłoszone (IBNR)	2 356 443	(39 672)	2 316 771	2 413 008	(55 337)	2 357 671	2 447 416	(122 452)	2 324 964
- na koszty likwidacji szkód	1 088 019	(13 278)	1 074 741	978 470	(14 438)	964 032	875 441	(13 251)	862 190

Zmiana stanu rezerwy na skapitalizowaną wartość rent w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	1 stycznia - 30 czerwca 2013			1 stycznia - 31 grudnia 2012			1 stycznia - 30 czerwca 2012		
	brutto	udział reasekurato- rów	udział własny	brutto	udział reasekurato- rów	udział własny	brutto	udział reasekurato- rów	udział własny
Stan na początek okresu	5 660 281	(254 413)	5 405 868	5 088 626	(253 524)	4 835 102	5 088 626	(253 524)	4 835 102
Wypłacone świadczenia dotyczące szkód zaistniałych w latach poprzednich	(90 352)	348	(90 004)	(174 797)	7 896	(166 901)	(86 186)	3 460	(82 726)
Wzrost (spadek) rezerw dotyczących szkód zaistniałych w latach poprzednich	11 472	105 866	117 338	221 010	11 333	232 343	37 108	15 368	52 476
Rozliczenie dyskonta w czasie	(8 490)	387	(8 103)	-	-	-	-	-	-
Wzrost rezerw dotyczących szkód zaistniałych w bieżącym okresie	124 881	-	124 881	265 864	-	265 864	107 355	-	107 355
Zmiany w założeniach wynikające ze zmiany stóp technicznych	-	-	-	244 950	(13 889)	231 061	-	-	-
Pozostałe zmiany	-	(1 589)	(1 589)	14 628	(6 229)	8 399	-	(5 890)	(5 890)
Stan na koniec okresu	5 697 792	(149 401)	5 548 391	5 660 281	(254 413)	5 405 868	5 146 903	(240 586)	4 906 317

11.9.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Rezerwa składek	101 926	93 449
Rezerwa ubezpieczeń na życie	15 948 486	15 675 243
Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	516 334	516 356
Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych	1 672	1 415
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	503 182	531 617
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	3 450 439	3 113 798
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, razem	20 522 039	19 931 878

Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ubezpieczeniach na życie

Zmiana stanu rezerwy składki w ubezpieczeniach na życie	1 stycznia - 30 czerwca 2013			1 stycznia - 31 grudnia 2012			1 stycznia - 30 czerwca 2012		
	brutto	udział reasekuratorów	udział własny	brutto	udział reasekuratorów	udział własny	brutto	udział reasekuratorów	udział własny
Stan na początek okresu	93 449	-	93 449	96 333	-	96 333	96 333	-	96 333
Zwiększenia	101 780	2 490	104 270	93 449	1 488	94 937	93 115	(372)	92 743
Zmniejszenia	(93 568)	(2 593)	(96 161)	(96 333)	(1 488)	(97 821)	(96 333)	-	(96 333)
Różnice kursowe	265	(2)	263	-	-	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	101 926	(105)	101 821	93 449	-	93 449	93 115	(372)	92 743

Zmiana stanu rezerwy ubezpieczeń na życie - kontrakty ubezpieczeniowe bez DPF	1 stycznia - 30 czerwca 2013			1 stycznia - 31 grudnia 2012			1 stycznia - 30 czerwca 2012		
	brutto	udział reasekuratorów	udział własny	brutto	udział reasekuratorów	udział własny	brutto	udział reasekuratorów	udział własny
Stan na początek okresu	11 926 887	-	11 926 887	10 923 226	-	10 923 226	10 923 226	-	10 923 226
Otrzymane składki netto	686 811	-	686 811	1 414 039	-	1 414 039	693 336	-	693 336
Stopa techniczna na rezerwie	177 216	-	177 216	368 948	-	368 948	183 684	-	183 684
Uwolnienie rezerw z tytułu wymagalności i przeżycia, śmiertelności, rezygnacji/wykupów i innych ubezpieczeniowych zdarzeń losowych	(1 000 854)	-	(1 000 854)	(2 007 403)	-	(2 007 403)	(1 000 018)	-	(1 000 018)
Wpływ sprzedaży nowych polis oraz renegocjacji umów istniejących na początku okresu	223 773	-	223 773	429 449	-	429 449	224 659	-	224 659
Różnice kursowe	19	-	19	-	-	-	-	-	-
Zmiany w założeniach wynikające ze zmiany stóp technicznych	631	-	631	798 628	-	798 628	-	-	-
Stan na koniec okresu	12 014 483	-	12 014 483	11 926 887	-	11 926 887	11 024 887	-	11 024 887

Zmiana stanu rezerw ubezpieczeń na życie, rezerw na wypadek wystąpienia niskich stóp procentowych oraz rezerw na rewaloryzację i procesy sądowe - kontrakty ubezpieczeniowe i inwestycyjne z DPF	1 stycznia - 30 czerwca 2013			1 stycznia - 31 grudnia 2012			1 stycznia - 30 czerwca 2012		
	brutto	udział reaseku- ratorów	udział własny	brutto	udział reaseku- ratorów	udział własny	brutto	udział reaseku- ratorów	udział własny
Stan na początek okresu	4 256 848	-	4 256 848	4 232 448	-	4 232 448	4 232 448	-	4 232 448
Otrzymane składki netto	228 199	-	228 199	368 056	-	368 056	211 016	-	211 016
Stopa techniczna na rezerwie	93 370	-	93 370	178 037	-	178 037	89 075	-	89 075
Wzrost rezerw z tytułu udziału w zysku	4 477	-	4 477	41 054	-	41 054	16 375	-	16 375
Uwolnienie rezerw z tytułu wymagalności i przeżycia, śmiertelności, rezygnacji/wykupów i innych ubezpieczeniowych zdarzeń losowych	(252 775)	-	(252 775)	(596 842)	-	(596 842)	(260 245)	-	(260 245)
Zmiany w założeniach	17 082	-	17 082	41 653	-	41 653	-	-	-
Różnice kursowe	544	-	544	-	-	-	-	-	-
Wpływ sprzedaży nowych polis oraz renegocjacji umów istniejących na początku okresu	(5 541)	-	(5 541)	(7 558)	-	(7 558)	(5 575)	-	(5 575)
Stan na koniec okresu	4 342 204	-	4 342 204	4 256 848	-	4 256 848	4 283 094	-	4 283 094

Zmiana stanu rezerw ubezpieczeń na życie - kontrakty unit-linked	1 stycznia - 30 czerwca 2013			1 stycznia - 31 grudnia 2012			1 stycznia - 30 czerwca 2012		
	brutto	udział reaseku- ratorów	udział własny	brutto	udział reaseku- ratorów	udział własny	brutto	udział reaseku- ratorów	udział własny
Aktywa netto funduszu na początek okresu	3 113 798	-	3 113 798	2 299 767	-	2 299 767	2 299 767	-	2 299 767
Zwiększenia funduszu z tytułu składek	588 606	-	588 606	894 952	-	894 952	357 297	-	357 297
Oплаты potrącone z funduszu za ryzyko, administrację i inne	(33 301)	-	(33 301)	(46 716)	-	(46 716)	(21 115)	-	(21 115)
Przychody z lokat funduszu	(53 772)	-	(53 772)	348 852	-	348 852	117 590	-	117 590
Zmniejszenia funduszu z tytułu świadczeń, wykupów, itp.	(181 077)	-	(181 077)	(350 060)	-	(350 060)	(159 837)	-	(159 837)
Różnice kursowe	825	-	825	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zmniejszenia	(19 713)	-	(19 713)	(63 147)	-	(63 147)	(6 886)	-	(6 886)
Pozostałe zwiększenia	35 073	-	35 073	30 150	-	30 150	6 247	-	6 247
Aktywa netto funduszu na koniec okresu	3 450 439	-	3 450 439	3 113 798	-	3 113 798	2 593 063	-	2 593 063

Zmiana stanu rezerw ubezpieczeń na życie - pozostałe kontrakty ubezpieczeniowe	1 stycznia - 30 czerwca 2013			1 stycznia - 31 grudnia 2012			1 stycznia - 30 czerwca 2012		
	brutto	udział reaseku- ratorów	udział własny	brutto	udział reaseku- ratorów	udział własny	brutto	udział reaseku- ratorów	udział własny
Stan na początek okresu	24 540	-	24 540	21 553	-	21 553	21 553	-	21 553
Zmiana stanu rezerw w okresie	72 113	-	72 113	2 987	-	2 987	1 354	-	1 354
Stan na koniec okresu	96 653	-	96 653	24 540	-	24 540	22 907	-	22 907

Zmiana stanu rezerw szkodowych	1 stycznia - 30 czerwca 2013			1 stycznia - 31 grudnia 2012			1 stycznia - 30 czerwca 2012		
	brutto	udział reaseku- ratorów	udział własny	brutto	udział reaseku- ratorów	udział własny	brutto	udział reaseku- ratorów	udział własny
RBNP na początek okresu	115 394	-	115 394	125 937	-	125 937	125 937	-	125 937
IBNR na początek okresu	400 962	-	400 962	486 185	-	486 185	486 185	-	486 185
Razem RBNP i IBNR na początek okresu	516 356	-	516 356	612 122	-	612 122	612 122	-	612 122
Wykorzystanie rezerw szkodowych w ciągu okresu	(443 563)	-	(443 563)	(612 122)	-	(612 122)	(612 122)	-	(612 122)
Utworzenie rezerw szkodowych w ciągu okresu	443 480	-	443 480	516 356	-	516 356	574 186	-	574 186
Różnice kursowe	61	-	61	-	-	-	-	-	-
Razem RBNP i IBNR na koniec okresu	516 334	-	516 334	516 356	-	516 356	574 186	-	574 186
RBNP na koniec okresu	114 515	-	114 515	115 394	-	115 394	94 919	-	94 919
IBNR na koniec okresu	401 819	-	401 819	400 962	-	400 962	479 267	-	479 267

11.10. Kontrakty inwestycyjne

Kontrakty inwestycyjne - wartość bilansowa	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Kontrakty inwestycyjne o gwarantowanych i ustalonych warunkach	1 298 985	1 297 224
- wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	1 298 985	1 297 224
Kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta (unit-linked)	903 249	1 001 923
Kontrakty inwestycyjne - wartość bilansowa, razem	2 202 234	2 299 147

11.11. Inne rezerwy

Zmiana stanu innych rezerw w okresie 1 stycznia - 30 czerwca 2013	Stan na początek okresu	Zwiększenia	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Stan na koniec okresu
Rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	58 194	-	(20 227)	-	37 967
Rezerwy utworzone na potencjalne zobowiązania z tytułu inwestycji dotyczących CLSiOR	916	-	-	-	916
Rezerwa na roszczenia sporne i potencjalne zobowiązania z tytułu zawartych umów ubezpieczenia	2 687	90	-	-	2 777
Rezerwa na kary nałożone przez UOKiK	138 310	-	(3 968)	-	134 342
Rezerwa na koszty zamknięcia projektu GraphTalk	49 925	854	-	-	50 779
Rezerwa z tytułu zwrotu przez PTE do ZUS nienależnych prowizji	8 836	203	(187)	-	8 852
Pozostałe	8 588	1 506	(102)	(575)	9 417
Inne rezerwy, razem	267 456	2 653	(24 484)	(575)	245 050

Zmiana stanu innych rezerw w roku zakończonym 31 grudnia 2012	Stan na początek okresu	Zwiększenia	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Stan na koniec okresu
Rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji 2012	112 956	-	(75 862)	(27 253)	9 841
Rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji 2013	-	48 353	-	-	48 353
Rezerwy utworzone na potencjalne zobowiązania z tytułu inwestycji dotyczących CLSiOR	916	-	-	-	916
Rezerwa na roszczenia sporne i potencjalne zobowiązania z tytułu zawartych umów ubezpieczenia	4 019	352	-	(1 684)	2 687
Rezerwa na kary nałożone przez UOKiK	137 035	1 275	-	-	138 310
Rezerwa na koszty zamknięcia projektu GraphTalk	50 349	628	-	(1 052)	49 925
Rezerwa z tytułu zwrotu przez PTE do ZUS nienależnych prowizji	8 095	1 562	(821)	-	8 836
Pozostałe	8 693	6 367	(1 217)	(5 255)	8 588
Inne rezerwy, razem	322 063	58 537	(77 900)	(35 244)	267 456

Zmiana stanu innych rezerw w okresie 1 stycznia - 30 czerwca 2012	Stan na początek okresu	Zwiększenia	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Stan na koniec okresu
Rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji 2012	112 956	-	(37 364)	(6 005)	69 587
Rezerwy utworzone na potencjalne zobowiązania z tytułu inwestycji dotyczących CLSiOR	916	-	-	-	916
Rezerwa na roszczenia sporne i potencjalne zobowiązania z tytułu zawartych umów ubezpieczenia	4 019	91	-	(694)	3 416
Rezerwa na kary nałożone przez UOKiK	137 035	-	-	-	137 035
Rezerwa na koszty zamknięcia projektu GraphTalk	50 349	-	-	(457)	49 892
Rezerwa z tytułu zwrotu przez PTE do ZUS nienależnych prowizji	8 095	164	(652)	-	7 607
Pozostałe	8 693	3 382	(13)	(1 848)	10 214
Inne rezerwy, razem	322 063	3 637	(38 029)	(9 004)	278 667

Pozycja „Rezerwa na UOKiK” obejmuje kwoty wynikające głównie z zagadnień opisanych w punktach 19.2 i 19.3. Proces restrukturyzacji zatrudnienia został opisany w punkcie 20.3.

11.12. Inne zobowiązania

Zobowiązania - wartość bilansowa	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	612 175	649 023
Zobowiązania z tytułu reasekuracji	96 585	54 470
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	3 209 460	1 006 245
Zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych	463 199	-
Inne zobowiązania	4 770 742	710 417
Zobowiązania, razem	9 152 161	2 420 155

W zobowiązaniach wobec instytucji kredytowych dominującą pozycją są zobowiązania wynikające z transakcji warunkowego odkupu (*sell-buy-back*) na dzień 30 czerwca 2013 roku w kwocie 2.835.517 tys. zł (31 grudnia 2012 roku: 839.969 tys. zł).

Pozostałe zobowiązania	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Zobowiązania wobec budżetu inne niż z tytułu podatku dochodowego	20 464	19 407
Rozrachunki publiczno-prawne: ZUS, PFRON, ZFŚS i inne	28 246	21 234
Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny	9 257	7 373
Wobec Komendy Głównej Straży Pożarnej oraz Związku Ochotniczych Straży Pożarnych	2 810	3 380
Z tytułu zakupu papierów wartościowych i depozytów zabezpieczających	1 985 256	438 840
Zobowiązania wobec akcjonariuszy PZU z tytułu dywidend	2 568 009	3 453
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	59 746	72 092
Oszacowane zobowiązania pozaubezpieczeniowe	45 544	108 694
Pozostałe	51 410	35 944
Pozostałe zobowiązania, razem	4 770 742	710 417

11.13. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	469 386	672 550
- zarachowane koszty prowizji agencyjnej	203 014	194 341
- zarachowane koszty wynagrodzeń pracowników	74 254	128 296
- zarachowane koszty i przychody z reasekuracji	70 290	172 246
- rezerwa na urlopy	64 171	46 658
- zarachowane nagrody dla pracowników	30 566	102 403
- pozostałe	27 091	28 606
Przychody przyszłych okresów	14 543	10 420
Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów, razem	483 929	682 970

11.14. Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto

Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	2 115 644	4 515 765	2 084 037	4 599 862
W ubezpieczeniach bezpośrednich	2 104 784	4 494 088	2 077 407	4 588 749
W ubezpieczeniach pośrednich	10 860	21 677	6 630	11 113
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto w ubezpieczeniach na życie	1 953 684	3 979 486	1 839 490	3 646 412
Składki indywidualne	826 414	1 726 682	726 647	1 410 085
Z ubezpieczeń bezpośrednich	826 414	1 726 682	726 647	1 410 085
Składki ubezpieczeń grupowych	1 127 270	2 252 804	1 112 843	2 236 327
Z ubezpieczeń bezpośrednich	1 127 270	2 252 804	1 112 843	2 236 327
Składki przypisane brutto, razem	4 069 328	8 495 251	3 923 527	8 246 274

Składki przypisane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych określonych w dziale II załącznika do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej)	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	94 695	200 375	97 713	266 792
Komunikacyjne -odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	733 148	1 491 761	789 052	1 563 267
Komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	535 664	1 073 676	572 638	1 158 229
Morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	14 703	33 318	22 299	39 154
Od ognia i innych szkód majątkowych (grupy 8 i 9)	484 459	1 104 609	367 174	987 937
Odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	152 112	419 711	138 645	400 679
Kredyt i gwarancje (grupy 14,15)	10 338	22 361	18 378	35 161
Świadczenie pomocy (grupa 18)	55 407	105 113	51 449	99 402
Ochrona prawna (grupa 17)	395	664	242	564
Pozostałe (grupa 16)	23 863	42 500	19 817	37 564
Składki przypisane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych określonych w dziale II załącznika do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej)	2 104 784	4 494 088	2 077 407	4 588 749

11.15. Przychody z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Ubezpieczenie emerytalne	51 366	101 668	47 360	96 308
Prowizje z tytułu opłat manipulacyjnych	9 651	20 591	7 969	17 760
Prowizje z tytułu zarządzania aktywami otwartego funduszu emerytalnego	41 715	81 077	39 391	78 548
Kontrakty inwestycyjne	4 930	8 947	5 316	10 965
Przychody z tytułu opłat dotyczących kontraktów inwestycyjnych na rachunek i ryzyko klienta	4 930	8 947	5 316	10 965
Pozostałe	16 410	32 655	3 681	9 086
Przychody i opłaty od funduszy oraz towarzystw funduszy inwestycyjnych	16 410	32 655	3 681	9 086
Przychody z tytułu prowizji i opłat, razem	72 706	143 270	56 357	116 359

11.16. Przychody netto z inwestycji

Przychody netto z inwestycji	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Przychody odsetkowe, w tym:	440 399	874 820	570 937	1 029 851
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	8 392	25 651	91 577	147 729
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	296 819	588 978	313 700	622 946
- pożyczki	133 914	256 052	165 005	257 148
- środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	1 274	4 139	655	2 028
Przychody z dywidend, w tym:	32 909	34 191	85 337	88 987
- aktywa finansowe zakwalifikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy w momencie pierwszego rozpoznania	1 621	2 803	147	147
- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	28 598	28 698	62 631	62 736
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2 690	2 690	22 559	26 104
Przychody z tytułu nieruchomości inwestycyjnych	30 692	56 238	6 077	12 584
Różnice kursowe, w tym:	20 872	30 828	2 132	(14 134)
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	3 889	6 175	3 159	(5 363)
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	15 189	16 949	-	-
- pożyczki	2 600	9 070	(1 312)	(6 635)
- należności, w tym należności z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych	(806)	(1 366)	285	(2 136)
Pozostałe, w tym:	(20 250)	(47 418)	(16 549)	(32 919)
- koszty działalności inwestycyjnej	(7 789)	(17 479)	(11 645)	(22 607)
- koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych	(12 461)	(29 939)	(4 904)	(10 312)
Przychody netto z inwestycji, razem	504 622	948 659	647 934	1 084 369

11.17. Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji

Wynik netto z realizacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Wynik netto z realizacji inwestycji	(120 306)	(128 918)	65 048	203 859
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - zakwalifikowane do tej kategorii w momencie pierwszego rozpoznania, w tym:	242	8 999	16 704	48 839
- instrumenty kapitałowe	(1 658)	(4 142)	(504)	10 894
- dłużne papiery wartościowe	1 900	13 141	17 208	37 945
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	(113 464)	(138 198)	13 876	106 095
- instrumenty kapitałowe	(17 252)	(2 362)	937	63 089
- dłużne papiery wartościowe	(6 280)	(11 916)	(1 154)	(3 265)
- instrumenty pochodne	(89 932)	(123 920)	14 093	46 271
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w tym:	11 317	27 973	48 245	76 094
- instrumenty kapitałowe	1 068	(3)	39 021	40 981
- dłużne papiery wartościowe	10 249	27 976	9 224	35 113
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, w tym:	126	2 973	295	901
- dłużne papiery wartościowe	126	2 973	295	901
Pożyczki	(11)	29	-	-
Należności łącznie z należnościami z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych	(18 681)	(30 873)	(14 278)	(28 276)
Nieruchomości inwestycyjne	165	179	206	206
Odpisy z tytułu utraty wartości	(14 509)	(52 849)	(49 381)	(77 771)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w tym:	(22)	(108)	(15 441)	(15 441)
- instrumenty kapitałowe	(22)	(108)	(15 441)	(15 441)
Należności łącznie z należnościami z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych	(14 487)	(52 741)	(33 940)	(62 330)
Wynik netto z realizacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji, razem	(134 815)	(181 767)	15 667	126 088

11.18. Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej

Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - zakwalifikowane do tej kategorii w momencie pierwszego rozpoznania, w tym:				
- instrumenty kapitałowe	92 671	100 477	91	1 318
- dłużne papiery wartościowe	(16 794)	(57 869)	18 315	88 199
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	101 544	21 750	(33 842)	226 367
- instrumenty kapitałowe	(15 602)	(103 984)	(88 200)	110 098
- dłużne papiery wartościowe	42 476	75 764	53 788	96 659
- instrumenty pochodne	74 670	49 970	570	19 610
Nieruchomości inwestycyjne	4 989	(11 162)	2 941	(2 437)
Zmiana stanu zobowiązań wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych	(17 175)	(23 580)	-	-
Objęcie konsolidacją funduszy inwestycyjnych, w tym:	5 265	172 810	-	-
- kwota przeniesiona z pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” do skonsolidowanego rachunku zysków i strat na moment objęcia konsolidacją	5 265	184 627	-	-
- kwota wynikająca z objęcia konsolidacją spółek specjalnego przeznaczenia, zależnych od funduszy obejmowanych konsolidacją	-	(11 817)	-	-
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej	170 500	202 426	(12 495)	313 447

11.19. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Objęcie nowych jednostek konsolidacją lub wyceną metodą praw własności	-	35 392	-	-
Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach reasekuratorów	1 639	78 644	(10 418)	(12 802)
Przychody ze sprzedaży wyrobów, towarów i usług przez spółki nieubezpieczeniowe	72 754	124 630	67 069	121 448
Pozostałe	1 282	41 927	31 826	55 277
Pozostałe przychody operacyjne, razem	75 675	280 593	88 477	163 923

Zagadnienie objęcia konsolidacją spółek zależnych i objęcia wyceną metodą praw własności spółek stowarzyszonych od 1 stycznia 2013 roku zostało przedstawione w punkcie 9.1.

11.20. Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto

Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Odszkodowania, świadczenia oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	1 332 168	2 471 356	1 538 401	2 824 476
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach, świadczeniach oraz zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	(2 951)	7 349	(161 066)	(133 526)
Odszkodowania, świadczenia oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ubezpieczeniach na życie	1 399 527	2 980 727	1 360 457	2 823 724
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach, świadczeniach oraz zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ubezpieczeniach na życie	(36)	(27)	(39)	(39)
Odszkodowania i świadczenia, razem	2 728 708	5 459 405	2 737 753	5 514 635

11.21. Świadczenia oraz zmiana wyceny kontraktów inwestycyjnych

Świadczenia oraz zmiana wyceny kontraktów inwestycyjnych	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Wynikające z kontraktów inwestycyjnych o gwarantowanych i ustalonych warunkach	9 536	21 025	28 920	53 521
- koszty odsetkowe wyliczone efektywną stopą procentową	9 536	21 025	28 920	53 521
Wynikające z kontraktów inwestycyjnych na rachunek i ryzyko klienta (unit-linked)	(9 065)	(9 330)	(17 266)	33 440
Świadczenia oraz zmiana wyceny kontraktów inwestycyjnych, razem	471	11 695	11 654	86 961

11.22. Koszty administracyjne, akwizycji i likwidacji szkód według rodzaju

Koszty likwidacji szkód, akwizycji i administracyjne według rodzaju	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Zużycie materiałów i energii	20 010	42 650	20 095	41 073
Usługi obce	115 517	226 363	113 512	250 132
Podatki i opłaty	13 039	28 242	13 416	27 655
Koszty pracownicze	312 474	650 041	341 800	721 710
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	17 253	36 355	20 915	39 367
Amortyzacja wartości niematerialnych	14 186	29 836	19 228	38 388
Inne, w tym:	473 277	914 610	459 336	904 427
- prowizje z działalności bezpośredniej	347 263	707 281	330 328	680 188
- reklama	27 827	40 189	22 569	53 378
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	6 614	(7 098)	14 643	(4 199)
- wynagrodzenia osób obsługujących ubezpieczenia grupowe w zakładach pracy	52 726	103 778	63 427	121 986
- pozostałe	38 847	70 460	28 369	53 074
Koszty likwidacji szkód, akwizycji i administracyjne, razem	965 756	1 928 097	988 302	2 022 752

11.23. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Objęcie nowych jednostek konsolidacją	-	35 134	-	-
Utworzenie odpisów z tytułu utraty wartości wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych	7 017	16 432	-	-
Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny	8 787	18 784	15 222	15 222
Komenda Główna Straży Pożarnej oraz Związek Ochotniczych Straży Pożarnych	2 810	23 921	2 508	23 041
Obowiązkowe opłaty na rzecz instytucji rynku ubezpieczeniowego	12 168	27 764	10 833	23 366
Wydatki z tytułu działalności prewencyjnej	5 265	12 721	4 552	7 684
Koszty podstawowej działalności spółek nieubezpieczeniowych	71 603	126 446	77 563	128 516
Pozostałe	35 045	78 452	13 109	50 357
Pozostałe koszty operacyjne, razem	142 695	339 654	123 787	248 186

Zagadnienie objęcia konsolidacją spółek zależnych i objęcia wyceną metodą praw własności spółek stowarzyszonych od 1 stycznia 2013 roku zostało przedstawione w punkcie 9.1.

11.24. Koszty finansowe

Koszty finansowe	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Odsetki, w tym:	14 489	22 269	6 234	13 045
- pożyczki	10 083	14 481	4 705	10 564
- kredyty bankowe	4 383	7 503	1 529	2 481
- pozostałe	23	285	-	-
Pozostałe, w tym:	8 937	15 557	813	(240)
- różnice kursowe	8 937	15 557	764	(289)
- pozostałe	-	-	49	49
Koszty finansowe, razem	23 426	37 826	7 047	12 805

11.25. Inne całkowite dochody

Podatek dochodowy dotyczący składników innych całkowitych dochodów	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Inne całkowite dochody netto	62 823	(91 130)	809	97 352
Podatek dochodowy	(12 081)	(56 105)	(348)	24 172
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	(13 557)	(57 581)	(348)	24 172
Reklasyfikacja nieruchomości z rzeczowych aktywów trwałych do nieruchomości inwestycyjnych	1 476	1 476	-	-
Inne całkowite dochody brutto	50 742	(147 235)	461	121 524

12. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Aktywa i zobowiązania warunkowe	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Aktywa warunkowe, w tym:	18 246	17 746
Otrzymane gwarancje i poręczenia	18 246	17 746
Zobowiązania warunkowe	222 225	210 459
Udzielone poręczenia i gwarancje	4 392	6 790
Roszczenia ubezpieczeniowe sporne	147 591	69 651
Inne roszczenia sporne	34 936	53 541
Pozostałe	35 306*	80 477**

* w tym 34.628 tys. zł z tytułu potencjalnych zobowiązań wynikających z umów kredytowych zawartych przez Grupę Armatura.

** w tym 49.702 tys. zł z tytułu potencjalnych zobowiązań wynikających z umów kredytowych zawartych przez Grupę Armatura oraz 30.000 tys. zł potencjalnych zobowiązań z tytułu sprzedaży nieruchomości przez Grupę Armatura.

13. Wypłacalność

Zasady wyliczania marginesu wypłacalności oraz minimalnej wysokości kapitału gwarancyjnego określa Rozporządzenie z dnia 28 listopada 2003 roku w sprawie sposobu wyliczenia wysokości marginesu wypłacalności oraz minimalnej wysokości kapitału gwarancyjnego dla działów i grup ubezpieczeń (Dz. U. Nr 211 z 2003 roku, poz. 2060, „Rozporządzenie w sprawie marginesu wypłacalności”).

Szczegółowe informacje dotyczące sposobu wyliczania wypłacalności zostały przedstawione w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy PZU za 2012 rok.

Dane finansowe uwzględnione w wyliczeniu środków własnych oraz marginesu wypłacalności zostały ustalone w oparciu o PSR.

Poniżej przedstawiono wyliczenie środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności PZU.

Wyliczenie środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	30 czerwca 2013	31 grudnia 2012
Kapitał własny PZU	12 465 060	13 452 581
Wartości niematerialne i prawne	(149 445)	(129 729)
Wartość udziałów w zakładach ubezpieczeń należących do ubezpieczeniowej grupy kapitałowej PZU	(3 776 398)	(6 847 006)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(317 151)	(309 132)
Wpływ innych zakładów ubezpieczeń należących do ubezpieczeniowej grupy kapitałowej PZU na wysokość środków własnych PZU:	1 635 562	4 789 418
PZU Życie SA 100,00%	1 646 429	4 808 768
Wysokość środków własnych	3 404 313	6 551 153
Margines wypłacalności	1 757 884	1 742 385
Nadwyżka środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	1 646 429	4 808 768
UAB DK PZU Lietuva 99,76%	3 133	2 769
Wysokość środków własnych	41 125	38 550
Margines wypłacalności	37 984	35 774
Nadwyżka środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	3 141	2 776
UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas 99,34%	7 182	7 201
Wysokość środków własnych	23 248	22 873
Margines wypłacalności	16 018	15 624
Nadwyżka środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	7 230	7 249
PrJSC PZU Ukraine 100,00%	(13 603)	(15 721)
Wysokość środków własnych	10 279	5 987
Margines wypłacalności	23 882	21 708
Nadwyżka/niedobór środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	(13 603)	(15 721)
PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance 100,00%	(7 579)	(13 599)
Wysokość środków własnych	7 469	2 025
Margines wypłacalności	15 048	15 624
Nadwyżka/niedobór środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	(7 579)	(13 599)
Wysokość środków własnych PZU	9 857 628	10 956 132
Margines wypłacalności PZU	1 369 183	1 343 831
Kapitał gwarancyjny PZU	456 394	447 944
Nadwyżka środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	8 488 445	9 612 301
Nadwyżka środków własnych na pokrycie kapitału gwarancyjnego	9 401 234	10 508 188

14. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

14.1. Segmenty sprawozdawcze

14.1.1. Kryterium podstawowe podziału

MSSF 8 określa, w jaki sposób jednostki powinny prezentować informacje o segmentach działalności w rocznych i w śródrocznych sprawozdaniach finansowych. Segmenty operacyjne to części składowe jednostki, dla których dostępne są odrębne informacje finansowe, podlegające regularnej ocenie przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych („GOOZPDO”, w praktyce jest to Zarząd PZU), związanej z alokacją zasobów i oceną wyników działalności.

Podstawowy wzór segmentacji Grupy PZU oparty jest na kryterium jednostek podlegających konsolidacji, z zastrzeżeniem, że w odniesieniu do wiodących spółek Grupy PZU (PZU i PZU Życie) wyodrębnia się dodatkowo segmenty oparte na kryteriach grup klientów, linii produktowych oraz charakteru działalności.

W przypadku PZU wyodrębniono następujące segmenty:

- ubezpieczenia korporacyjne (ubezpieczenia osobowe i majątkowe);
- ubezpieczenia masowe (ubezpieczenia osobowe i majątkowe);
- inwestycje – obejmujące działalność lokacyjną w zakresie środków własnych.

W przypadku PZU Życie wyodrębniono następujące segmenty:

- ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane (ubezpieczenia na życie);
- ubezpieczenia indywidualne (ubezpieczenia na życie);
- inwestycje - obejmujące działalność lokacyjną w zakresie środków własnych;
- kontrakty inwestycyjne – opisane szerzej w dalszej części tego rozdziału.

Ze względu na swą odrębność, funkcjonowanie w odrębnych środowiskach regulacyjnych, stosowany w Grupie PZU system wewnętrznej sprawozdawczości finansowej, zgodnie ze wzorem segmentacji Grupy PZU opartym na kryterium jednostek podlegających konsolidacji oraz przydatność użytkownikom sprawozdań finansowych wyodrębniono dodatkowo następujące segmenty:

- ubezpieczenia emerytalne;
- Ukraina (ubezpieczenia osobowe i majątkowe oraz ubezpieczenia na życie; w 2012 roku: wyłącznie ubezpieczenia osobowe i majątkowe);
- Kraje bałtyckie – Litwa, Łotwa i Estonia, dalej: „Kraje bałtyckie” - (ubezpieczenia osobowe i majątkowe oraz ubezpieczenia na życie; w 2012 roku: wyłącznie ubezpieczenia osobowe i majątkowe).

W przypadku zaistnienia przesłanek jakościowych lub ilościowych, opisanych w MSSF 8 pkt 12-19, segmenty operacyjne mogą podlegać łączeniu w segmenty sprawozdawcze. W niniejszym sprawozdaniu finansowym nie dokonano łączenia wyodrębnionych segmentów operacyjnych w segmenty sprawozdawcze, za wyjątkiem segmentu inwestycje, obejmującego działalność lokacyjną w zakresie środków własnych spółek Grupy PZU.

14.1.2. Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Grupa PZU stosuje uzupełniający podział segmentów wg kryterium geograficznego, na podstawie którego wyodrębniono następujące segmenty:

- Polska;
- Kraje bałtyckie;
- Ukraina.

14.2. Rozliczenia pomiędzy segmentami

Transakcje gospodarcze zawierane zarówno pomiędzy segmentami operacyjnymi, jak i geograficznymi zawierane są na warunkach rynkowych.

Wynik netto z inwestycji (różnica pomiędzy zrealizowanymi i niezrealizowanymi przychodami oraz kosztami) wykazywany w ubezpieczeniach korporacyjnych (ubezpieczenia osobowe i majątkowe), ubezpieczeniach masowych (ubezpieczenia osobowe i majątkowe), ubezpieczeniach grupowych i indywidualnie kontynuowanych (ubezpieczenia na życie), ubezpieczeniach indywidualnych (ubezpieczenia na życie) określany jest na podstawie cen transferowych opartych na stopach procentowych z krzywych rentowności skarbowych papierów wartościowych (stopa wolna od ryzyka), z uwzględnieniem faktu, że w przypadku produktów ubezpieczeniowych typu unit – linked, z gwarantowaną stopą oraz strukturyzowanych wykazuje się wprost wynik netto z lokat stanowiących pokrycie odpowiadających im rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

14.3. Miara zysku segmentu

Podstawową miarą zysku segmentu w Grupie PZU jest:

- w przypadku spółek ubezpieczeniowych - wynik na ubezpieczeniach według lokalnych standardów rachunkowości obowiązujących w kraju siedziby spółki, będący wynikiem finansowym przed podatkiem oraz pozostałymi przychodami i kosztami operacyjnymi (w tym kosztami finansowania), uwzględniający jednak wynik netto z inwestycji przypisywany lokatom dającym 100% pokrycie rezerw techniczno – ubezpieczeniowych. Wynik na ubezpieczeniach jest miarą zbliżoną do zdefiniowanego w PSR wyniku technicznego ubezpieczeń z tym, że zarówno w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych jak też ubezpieczeniach na życie zawiera wynik netto z inwestycji opisany w zdaniu poprzednim;
- w przypadku spółek innych niż ubezpieczeniowe – wynik z działalności operacyjnej według lokalnych standardów rachunkowości w kraju siedziby spółki lub według MSSF, będący wynikiem finansowym przed podatkiem i kosztami finansowania.

14.4. Charakterystyka segmentów

Poniżej przedstawiono charakterystykę wszystkich wyodrębnionych segmentów sprawozdawczych Grupy PZU z przedstawieniem standardów rachunkowości, według których przedstawiono ich dane finansowe:

- ubezpieczenia korporacyjne (ubezpieczenia osobowe i majątkowe) – raportujący wg PSR - obejmujący szeroki zakres produktów ubezpieczeń majątkowych, odpowiedzialności cywilnej i komunikacyjnych, dostosowanych do potrzeb klienta i z indywidualną wyceną ryzyka, oferowanych przez PZU dużym podmiotom gospodarczym;
- ubezpieczenia masowe (ubezpieczenia osobowe i majątkowe) - raportujący wg PSR - obejmujący szeroki zakres produktów ubezpieczeń majątkowych, wypadkowych, odpowiedzialności cywilnej i komunikacyjnych, oferowanych przez PZU klientom indywidualnym oraz podmiotom z sektora małych i średnich przedsiębiorstw;
- ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane (ubezpieczenia na życie) - raportujący wg PSR - obejmujący ubezpieczenia grupowe, skierowane przez PZU Życie do grup pracowników oraz innych grup

- formalnych (np. związki zawodowe), w ramach których do umowy ubezpieczenia przystępują osoby pozostające w stosunku prawnym z ubezpieczającym (np. pracodawca, związek zawodowy) oraz ubezpieczenia indywidualnie kontynuowane, gdzie ubezpieczający nabył prawo do indywidualnej kontynuacji w fazie grupowej. Oferta PZU Życie obejmuje szeroki zakres ubezpieczeń ochronnych, inwestycyjnych (niebędących kontraktami inwestycyjnymi) i zdrowotnych;
- ubezpieczenia indywidualne (ubezpieczenia na życie) - raportujący wg PSR - obejmujący ubezpieczenia oferowane przez PZU Życie klientom indywidualnym, w ramach których umowa ubezpieczenia dotyczy konkretnego ubezpieczonego a ubezpieczony podlega indywidualnej ocenie ryzyk. Oferta PZU Życie obejmuje szeroki zakres ubezpieczeń ochronnych, inwestycyjnych (niebędących kontraktami inwestycyjnymi) i zdrowotnych;
 - inwestycje - raportujący wg PSR - obejmujący działalność lokacyjną w zakresie środków własnych Grupy PZU rozumianych jako nadwyżka lokat nad rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi w wiodących spółkach ubezpieczeniowych Grupy PZU (PZU i PZU Życie, przy czym ta nadwyżka jest rozbieżna z pojęciem lokat środków własnych zakładów ubezpieczeń zdefiniowanych w PSR) oraz innych wolnych środków finansowych w Grupie PZU;
 - ubezpieczenia emerytalne - raportujący wg PSR - obejmujący spółkę PZU PTE;
 - Ukraina (ubezpieczenia osobowe i majątkowe oraz ubezpieczenia na życie; w 2012 roku: wyłącznie ubezpieczenia osobowe i majątkowe) - raportujący wg standardów ukraińskich – obejmujący spółki PZU Ukraine i PZU Ukraine Life, w 2012 roku: wyłącznie PZU Ukraine;
 - Kraje bałtyckie (ubezpieczenia osobowe i majątkowe oraz ubezpieczenia na życie; w 2012 roku: wyłącznie ubezpieczenia osobowe i majątkowe) - raportujący wg standardów litewskich - obejmujący spółki PZU Lietuva, prowadzącą działalność na terenie Litwy, a od 2012 roku poprzez swoje oddziały – także Łotwy i Estonii oraz UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas, w 2012 roku: wyłącznie PZU Lietuva;
 - kontrakty inwestycyjne – raportujący wg PSR - obejmujący produkty PZU Życie nietransferujące istotnego ryzyka ubezpieczeniowego w rozumieniu MSSF 4 i niespełniające definicji kontraktu ubezpieczeniowego (tj. niektóre produkty z gwarantowaną stopą zwrotu oraz niektóre produkty w formie ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego – unit-linked). Produkty te według MSSF, zgodnie z wymogami MSR 39, rozpoznawane są metodą depozytową i wyceniane w zależności od konstrukcji danego produktu - według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej. W obu przypadkach według MSSF nie jest rozpoznawany przypis składki z tytułu tych produktów. Według PSR wszystkie powyższe produkty wykazywane są jako produkty ubezpieczeniowe, a przypis składki jest rozpoznawany;
 - pozostałe - raportujący łącznie wg MSSF lub PSR (MSSF 8 nie wymaga prezentacji wyników segmentów zakwalifikowanych do kategorii „pozostałe” wg spójnych zasad rachunkowości) – obejmuje pozostałe jednostki objęte konsolidacją, niezakwalifikowane do żadnego innego segmentu powyżej, których przychody pochodzą w przeważającej mierze z działalności produkcyjnej armatury, grzejników i odlewów oraz z działalności usługowej.

14.5. Zastosowane zasady rachunkowości według PSR

14.5.1. PZU

PSR oraz różnice pomiędzy PSR i MSSF w zakresie dotyczącym jednostkowej sprawozdawczości finansowej PZU zostały szczegółowo przedstawione w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej za 2012 rok, sporządzonym zgodnie z PSR, podpisanym przez Zarząd PZU w dniu 12 marca 2013 roku i na temat którego biegły rewident wydał tego samego dnia opinię bez zastrzeżeń („Jednostkowe sprawozdanie finansowe PZU za 2012 rok”).

Jednostkowe sprawozdanie finansowe PZU za 2012 rok dostępne jest na stronie internetowej PZU pod adresem www.pzu.pl w zakładce „Grupa PZU / Relacje inwestorskie / Raporty okresowe i bieżące / Raporty okresowe”.

14.5.2. PZU Życie

Zasady rachunkowości według PSR dotyczące PZU Życie są zbieżne z PSR dotyczącymi PZU (pomijając rachunkowość kontraktów ubezpieczeniowych i kontraktów inwestycyjnych).

Zasady dotyczące rachunkowości kontraktów ubezpieczeniowych i kontraktów inwestycyjnych PZU Życie według MSSF zostały przedstawione w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy PZU za 2012 rok.

Podstawowe różnice pomiędzy PSR i MSSF w odniesieniu do rachunkowości kontraktów ubezpieczeniowych i kontraktów inwestycyjnych PZU Życie obejmują:

- klasyfikację kontraktów ubezpieczeniowych zgodnie z wytycznymi zawartymi w MSSF 4 dotyczącymi klasyfikacji produktów jako kontrakty ubezpieczeniowe podlegających MSSF 4 bądź kontrakty inwestycyjne ujmowane zgodnie z MSR 39. Według MSSF 4 umowa spełnia definicję kontraktu ubezpieczeniowego jedynie wtedy, gdy zdarzenie objęte ubezpieczeniem może spowodować konieczność wypłacenia przez ubezpieczyciela znacznych świadczeń dodatkowych w każdym scenariuszu, wyłączając scenariusze, którym brakuje treści ekonomicznej (tzn. nie wywierają dostrzegalnego wpływu na ekonomikę transakcji), a więc gdy umowa przenosi znaczące ryzyko ubezpieczeniowe. Ocena, czy dana umowa przenosi znaczące ryzyko finansowe wymaga analizy przepływów pieniężnych związanych z danym produktem w różnych scenariuszach oraz oszacowania prawdopodobieństwa ich wystąpienia.
- wysokość stopy technicznej stosowanej do wyliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Zgodnie z MSSF 4, jeżeli ubezpieczyciel wycenia swoje umowy ubezpieczeniowe z zastosowaniem dostatecznej ostrożności, to nie powinien w kolejnych okresach sprawozdawczych wprowadzać dodatkowych elementów zwiększających jej poziom. W sprawozdawczości finansowej według PSR dokonywane są obniżki stóp technicznych dla niektórych typów ubezpieczeń, co wynika z maksymalnych poziomów stóp technicznych ogłaszanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, skutkujące podwyższeniem poziomu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych według PSR w porównaniu do analogicznych rezerw według MSSF.

Na koniec roku 2012 dokonano wyrównania poziomu stóp technicznych stosowanych według PSR i według MSSF, działanie to w obydwu przypadkach połączone było z obniżeniem stosowanych stóp technicznych.

Wpływ ww. różnic pomiędzy PSR i MSSF został przedstawiony w nocie segmentowej w osobnych kolumnach.

14.6. Konstrukcja noty segmentowej i uzgodnienia w niej zawarte

Z uwagi na oparcie miar zysku segmentów na lokalnych standardach rachunkowości obowiązujących w kraju siedziby spółki Grupy PZU, dane finansowe segmentów wykazywane są kilku różnym standardach rachunkowości, ponadto z uwagi na znacząco odmienny układ raportów zarządczych przedkładanych GOOZPDO w porównaniu do formatu sprawozdań finansowych według MSSF koniecznym było zastosowanie dwóch układów sprawozdawczych: układu raportów zarządczych przedkładanych GOOZPDO (strona lewa noty) i formatu sprawozdań finansowych według MSSF (strona prawa noty).

W konsekwencji zawarte w nocie uzgodnienie sumy przychodów oraz sumy zysków lub strat segmentów sprawozdawczych z analogicznymi wartościami skonsolidowanymi, wymagane zgodnie z MSSF 8 pkt 28, jest złożone i składa się z następujących etapów opisanych w kolejności umieszczenia kolumn uzgodnieniowych w nocie segmentowej:

- przejście z układu raportów zarządczych przedkładanych GOOZPDO na format sprawozdań finansowych według MSSF (kolumna „różnice prezentacyjne”), dokonujące szeregu zmian prezentacyjnych, w tym przeniesienia pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych do pozycji według MSSF umieszczonych w ramach miary „zysk (strata) z działalności operacyjnej”;
- uzgodnienie różnic pomiędzy standardami rachunkowości w których prezentowane są dane finansowe segmentów a MSSF oraz osobna prezentacja najistotniejszych z nich;
- naniesienie korekt konsolidacyjnych (z uwagi, że jest to ostatni etap uzgodnień – korekty zaprezentowano już w układzie danych finansowych według MSSF).

14.7. Uproszczenia w nocie segmentowej

W nocie segmentowej zastosowano pewne uproszczenia w porównaniu do wymogów MSSF 8. Poniżej przedstawiono ich uzasadnienie:

- odstąpienie od prezentacji danych o alokacji wszystkich aktywów i zobowiązań do poszczególnych segmentów – wynikające z niesporządzania i nieprezentowania GOOZPDO takich zestawień. Główną informacją dostarczaną GOOZPDO są dane o wynikach danych segmentów i na tej podstawie podejmowane są decyzje zarządcze, w tym o alokacji zasobów. Analiza dotycząca alokowanych do segmentów aktywów i zobowiązań ograniczona jest do monitoringu spełniania wymogu regulacyjnego według PSR tj. posiadania aktywów na pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w wysokości przekraczającej poziom tych rezerw (analiza w podziale na poszczególne spółki ubezpieczeniowe, a nie grupy produktów);
- prezentacja wyniku netto z inwestycji jedną kwotą jako różnicy pomiędzy zrealizowanymi i niezrealizowanymi przychodami oraz kosztami z inwestycji – wynikająca z wewnętrznej oceny wyników segmentów w oparciu o taką łączną miarę wyników inwestycyjnych;
- niealokowanie do segmentu „inwestycje” przychodów i kosztów innych niż dotyczących zrealizowanych i niezrealizowanych przychodów i kosztów z inwestycji – wynikająca ze sposobu analizy danych tego segmentu oraz niepraktyczność takiej alokacji;
- prezentacja pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych oraz kosztów finansowych w odniesieniu do spółek PZU i PZU Życie łącznie dla segmentów operacyjnych w nich wyodrębnionych (w konsekwencji także nieprzypisanie żadnych kwot w tym zakresie do segmentu kontrakty inwestycyjne) – wynikająca z przyjętych miar zysku segmentów operacyjnych oraz niepraktyczność takiej alokacji;
- prezentacja obciążenia podatkiem dochodowym jedną kwotą na poziomie danych skonsolidowanych - wynikająca z przyjętych miar zysku segmentów operacyjnych oraz niepraktyczność przeprowadzania alokacji w tym zakresie.

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2013 roku

(w tysiącach złotych)

Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 kwietnia 2013 roku do dnia 30 czerwca 2013 roku	Ubezpieczenia korporacyjne (ub. maj i os.)		Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane (ub. na życie)		Ubezpieczenia indywidualne (ub. na życie)	Inwestycje	Ubezpieczenia emerytalne	Ukraina	Kraje bałtyckie	Kontrakty inwestycyjne	Pozostała działalność	Różnice prezentacyjne	Nieruchomości i instrumenty finansowe	Kontrakty inwestycyjne	Fundusz rezerwy, rezerwa na wyrównanie szkódowości i odpisy na ZRŚS		Korekty konsolidacyjne	Wartość skonsolidowana	Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 kwietnia 2013 roku do dnia 30 czerwca 2013 roku	
	PSR	PSR	PSR	PSR											PSR - MSSF	PSR - MSSF				
	PSR	PSR	PSR	PSR											MSSF	MSSF				
Składki przypisane brutto na zewnątrz	469 868	1 546 132	1 600 611	335 161	-	-	48 151	69 405	128 141	-	-	-	-	(128 141)	-	-	-	4 069 328	Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto na zewnątrz	
Składki przypisane brutto między segmentami	575	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(575)	-	Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto między segmentami	
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	470 443	1 546 132	1 600 611	335 161	-	-	48 151	69 405	128 141	-	-	-	-	(128 141)	-	-	(575)	4 069 328		
Udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	(21 892)	1 825	(108)	(25)	-	-	(6 714)	(3 436)	-	-	-	-	-	-	-	-	271	(30 079)	Udział reasekuratorów w składce ubezpieczeniowej przypisanej brutto	
Składki ubezpieczeniowe przypisane netto	448 551	1 547 957	1 600 503	335 136	-	-	41 437	65 969	128 141	-	-	-	-	(128 141)	-	-	(304)	4 039 249	Składki ubezpieczeniowe przypisane netto, w tym:	
Zmiany stanu rezerw składek oraz na ryzyko niewygasłe brutto	(48 588)	116 106	(40)	285	-	-	2 901	(11 754)	198	-	-	(28 521)	-	(198)	-	-	(125)	30 264	Zmiana stanu rezerwy składki ubezpieczeniowej netto	
Udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw składek oraz na ryzyko niewygasłe brutto	(16 029)	(10 839)	-	-	-	-	(1 276)	(377)	-	-	-	28 521	-	-	-	-	-	-		
Składki zarobione netto	383 934	1 653 224	1 600 463	335 421	-	-	43 062	53 838	128 339	-	-	-	-	(128 339)	-	-	(429)	4 069 513	Składki zarobione netto	
Dochody z lokat, w tym:	40 721	155 840	158 216	38 539	4 133 259	3 057	5 570	(1 300)	7 485	36 888	80 891	(4 578 275)	-	8 919	-	-	(17 104)	72 706	Przychody z tytułu prowizji i opłat	
Wynik netto z inwestycji (operacje na zewnątrz)	40 721	155 840	158 216	38 539	191 716	3 057	5 570	(1 300)	7 485	36 888	(636 732)	-	-	-	-	-	-	-		
Wynik netto z inwestycji (operacje między segmentami)	-	-	-	-	3 941 543	-	-	-	-	-	(3 941 543)	-	-	-	-	-	-	-		
											509 372	-	-	-	-	-	(4 750)	504 622	Przychody netto z inwestycji (operacje na zewnątrz)	
											3 941 543	-	-	-	-	-	(3 941 543)	-	Przychody netto z inwestycji (operacje między segmentami)	
											(143 815)	4 761	-	-	-	4 239	(134 815)	170 500	Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji	
											248 909	(37 280)	-	-	-	(41 129)	-	-	Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej	
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	1 435	7 319	(268)	4 187	-	-	-	-	3 995	-	(16 668)	-	-	-	-	-	-	-		
Przychody z działalności podstawowej jednostek ubezpieczeniowych	-	-	-	-	-	-	51 366	-	-	-	106 408	-	-	-	-	-	-	-		
Pozostałe przychody operacyjne (nie dotyczy jednostek ubezpieczeniowych)	-	-	-	-	-	-	312	-	-	-	171	118 467	1 291	(3 994)	-	-	(40 572)	75 675	Pozostałe przychody operacyjne	
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	(205 354)	(823 696)	(1 042 289)	(155 269)	-	-	(18 990)	(41 061)	(188 786)	-	-	(385 264)	-	123 885	-	-	5 129	(2 731 695)	Odszkodowania, świadczenia oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	
Zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	35 739	(292 913)	(21 653)	(86)	-	-	(1 599)	813	3 026	-	-	276 633	-	-	-	-	-	-		
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	31 819	4 168	36	-	-	-	467	8 085	-	-	(38 054)	-	-	-	-	-	(3 534)	2 987	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach, świadczeniach oraz zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	
Udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw	(40 048)	(53)	-	-	-	-	1 770	580	-	-	37 751	-	-	-	-	-	-	-		
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(177 844)	(1 112 494)	(1 063 906)	(155 355)	-	-	(18 312)	(31 583)	(185 760)	-	-	(108 934)	-	123 885	-	-	1 595	(2 728 708)	Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym, rezerwy ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, rezerw na wyrównanie szkódowości (ryzyka)	-	-	(21 780)	(150 087)	-	-	-	-	61 867	-	110 000	-	-	-	-	-	-	-		
											-	-	-	(471)	-	-	-	(471)	Świadczenia oraz zmiana wyceny kontraktów inwestycyjnych	
Premie i rabaty dla ubezpieczonych na udziale własnym, łącznie ze zmianą stanu rezerw	1 543	-	(174)	-	-	-	-	-	(1)	-	(1 368)	-	-	-	-	-	-	-		
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	(13 634)	(50 145)	(19 945)	(2 491)	-	-	-	-	(870)	-	87 085	-	-	-	-	-	6 008	(492 072)	Koszty akwizycji	
Koszty administracyjne	(75 136)	(276 334)	(78 581)	(27 240)	-	-	(4 224)	(14 993)	(17 504)	(4 068)	-	-	-	-	-	-	4 364	(315 030)	Koszty administracyjne	
Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	(24 628)	(106 615)	(126 322)	(11 135)	-	-	(16 532)	(8 333)	(6 216)	(2 330)	-	-	(1)	2 718	-	(20 000)	-	-		
Koszty działalności podstawowej jednostek ubezpieczeniowych	1 654	341	(577)	-	-	-	-	-	-	-	(102 007)	-	-	-	-	-	-	102 007		
Pozostałe koszty operacyjne (nie dotyczy jednostek ubezpieczeniowych)	-	-	-	-	-	-	(14)	-	-	-	5 324	(203 590)	2 833	-	15 704	37 008	(142 695)	142 695	Pozostałe koszty operacyjne	
Wynik na ubezpieczeniach / Zysk (strata) z działalności operacyjnej	138 045	271 136	447 126	31 839	4 133 259	33 965	6 994	(2 765)	8 657	46 784	(13 529)	(25 677)	-	(4 296)	(3 992 313)	1 079 225	Zysk (strata) z działalności operacyjnej			
Pozostałe przychody operacyjne	4 440	-	(4 239)	-	-	-	578	839	-	-	(1 618)	-	-	-	-	-	-	-		
Pozostałe koszty operacyjne	(18 343)	-	(5 663)	-	-	-	(518)	(1 417)	-	-	25 941	-	-	-	-	-	-	-		
Koszty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(34 095)	(10 795)	-	-	-	21 464	(23 426)	23 426	Koszty finansowe	
																		(601)	Udział w zyskach (stratach) netto jednostek wycenianych metodą praw własności	
																			1 055 198	Zysk (strata) brutto
																			(216 747)	Podatek dochodowy
																			838 451	Zysk (strata) netto

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2013 roku

(w tysiącach złotych)

Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2013 roku do dnia 30 czerwca 2013 roku	Ubezpieczenia	Ubezpieczenia	Ubezpieczenia	Ubezpieczenia	Inwestycje	Ubezpieczenia emerytalne	Ukraina	Kraje bałtyckie	Kontrakty inwestycyjne	Pozostała działalność	Różnice prezentacyjne	Nieruchomości i instrumenty finansowe	Kontrakty inwestycyjne	Fundusz	Korekty konsolidacyjne	Wartość skonsolidowana	Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2013 roku do dnia 30 czerwca 2013 roku		
	korporacyjne (ub. maj i os.)	masowe (ub. maj i os.)	grupowe i indy- widualnie konty- nuowane (ub. na życie)	indywidualne (ub. na życie)										rezerwa na wyrównanie szkodowości i odpisy na ZFS					
	PSR	PSR	PSR	PSR	PSR	PSR	MSSF	MSSF	PSR	PSR	PSR	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	MSSF	MSSF			
Składki przypisane brutto na zewnątrz	954 693	3 380 840	3 198 857	744 794	-	-	90 928	125 139	857 718	-	-	-	(857 718)	-	-	8 495 251	Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto na zewnątrz		
Składki przypisane brutto między segmentami	1 470	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1 470)	-	Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto między segmentami		
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	956 163	3 380 840	3 198 857	744 794	-	-	90 928	125 139	857 718	-	-	-	(857 718)	-	(1 470)	8 495 251			
Udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	(39 214)	135	(1 405)	(45)	-	-	(13 348)	(11 241)	-	-	-	-	-	-	1 442	(63 676)	Udział reasekuratorów w składce ubezpieczeniowej przypisanej brutto		
Składki ubezpieczeniowe przypisane netto	916 949	3 380 975	3 197 452	744 749	-	-	77 580	113 898	857 718	-	-	-	(857 718)	-	(28)	8 431 575	Składki ubezpieczeniowe przypisane netto, w tym:		
Zmiany stanu rezerw składek oraz na ryzyko niewygasłe brutto	(99 413)	(100 154)	143	2 522	-	-	2 542	(12 404)	483	-	(46 856)	-	(483)	-	(715)	(254 335)	Zmiana stanu rezerwy składki ubezpieczeniowej netto		
Udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw składek oraz na ryzyko niewygasłe brutto	(31 363)	(19 380)	-	-	-	-	148	3 739	-	-	46 856	-	-	-	-	-			
Składki zarobione netto	786 173	3 261 441	3 197 595	747 271	-	-	80 270	105 233	858 201	-	-	-	(858 201)	-	(743)	8 177 240	Składki zarobione netto		
Dochody z lokat, w tym:	79 280	302 254	309 899	88 866	4 294 020	6 063	11 788	1 449	24 479	49 108	(5 167 206)	-	16 690	-	(27 364)	143 270	Przychody z tytułu prowizji i opłat		
Wynik netto z inwestycji (operacje na zewnątrz)	79 280	302 254	309 899	88 866	349 100	6 063	11 788	1 449	24 479	49 108	(1 222 286)	-	-	-	-	-			
Wynik netto z inwestycji (operacje między segmentami)	-	-	-	-	3 944 920	-	-	-	-	-	(3 944 920)	-	-	-	-	-			
											954 950	-	-	-	(6 291)	948 659	Przychody netto z inwestycji (operacje na zewnątrz)		
											3 944 920	-	-	-	(3 944 920)	-	Przychody netto z inwestycji (operacje między segmentami)		
											(115 464)	8 763	-	-	(75 066)	(181 767)	Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji		
											313 790	(60 214)	-	-	(51 150)	202 426	Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej		
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	6 844	21 916	684	8 021	-	-	-	-	7 748	-	(45 213)	-	-	-	-	-			
Przychody z działalności podstawowej jednostek nieubezpieczeniowych	-	-	-	-	-	101 668	-	-	-	192 027	(293 695)	-	-	-	-	-			
Pozostałe przychody operacyjne (nie dotyczy jednostek ubezpieczeniowych)	-	-	-	-	-	314	-	-	-	727	329 155	1 225	(7 748)	-	(43 080)	280 593	Pozostałe przychody operacyjne		
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	(428 623)	(1 634 887)	(2 202 428)	(302 121)	-	-	(40 302)	(75 939)	(957 384)	-	(680 024)	-	860 954	-	8 671	(5 452 083)	Odszkodowania, świadczenia oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych		
Zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	872	(319 689)	(4 278)	6 578	-	-	(1 635)	1 918	4 231	-	312 003	-	-	-	-	-			
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	43 343	145 017	27	-	-	-	660	10 052	-	-	(202 653)	-	-	-	(3 768)	(7 322)	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach, świadczeniach oraz zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych		
Udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw	(21 735)	(185 929)	-	-	-	-	3 432	(1 512)	-	-	205 744	-	-	-	-	-			
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(406 143)	(1 995 488)	(2 206 679)	(295 543)	-	-	(37 845)	(65 481)	(953 153)	-	(364 930)	-	860 954	-	4 903	(5 459 405)	Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto		
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym, rezerwy ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-	(58 645)	(402 024)	-	-	-	-	92 193	-	368 476	-	-	(11 695)	-	(11 695)	Świadczenia oraz zmiana wyceny kontraktów inwestycyjnych		
Premie i rabaty dla ubezpieczonych na udziale własnym, łącznie ze zmianą stanu rezerw	711	-	(256)	-	-	-	-	-	(2)	-	(453)	-	-	-	-	-			
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	(31 498)	(137 798)	(28 944)	(3 162)	-	-	-	-	(1 475)	-	202 877	-	-	-	-	-			
Koszty akwizycyjne	(151 863)	(542 357)	(156 434)	(53 684)	-	(8 300)	(28 896)	(32 433)	(8 422)	-	-	-	-	-	9 729	(972 660)	Koszty akwizycyjne		
Koszty administracyjne	(50 297)	(231 998)	(258 976)	(22 306)	-	(34 798)	(16 906)	(12 119)	(5 034)	-	(1)	1 005	(20 000)	9 516	(641 314)	Koszty administracyjne			
Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	3 151	75 454	(381)	-	-	-	-	-	-	-	(78 224)	-	-	-	-	-			
Koszty działalności podstawowej jednostek nieubezpieczeniowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(181 401)	181 401	-	-	-	-	-			
Pozostałe koszty operacyjne (nie dotyczy jednostek ubezpieczeniowych)	-	-	-	-	-	(336)	-	-	-	3 657	(374 834)	(5 297)	-	1 007	36 149	(339 654)	Pozostałe koszty operacyjne		
Wynik na ubezpieczeniach / Zysk (strata) z działalności operacyjnej	236 358	754 024	797 863	67 439	4 294 020	64 611	8 411	(3 351)	14 535	64 118	9 493	(54 518)	-	(18 993)	(4 088 317)	2 145 693	Zysk (strata) z działalności operacyjnej		
Pozostałe przychody operacyjne	22 850	-	8 387	-	-	-	1 209	1 595	-	-	(34 041)	-	-	-	-	-			
Pozostałe koszty operacyjne	(28 100)	-	(8 419)	-	-	-	(1 822)	(2 366)	-	-	40 707	-	-	-	-	-			
Koszty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(52 649)	(16 160)	-	-	-	30 983	(37 826)	Koszty finansowe		
																1 856	Udział w zyskach (stratach) netto jednostek wycenianych metodą praw własności		
																	2 109 723	Zysk (strata) brutto	
																		(434 007)	Podatek dochodowy
																		1 675 716	Zysk (strata) netto

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2013 roku

(w tysiącach złotych)

Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 kwietnia 2012 roku do dnia 30 czerwca 2012 roku	Ubezpieczenia	Ubezpieczenia	Ubezpieczenia	Ubezpieczenia	Inwestycje	Ubezpieczenia	Ukraina	Litwa	Kontrakty	Pozostała	Różnice	Nieruchomości	Kontrakty	Stopa techniczna	Fundusz	Korekty	Wartość	Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 kwietnia 2012 roku do dnia 30 czerwca 2012 roku			
	korporacyjne (ub. maj i os.)	masowe (ub. maj i os.)	grupowe i indy- widualnie konty- nuowane (ub. na życie)	indywidualne (ub. na życie)		emerytalne	(ub. maj i os.)	(ub. maj i os.)	inwestycyjne	działalność	prezentacyjne	i instrumenty finansowe	inwestycyjne	w ubezpieczeniach na życie	prewencyjny i odpisy na ZFSS	konsolidacyjne i niealokowane	skonsolidowana				
	PSR	PSR	PSR	PSR	PSR	PSR	UA GAAP	LT GAAP	PSR	PSR	PSR	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	MSSF	MSSF				
Składki przypisane brutto na zewnątrz	423 524	1 571 949	1 579 594	259 896	-	-	33 238	55 326	520 816	-	-	-	(520 816)	-	-	-	3 923 527	Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto na zewnątrz			
Składki przypisane brutto między segmentami	(41)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41	-	Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto między segmentami			
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	423 483	1 571 949	1 579 594	259 896	-	-	33 238	55 326	520 816	-	-	-	(520 816)	-	-	41	3 923 527				
Udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	(15 306)	(3 825)	(493)	(22)	-	-	(4 356)	(1 616)	-	-	-	-	-	-	-	350	(25 268)	Udział reasekuratorów w składce ubezpieczeniowej przypisanej brutto			
Składki ubezpieczeniowe przypisane netto	408 177	1 568 124	1 579 101	259 874	-	-	28 882	53 710	520 816	-	-	-	(520 816)	-	-	391	3 898 259	Składki ubezpieczeniowe przypisane netto			
Zmiany stanu rezerw skladek oraz na ryzyko niewygasłe brutto	58 632	65 174	313	758	-	-	(304)	(13 085)	(145)	-	(11 887)	-	145	-	-	18	99 619	Zmiana stanu rezerwy składki ubezpieczeniowej netto			
Udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw skladek oraz na ryzyko niewygasłe brutto	(5 536)	(8 015)	(180)	(4)	-	-	377	1 471	-	-	11 887	-	-	-	-	-	-				
Składki zarobione netto	461 273	1 625 283	1 579 234	260 628	-	-	28 955	42 096	520 671	-	-	-	(520 671)	-	-	409	3 997 878	Składki zarobione netto			
Dochody z lokat, w tym:	40 361	151 808	201 786	60 351	1 445 555	3 003	3 766	1 147	17 834	92	(1 925 703)	-	8 997	-	-	-	56 357	Przychody z tytułu prowizji i opłat			
Wynik netto z inwestycji (operacje na zewnątrz)	40 361	151 808	201 786	60 351	217 881	3 003	3 766	1 147	17 834	92	(698 029)	-	-	-	-	-	-				
Wynik netto z inwestycji (operacje między segmentami)	-	-	-	-	1 227 674	-	-	-	-	-	(1 227 674)	-	-	-	-	-	-				
											646 465	-	-	-	-	1 469	647 934	Przychody netto z inwestycji (operacje na zewnątrz)			
											1 227 674	-	-	-	-	(1 227 674)	-	Przychody netto z inwestycji (operacje między segmentami)			
											14 885	5 140	-	-	-	(4 358)	15 667	Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji			
											(9 970)	(6 086)	-	-	-	3 561	(12 495)	Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej			
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	1 957	26 739	210	2 535	-	-	-	-	3 681	-	(35 122)	-	-	-	-	-	-				
Przychody z działalności podstawowej jednostek nieubezpieczeniowych	-	-	-	-	-	-	47 360	-	-	90 307	(137 667)	-	-	-	-	-	-				
Pozostałe przychody operacyjne (nie dotyczy jednostek ubezpieczeniowych)	-	-	-	-	-	-	10	-	-	1 394	115 191	1 618	(3 681)	-	-	(26 055)	88 477	Pozostałe przychody operacyjne			
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	(246 287)	(964 560)	(1 036 119)	(143 969)	-	-	(12 543)	(22 780)	(1 172 528)	-	173 206	(378)	527 009	(766)	-	857	(2 898 858)	Odszkodowania, świadczenia oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych			
Zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(272 447)	(22 726)	(5 433)	5 133	-	-	(1 124)	(296)	(1 186)	-	298 079	-	-	-	-	-	-				
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	17 418	30 297	39	-	-	-	842	(630)	-	-	113 457	-	-	-	-	(318)	161 105	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach, świadczeniach oraz zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych			
Udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw	113 667	(15 571)	-	-	-	-	(450)	(2 035)	-	-	(95 611)	-	-	-	-	-	-				
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(387 649)	(972 560)	(1 041 513)	(138 836)	-	-	(13 275)	(25 741)	(1 173 714)	-	489 131	(378)	527 009	(766)	-	539	(2 737 753)	Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto			
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym, rezerwy ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, rezerw na wyrównanie szkodości (ryzyka)	-	-	(67 885)	(108 428)	-	-	-	-	646 048	-	(469 735)	-	-	(11 654)	-	-	(11 654)	Świadczenia oraz zmiana wyceny kontraktów inwestycyjnych			
Premie i rabaty dla ubezpieczonych na udziale własnym, łącznie ze zmianą stanu rezerw	1 682	43	(174)	-	-	-	-	-	-	-	(1 551)	-	-	-	-	-	-				
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	(9 043)	(68 842)	(20 412)	(1 447)	-	-	-	-	(1 729)	-	101 473	-	-	-	-	-	-				
Koszty akwizycji	(85 055)	(275 373)	(84 971)	(22 253)	-	-	(4 871)	(9 810)	(12 459)	(3 623)	-	6	-	-	-	266	(498 143)	Koszty akwizycji			
Koszty administracyjne	(20 838)	(115 549)	(145 007)	(13 427)	-	-	(15 262)	(6 885)	(4 561)	(3 780)	-	(946)	-	-	4 658	(321 597)	(321 597)	Koszty administracyjne			
Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	(9 880)	(770)	15	-	-	-	-	-	-	-	10 635	-	-	-	-	-	-				
Koszty działalności podstawowej jednostek nieubezpieczeniowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(94 570)	94 570	-	-	-	-	-				
Pozostałe koszty operacyjne (nie dotyczy jednostek ubezpieczeniowych)	-	-	-	-	-	-	(51)	-	-	(1)	(157 358)	(2)	-	-	14 658	18 967	(123 787)	Pozostałe koszty operacyjne			
Wynik na ubezpieczeniach / Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(7 192)	370 779	421 283	39 123	1 445 555	30 189	2 751	482	5 388	(2 778)	10 278	(648)	-	(766)	14 658	(1 228 218)	1 100 884	Zysk (strata) z działalności operacyjnej			
Pozostałe przychody operacyjne	9 873	-	7 346	-	-	-	123	633	-	-	(17 975)	-	-	-	-	-	-				
Pozostałe koszty operacyjne	(10 700)	-	(1 173)	-	-	-	286	(853)	-	-	12 440	-	-	-	-	-	-				
Koszty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2 342)	(4 705)	-	-	-	-	-				
																	(7 047)	Koszty finansowe			
																		1 093 837	Zysk (strata) brutto		
																			(200 017)	Podatek dochodowy	
																				893 820	Zysk (strata) netto

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2013 roku

(w tysiącach złotych)

Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 30 czerwca 2012 roku	Ubezpieczenia korporacyjne (ub. maj i os.)		Ubezpieczenia masowe (ub. maj i os.)		Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane (ub. na życie)		Ubezpieczenia indywidualne (ub. na życie)		Inwestycje	Ubezpieczenia emerytalne	Ukraina (ub. maj i os.)	Litwa (ub. maj i os.)	Kontrakty inwestycyjne	Pozostała działalność	Różnice prezentacyjne	Nieruchomości i instrumenty finansowe	Kontrakty inwestycyjne	Stopa techniczna w ubezpieczeniach na życie	Fundusz prewencyjny i odpisy na ZPSS	Korekty konsolidacyjne i niealokowane	Wartość skonsolidowana	Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 30 czerwca 2012 roku									
	PSR	PSR	PSR	PSR	PSR	PSR	UA GAAP	LT GAAP															PSR	PSR	PSR	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	MSSF	MSSF
Składki przypisane brutto na zewnątrz	1 040 753	3 395 358	3 168 846	477 566	-	-	64 717	99 034	1 545 039	-	-	-	-	-	-	-	(1 545 039)	-	-	-	8 246 274	Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto na zewnątrz									
Składki przypisane brutto między segmentami	512	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(512)	-	Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto między segmentami									
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	1 041 265	3 395 358	3 168 846	477 566	-	-	64 717	99 034	1 545 039	-	-	-	-	-	-	-	(1 545 039)	-	-	(512)	8 246 274	Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto									
Udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	(56 170)	(4 446)	(1 276)	(62)	-	-	(13 448)	(6 916)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 448	(80 870)	Udział reasekuratorów w składce ubezpieczeniowej przypisanej brutto									
Składki ubezpieczeniowe przypisane netto	985 095	3 390 912	3 167 570	477 504	-	-	51 269	92 118	1 545 039	-	-	-	-	-	-	-	(1 545 039)	-	-	936	8 165 404	Składki ubezpieczeniowe przypisane netto, w tym:									
Zmiany stanu rezerw skladek oraz na ryzyko niewygasłe brutto	(88 510)	(171 042)	123	3 095	-	-	1 521	(12 491)	(807)	-	-	(30 061)	-	-	-	-	807	-	-	(1 303)	(298 668)	Zmiana stanu rezerwy składki ubezpieczeniowej netto									
Udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw skladek oraz na ryzyko niewygasłe brutto	(15 380)	(16 901)	339	33	-	-	377	1 471	-	-	-	30 061	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
Składki zarobione netto	881 205	3 202 969	3 168 032	480 632	-	-	53 167	81 098	1 544 232	-	-	-	-	-	-	-	(1 544 232)	-	-	(367)	7 866 736	Składki zarobione netto									
Dochody z lokat, w tym:	62 995	264 864	441 019	150 084	1 832 422	6 320	10 011	3 960	94 264	343	(2 866 282)	-	-	-	-	20 051	-	-	-	-	116 359	Przychody z tytułu prowizji i opłat									
Wynik netto z inwestycji (operacje na zewnątrz)	62 995	264 864	441 019	150 084	597 997	6 320	10 011	3 960	94 264	343	(1 631 857)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
Wynik netto z inwestycji (operacje między segmentami)	-	-	-	-	1 234 425	-	-	-	-	-	(1 234 425)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 081 155	-	-	-	-	-	-	-	-	3 214	1 084 369	Przychody netto z inwestycji (operacje na zewnątrz)									
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 234 425	-	-	-	-	-	-	-	-	(1 234 425)	-	Przychody netto z inwestycji (operacje między segmentami)									
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	118 380	5 140	-	-	-	-	-	-	-	2 568	126 088	Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji									
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	341 700	(25 111)	-	-	-	-	-	-	-	(3 142)	313 447	Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej									
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	8 739	36 041	822	6 100	-	-	-	-	9 086	-	(60 788)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
Przychody z działalności podstawowej jednostek ubezpieczeniowych	-	-	-	-	-	96 308	-	-	-	168 397	(264 705)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
Pozostałe przychody operacyjne (nie dotyczy jednostek ubezpieczeniowych)	-	-	-	-	-	90	-	-	-	3 650	223 867	2 282	(9 086)	-	-	-	-	-	-	(56 880)	163 923	Pozostałe przychody operacyjne									
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	(507 088)	(1 837 205)	(2 123 408)	(286 904)	-	-	(25 496)	(49 658)	(1 620 218)	-	(807 329)	(378)	1 620 228	(11 374)	-	-	-	-	-	630	(5 648 200)	Odszkodowania, świadczenia oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych									
Zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(220 792)	(190 555)	18 720	19 214	-	-	(1 124)	(296)	(1 453)	-	376 286	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	28 029	44 851	-	39	-	-	946	1 215	-	-	58 744	-	-	-	-	-	-	-	-	(259)	133 565	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach, świadczeniach oraz zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych									
Udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw	83 010	(33 641)	-	-	-	-	(450)	(2 035)	-	-	(46 884)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(616 841)	(2 016 550)	(2 104 649)	(267 690)	-	-	(26 124)	(50 774)	(1 621 671)	-	(419 183)	(378)	1 620 228	(11 374)	-	-	-	-	-	371	(5 514 635)	Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto									
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym, rezerwy ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, rezerw na wyrównanie szkódowości (ryzyka)	-	-	(221 193)	(214 083)	-	-	-	-	1 446	-	433 830	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
Premie i rabaty dla ubezpieczonych na udziale własnym, łącznie ze zmianą stanu rezerw	3 032	112	(355)	-	-	-	-	-	-	-	(2 789)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(86 961)									
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	(18 340)	(161 533)	(30 406)	(1 049)	-	-	-	-	(2 769)	-	214 897	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
Koszty akwizycji	(171 873)	(558 903)	(162 975)	(40 497)	-	-	(11 222)	(17 711)	(24 153)	(13 552)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 005	(998 877)	Koszty akwizycji									
Koszty administracyjne	(49 283)	(251 702)	(288 138)	(24 909)	-	-	(32 501)	(13 436)	(8 687)	(6 871)	-	-	4	-	-	-	-	-	-	6 498	(686 707)	Koszty administracyjne									
Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	(9 428)	(3 806)	15	-	-	-	-	-	-	-	13 219	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
Koszty działalności podstawowej jednostek ubezpieczeniowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(171 266)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
Pozostałe koszty operacyjne (nie dotyczy jednostek ubezpieczeniowych)	-	-	-	-	-	(287)	-	-	-	(549)	(301 462)	636	-	-	-	-	-	8 606	44 870	(248 186)	Pozostałe koszty operacyjne										
Wynik na ubezpieczeniach / Zysk (strata) z działalności operacyjnej	90 206	511 492	802 172	87 788	1 832 422	58 708	5 907	1 444	4 165	575	13 838	(15 105)	-	(11 374)	(11 394)	(1 235 288)	-	-	-	-	2 135 556	Zysk (strata) z działalności operacyjnej									
Pozostałe przychody operacyjne	25 040	-	12 119	-	-	-	222	1 253	-	-	(38 634)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
Pozostałe koszty operacyjne	(25 264)	-	(8 298)	-	-	-	(155)	(1 639)	-	-	35 356	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
Koszty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2 241)	(10 564)	-	-	-	-	-	-	-	-	(12 805)	Koszty finansowe									
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 122 751	Zysk (strata) brutto									
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(406 302)	Podatek dochodowy									
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 716 449	Zysk (strata) netto									

1 stycznia – 30 czerwca 2013 roku i na dzień 30 czerwca 2013	Polska	Kraje bałtyckie	Ukraina	Korekty konsolidacyjne	Wartość skonsolidowana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto na zewnątrz	8 279 184	125 139	90 928	-	8 495 251
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto między segmentami	477	-	-	(477)	-
Przychody z tytułu prowizji i opłat	143 270	-	-	-	143 270
Przychody netto z inwestycji	932 059	4 215	12 385	-	948 659
Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji	(180 703)	(417)	(647)	-	(181 767)
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	204 714	(2 349)	61	-	202 426
Aktywa trwałe inne niż instrumenty finansowe*	1 151 739	13 995	6 489	(1 532)	1 170 691
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12 299	-	1 250	-	13 549
Aktywa	62 340 650	397 428	256 977	(396 558)	62 598 497

* dotyczy wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych

Na dzień 31 grudnia 2012	Polska	Kraje bałtyckie	Ukraina	Korekty konsolidacyjne	Wartość skonsolidowana
Aktywa trwałe inne niż instrumenty finansowe*	1 159 760	10 625	6 717	(1 547)	1 175 555
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12 753	-	1 210	-	13 963
Aktywa	55 025 653	284 912	158 151	440 844	55 909 560

* dotyczy wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych

1 stycznia – 30 czerwca 2012 roku i na dzień 30 czerwca 2012	Polska	Kraje bałtyckie	Ukraina	Korekty konsolidacyjne	Wartość skonsolidowana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto na zewnątrz	8 082 523	99 034	64 717	-	8 246 274
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto między segmentami	(75)	-	-	75	-
Przychody z tytułu prowizji i opłat	116 359	-	-	-	116 359
Przychody netto z inwestycji	1 074 997	3 114	6 258	-	1 084 369
Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji	124 172	(175)	2 091	-	126 088
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	312 417	1 022	8	-	313 447
Aktywa trwałe inne niż instrumenty finansowe*	1 159 729	9 524	7 150	(1 808)	1 174 595
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17 315	-	1 300	-	18 615
Aktywa	54 059 294	288 684	151 396	(321 904)	54 177 470

* dotyczy wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych

15. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2013 roku PZU nie dokonywał emisji, wykupów ani spłat dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.

16. Niespłacenie lub naruszenie istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2013 roku w PZU ani w jednostkach zależnych nie zaszły przypadki niespłacenia kredytów lub pożyczek lub naruszeń istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego.

17. Udzielenie przez PZU lub jednostki zależne poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzielenie gwarancji

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2013 roku PZU ani jednostki zależne nie udzieliły poręczeń kredytu lub pożyczki ani nie udzieliły gwarancji - łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu - jeżeli łączna wartość istniejących poręczeń lub gwarancji stanowiłaby równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych PZU.

18. Dywidendy

Podziałowi podlega wyłącznie zysk wykazany w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej sporządzonym zgodnie z PSR.

18.1. Podział zysku za 2012 rok

W dniu 23 maja 2013 roku ZWZ PZU dokonało podziału zysku netto za rok obrotowy 2012 w kwocie 2.580.720 tys. zł przeznaczając:

- 2.564.663 tys. zł na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, czyli 29,70 zł na akcję;
- 6.057 tys. zł na kapitał zapasowy;
- 10.000 tys. zł na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Dzień ustalenia praw do dywidendy określono na 23 sierpnia 2013 roku, a dzień wypłaty dywidendy na 12 września 2013 roku.

Postępowanie przeciwko PZU o uchylenie uchwał w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006 zostało opisane szczegółowo w punkcie 19.1.

18.2. Planowana wypłata zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy za rok 2013

Zarząd PZU planuje wypłatę zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy za rok 2013 w kwocie 1.727.046 tys. zł, czyli 20,00 zł na akcję, zgodnie z zapisami Art. 349 Kodeksu spółek handlowych, z zysku osiągniętego za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2013 roku w wysokości 4.679.913 tys. zł, wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu finansowym PZU za ten okres, sporządzonym zgodnie z PSR.

19. Rozliczenia z tytułu spraw spornych

Podmioty z Grupy PZU biorą udział w licznych sporach sądowych, arbitrażowych oraz postępowaniach administracyjnych. Do typowych sporów sądowych, w których biorą udział spółki z Grupy PZU należą spory związane z zawartymi umowami ubezpieczeniowymi, spory dotyczące stosunku pracy oraz spory dotyczące zobowiązań umownych. Do typowych postępowań administracyjnych, w których biorą udział spółki z Grupy PZU

należą postępowania związane z posiadaniem nieruchomości. Powyższe postępowania i spory mają charakter typowy i powtarzalny, zazwyczaj żadne z nich z osobna nie ma istotnego znaczenia dla Grupy PZU.

Większość sporów z udziałem spółek z Grupy PZU dotyczy dwóch spółek: PZU i PZU Życie. Dodatkowo PZU i PZU Życie są stroną w postępowaniach przed Prezesem UOKiK.

PZU i PZU Życie uwzględniają roszczenia sporne w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na szkody znane biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo niekorzystnego rozstrzygnięcia sporu oraz szacując wartość prawdopodobnego rozstrzygnięcia. W przypadku roszczeń spornych dotyczących waloryzacji rent w PZU Życie roszczenia ujmowane są w pozostałych rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych w kwocie rocznej wartości rent ponad odpowiadającą kwotę rezerwy ustalonej w ramach rezerw matematycznych na życie.

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2013 roku i do dnia przekazania niniejszego raportu śródrocznego w Grupie PZU nie wystąpiły postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczące zobowiązań albo wierzytelności PZU lub jednostki od niego bezpośrednio lub pośrednio zależnej, których jednostkowa wartość stanowiłaby odpowiednio co najmniej 10% kapitałów własnych PZU.

Na dzień 30 czerwca 2013 roku wartość wszystkich 50.690 spraw toczących się przed sądami, organami właściwymi dla postępowań arbitrażowych lub organami administracji publicznej prowadzonych w podmiotach z Grupy PZU wynosiła łącznie 2.485.851 tys. zł. W kwocie tej 1.890.015 tys. zł dotyczy zobowiązań, a 595.836 tys. zł wierzytelności spółek z Grupy PZU, co stanowiło odpowiednio 15,16 % i 4,78 % kapitałów własnych PZU wg PSR.

19.1. Uchwała ZWZ PZU w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006

Pozwem z dnia 30 lipca 2007 roku zostało wszczęte postępowanie z powództwa Manchester Securities Corporation przeciwko PZU o uchylenie uchwały nr 8/2007 ZWZ PZU z dnia 30 czerwca 2007 roku w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006, jako sprzecznej z dobrymi obyczajami i mającej na celu pokrzywdzenie powoda – akcjonariusza PZU.

Zaskarżona uchwała ZWZ PZU podzieliła zysk netto za rok 2006 w kwocie 3.280.883 tys. zł w następujący sposób:

- na kapitał zapasowy przekazano kwotę 3.260.883 tys. zł;
- na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przekazano kwotę 20.000 tys. zł.

Wyrokiem z dnia 22 stycznia 2010 roku Sąd Okręgowy w Warszawie w całości uchylił ww. uchwałę ZWZ PZU. W dniu 17 lutego 2010 roku PZU wniósł apelację, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie w całości.

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem wydanym w dniu 6 grudnia 2011 roku oddalił w całości apelację PZU od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 stycznia 2010 roku. Z dniem ogłoszenia wyroku przez Sąd Apelacyjny wyrok Sądu Okręgowego z dnia 22 stycznia 2010 roku uchylający ww. uchwałę ZWZ PZU stał się prawomocny.

W dniu 7 grudnia 2011 roku PZU złożył wniosek o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 grudnia 2011 roku. W dniu 2 kwietnia 2012 roku doręczono PZU wyrok Sądu wraz z uzasadnieniem. W dniu 29 maja 2012 roku PZU złożył skargę kasacyjną, którą zaskarżono w całości wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 6 grudnia 2011 roku. Na posiedzeniu w dniu 27 marca 2013 roku Sąd Najwyższy ogłosił wyrok, którym oddalił skargę kasacyjną i obciążył PZU kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego. Według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego wyrok Sądu Najwyższego jest prawomocny i nie podlega dalszemu zaskarżeniu.

W ocenie PZU uchylenie ww. uchwały ZWZ PZU nie powoduje po stronie akcjonariuszy powstania roszczenia o wypłatę dywidendy przez PZU.

Niezależnie od powyższego, w związku z uprawomocnieniem się wyroku uchylającego przedmiotową uchwałę, w porządku obrad ZWZ PZU zwołanego na dzień 30 maja 2012 roku umieszczono punkt dotyczący podjęcia uchwały w sprawie podziału zysku netto PZU za rok obrotowy 2006.

Zarząd rekomendował ZWZ PZU podział zysku za rok obrotowy 2006 w sposób odpowiadający podziałowi zysku dokonany uchwałą uchyloną wyżej opisanymi wyrokami, ponieważ po jej podjęciu PZU dokonał wypłaty dywidendy za 2009 rok, także ze środków zatrzymanych w PZU na podstawie tej uchwały.

W dniu 30 maja 2012 roku ZWZ PZU podjęło uchwałę o podziale zysku za rok obrotowy 2006 w sposób odpowiadający podziałowi zysku dokonany na podstawie uchylonej przedmiotowej uchwały. Sprzeciw do uchwały z dnia 30 maja 2012 roku zgłosił Manchester Securities Corporation i został on zaprotokołowany.

W dniu 20 sierpnia 2012 roku doręczono PZU odpis pozwu wniesionego przez Manchester Securities Corporation do Sądu Okręgowego w Warszawie, w którym wymieniona spółka domaga się uchylenia uchwały ZWZ PZU z 30 maja 2012 roku o podziale zysku za rok obrotowy 2006, a wartość przedmiotu sporu została określona przez powoda na 5.054 tys. zł. PZU złożył odpowiedź na pozew domagając się oddalenia powództwa w całości. W razie nieuwzględnienia argumentacji PZU może zostać wydany wyrok uchylający zaskarżoną uchwałę. Termin pierwszej rozprawy wyznaczono na 12 marca 2013 roku, który został zmieniony przez Sąd na 5 kwietnia 2013 roku. Rozprawa została odroczone, a termin wyznaczony na 10 września 2013 roku.

Na dzień bilansowy 30 czerwca 2013 roku nie dokonano zmian w prezentacji kapitałów PZU, mogących potencjalnie wynikać z uchylenia ww. uchwały ZWZ PZU, w tym pozycji „Kapitał zapasowy” i „Zysk (strata) z lat ubiegłych”, nie korygowano środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i nie utworzono rezerw na jakiegokolwiek potencjalne rozszczenia dodatkowe wynikające z uchylenia ww. uchwały ZWZ PZU.

19.2. Postępowania UOKiK wobec PZU

19.2.1. Kara nałożona w 2009 roku dotycząca wzorców umownych

Prezes UOKiK decyzją z dnia 30 grudnia 2009 roku nałożył na PZU karę pieniężną w wysokości 14.792 tys. zł za stosowanie przez PZU praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na:

- zamieszczaniu we wskazanych wzorcach umownych, postanowień umownych wpisanych do Rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone;
- bezprawnym zamieszczaniu we wskazanych wzorcach umownych postanowień umownych naruszających art. 813 § 1 Kodeksu cywilnego, poprzez wprowadzenie nieobjętej dyspozycją tego przepisu przesłanki niewykorzystanej sumy ubezpieczenia jako warunkującej wysokość zwracanej konsumentowi przez zakład ubezpieczeń składki z tytułu niewykorzystanego okresu ochrony ubezpieczeniowej.

PZU nie zgadza się zarówno z treścią, jak i z uzasadnieniem decyzji UOKiK. W dniu 18 stycznia 2010 roku PZU wniósł do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odwołanie od ww. decyzji (skutkujące brakiem jej uprawomocnienia się). Wyrokiem z dnia 14 listopada 2011 roku Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów („SOKiK”) oddalił odwołanie PZU od ww. decyzji. W dniu 14 grudnia 2011 roku PZU wniósł apelację do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Wyrokiem z dnia 5 lipca 2012 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie uchylił wyrok SOKiK z 14 listopada 2011 roku do ponownego rozpatrzenia. W dniu 18 stycznia 2013 roku SOKiK uchylił w całości decyzję Prezesa UOKiK z dnia 30 grudnia 2009 roku. W dniu 6 marca 2013 roku wpłynęła do SOKiK apelacja Prezesa UOKiK od ww. wyroku. PZU w dniu 27 marca 2013 roku udzielił odpowiedzi na tę apelację.

Niezależnie od podjętych kroków odwoławczych, PZU utworzył rezerwę na ww. karę, której wysokość zarówno na dzień 30 czerwca 2013 roku, jak i 31 grudnia 2012 roku wynosiła 14.792 tys. zł.

19.2.2. Kary nałożone w 2011 roku

19.2.2.1. Sprawa dotycząca refundacji kosztu wynajmu samochodu zastępczego

Prezes UOKiK decyzją z dnia 18 listopada 2011 roku nałożył na PZU karę pieniężną w wysokości 11.287 tys. zł za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w art. 24 ust. 1 i 2 Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 z 2007 roku, poz 331 z późn. zm.), polegającej na ograniczaniu zakresu odpowiedzialności PZU wobec konsumentów realizujących roszczenie w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego przez:

- nieuznawanie samej utraty możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu za szkodę majątkową i uzależnianie wypłaty odszkodowania za najem samochodu zastępczego od wykazania przez poszkodowanego szczególnych okoliczności związanych z niezbędnością wynajęcia samochodu zastępczego;
- nieuzasadnione pomijanie przy ustalaniu wielkości kwoty refundacji kosztu wynajmu samochodu zastępczego okresu oczekiwania na części zamienne przez warsztat samochodowy;

a także nakazał zaniechanie jej stosowania.

Zarząd PZU nie zgadza się zarówno z samą decyzją jak też z uzasadnieniem prawnym i faktycznym.

PZU złożył odwołanie od ww. decyzji w dniu 5 grudnia 2011 roku (skutkujące brakiem jej uprawomocnienia się). W odwołaniu PZU zgłosił szereg zarzutów.

Niezależnie od podjętych kroków odwoławczych, PZU utworzył rezerwę na ww. karę, której wysokość zarówno na dzień 30 czerwca 2013 roku, jak i na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiła 11.287 tys. zł.

19.2.2.2. *Sprawa dotycząca sprzedaży grupowego ubezpieczenia NNW*

Prezes UOKiK decyzją z dnia 30 grudnia 2011 roku nałożył na PZU karę pieniężną w wysokości 56.605 tys. zł za stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję i naruszającej zakaz określony w art. 6 ust. 1 pkt 3 Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na zawarciu przez PZU i Maximus Broker Sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu („Maximus Broker”) porozumienia ograniczającego konkurencję na krajowym rynku sprzedaży grupowego ubezpieczenia NNW dzieci, młodzieży i personelu w placówkach oświatowych, polegającego na podziale rynku zbytu pod względem podmiotowym poprzez przekazanie do obsługi Maximus Broker klientów PZU z terenu województwa kujawsko-pomorskiego w zamian za rekomendowanie tym klientom ubezpieczenia w PZU i jednocześnie zakazał PZU stosowania zarzucanej przez siebie praktyki.

Zarząd PZU nie zgadza się zarówno z ustaleniami stanu faktycznego, jak i argumentacją prawną zawartą w decyzji. W ocenie Zarządu PZU przy wydawaniu decyzji nie uwzględniono całokształtu materiału dowodowego i dokonano błędnej kwalifikacji prawnej.

PZU złożył odwołanie od ww. decyzji w dniu 18 stycznia 2012 roku (skutkujące brakiem jej uprawomocnienia się). W odwołaniu PZU wskazał m.in., że:

- żadne porozumienie (poza kurtażowym) pomiędzy PZU a Maximus Broker nie zostało zawarte;
- Prezes UOKiK błędnie pojmuje zasady zawierania umów ubezpieczenia z udziałem brokera;
- większość umów ubezpieczenia zawieranych przy udziale Maximus Broker była zawierana z innymi niż PZU zakładami ubezpieczeń;
- PZU i Maximus Broker nie mogły i nie mogły prowadzić działalności konkurencyjnej na rynkach, na których działają.

W dniu 22 października 2012 roku PZU otrzymał odpowiedź Prezesa UOKiK na odwołanie PZU, na którą w dniu 5 listopada 2012 roku PZU złożył replikę.

Niezależnie od podjętych kroków odwoławczych, PZU utworzył rezerwę na ww. karę, której wysokość zarówno na dzień 30 czerwca 2013 roku, jak i na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiła 56.605 tys. zł.

19.3. Postępowanie UOKiK wobec PZU Życie

W dniu 1 czerwca 2005 roku Prezes UOKiK wszczął na wniosek kilku wnioskodawców postępowanie antymonopolowe wobec podejrzenia nadużywania przez PZU Życie pozycji dominującej na rynku grupowych ubezpieczeń pracowniczych, które może stanowić naruszenie art. 8 Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 82 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. W wyniku rozstrzygnięcia toczącego się postępowania Prezes UOKiK decyzją z dnia 25 października 2007 roku nałożył na PZU Życie karę w wysokości 50.384 tys. zł za utrudnianie korzystania z ofert konkurentów.

Zarząd PZU Życie nie zgadza się zarówno z ustaleniami stanu faktycznego, jak i argumentacją prawną zawartą w decyzji. W ocenie Zarządu PZU Życie przy wydawaniu decyzji nie uwzględniono całokształtu materiału

dowodowego i dokonano błędnej kwalifikacji prawnej, a w konsekwencji bezpodstawnie przyjęto, że PZU Życie posiada dominującą pozycję na rynku.

PZU Życie złożył odwołanie od tej decyzji do SOKiK, w którym sformułowano 38 zarzutów materialno- i formalnoprawnych wobec decyzji Prezesa UOKiK. Postanowieniem z dnia 31 maja 2010 roku Sąd odrzucił odwołanie PZU Życie uzasadniając to okolicznością, że decyzja Prezesa UOKiK z dnia 25 października 2007 roku nie została prawidłowo doręczona PZU Życie, a tym samym nie rozpoczął biegu termin do złożenia przez PZU Życie odwołania od decyzji. Powyższe postanowienie Sądu zostało zaskarżone przez obie strony. Po rozpoznaniu zażaleń powoda oraz pozwanego, postanowieniem z dnia 26 października 2010 roku sąd II instancji uchylił zaskarżone postanowienie. Wyrokiem z dnia 17 lutego 2011 roku Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów częściowo zmienił zaskarżoną decyzję, jednakże oddalając odwołanie PZU Życie w zakresie wysokości nałożonej kary. W dniu 6 maja 2011 roku PZU Życie złożył apelację od wyroku.

Wyrokiem z dnia 9 maja 2013 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie uwzględnił zarzuty PZU Życie i uchylił wyrok SOKiK z uwagi na nieważność postępowania sądowego, zniósł postępowanie w zakresie dotkniętym nieważnością i skierował sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Niezależnie od podjętych kroków odwoławczych, PZU Życie utworzył rezerwę na ww. karę, której wysokość zarówno na dzień 30 czerwca 2013 roku, jak i 31 grudnia 2012 roku wynosiła 50.384 tys. zł.

19.4. Spór z CSC Computer Sciences Polska Sp. z o.o.

19.4.1. Postępowanie przed Sądem Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie

W dniu 9 kwietnia 2010 roku Sąd Arbitrażowy doręczył PZU Życie pozew o zapłatę w sprawie z powództwa CSC Computer Sciences Polska Sp. z o.o. („CSC”) przeciwko PZU Życie, w którym CSC domagał się zapłaty kwoty łącznie 8.437 tys. EUR w związku z wdrażaniem w PZU Życie systemu GraphTalk. W następstwie kolejnych zmiany powództwa, CSC domagał się zapłaty kwoty łącznie 35.663 tys. zł wraz z należnymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu CSC (tj. od dnia 31 marca 2010 roku) do dnia zapłaty.

Kwota dochodzona pozewem obejmuje roszczenia CSC z tytułu opłat licencyjnych, za wykonanie prac wdrożeniowych, za usługi utrzymania systemu komputerowego, serwisowych, wynagrodzenia za systemy komputerowe, kary umownej oraz skapitalizowanych odsetek.

W dniu 31 maja 2010 roku, w odpowiedzi na ww. pozew PZU Życie wniósł o stwierdzenie przez Sąd Arbitrażowy czasowej niewłaściwości do rozpoznania części roszczeń oraz o oddalenie powództwa w całości. W ocenie PZU Życie, roszczenia CSC są bądź to bezzasadne, bądź też nie zostały udowodnione.

Wraz z odpowiedzią na pozew, PZU Życie złożył pozew wzajemny przeciwko CSC, domagając się zapłaty kwoty 71.890 tys. zł tytułem zwrotu wynagrodzenia pobranego przez CSC na podstawie zawartej umowy, ewentualnie tytułem odszkodowania za nienależyte wykonanie zobowiązań wynikających z zawartej umowy. W odpowiedzi na pozew wzajemny, w dniu 31 sierpnia 2010 roku CSC wniósł o oddalenie w całości powództwa PZU Życie, wskazując, że brakuje przesłanek do uwzględnienia roszczenia PZU Życie.

W dniu 31 stycznia 2012 roku odbyła się rozprawa przed Sądem Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie, a w dniu 19 czerwca 2012 roku Sąd Arbitrażowy zamknął rozprawę. Po złożeniu przez CSC pisma procesowego z kolejną modyfikacją powództwa Sąd Arbitrażowy otworzył rozprawę.

W dniu 18 grudnia 2012 roku Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie wydał wyrok („Wyrok”) zasądzający od PZU Życie na rzecz CSC kwotę 17.193 tys. zł i umorzył postępowanie w zakresie powództwa głównego w odniesieniu do żądania zapłaty kwoty 8.437 tys. EUR z ustawowymi odsetkami od tej kwoty od dnia wniesienia pozwu. Ponadto, Sąd Arbitrażowy oddalił powództwo główne w pozostałej części, oddalił powództwo wzajemne i zasądził od PZU Życie na rzecz CSC kwotę 199 tys. zł tytułem kosztów postępowania.

19.4.2. Postępowanie klauzulowe

W dniu 23 stycznia 2013 roku CSC złożył do Sądu Okręgowego w Warszawie wniosek o stwierdzenie wykonalności Wyroku oraz nadanie mu klauzuli wykonalności.

W dniu 15 marca 2013 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, na skutek wniosku CSC z dnia 23 stycznia 2013 roku wydał postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności Wyrokowi.

Dnia 18 marca 2013 roku PZU Życie wniósł zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie na ww. postanowienie z dnia 15 marca 2013 roku żądając wstrzymania jego wykonania, na co Sąd w dniu 22 marca 2013 roku wydał postanowienie o wstrzymaniu wykonania ww. postanowienia do czasu rozstrzygnięcia zażalenia PZU Życie z dnia 18 marca 2013 roku. W dniu 4 kwietnia 2013 roku CSC wniósł do Sądu odpowiedź na zażalenie PZU Życie wnosząc o jego oddalenie w całości.

19.4.3. Postępowanie w przedmiocie skargi PZU Życie o uchylenie Wyroku

W dniu 1 lutego 2013 roku PZU Życie złożył w Sądzie Okręgowym w Warszawie skargę o uchylenie Wyroku, wnosząc o uchylenie Wyroku i wstrzymanie wykonania Wyroku w części zasądzonej od PZU Życie na rzecz CSC kwotę 17.193 tys. zł, oddalającej powództwo wzajemne oraz zasądzonej od PZU Życie na rzecz CSC kwotę 199 tys. zł tytułem kosztów postępowania. PZU Życie wniósł w skardze także o zasądzenie od CSC zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych oraz o zwrócenie się przez Sąd Okręgowy w Warszawie do Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie o przekazanie Sądowi akt postępowania arbitrażowego, w celu umożliwienia Sądowi dokonania oceny, czy w sprawie zachodzą przesłanki uzasadniające uchylenie Wyroku.

Po wymianie pism procesowych wnoszonych przez CSC i PZU Życie, postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił wniosek PZU Życie w przedmiocie wstrzymania wykonalności Wyroku jako wniosek przedwczesny, ponieważ Sąd Okręgowy w Warszawie (w sprawie opisanej w punkcie 19.4.2) nie stwierdził wykonalności Wyroku sądu polubownego, a nie jest możliwe wstrzymanie wykonania wyroku, który nie podlega wykonaniu w drodze egzekucji.

19.4.4. Postępowanie przed Sądem Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie w sprawie pozwu o zapłatę oraz postępowanie ugodowe przed Sądem Rejonowym dla m.st. Warszawy w sprawie o zapłatę

W dniu 29 marca 2013 roku CSC wystąpił przeciwko PZU Życie do Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie z pozwem o zapłatę łącznej kwoty 6.690 tys. zł wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty z tytułu:

- 6.064 tys. zł - zapłaty odsetek ustawowych (od kwot zasądzonych wyrokiem arbitrażowym z 18 grudnia 2012 roku opisanym w punkcie 19.4.1) od dnia 1 kwietnia 2010 roku (dzień następujący po dniu złożenia przez CSC pozwu w sprawie opisanej w punkcie 19.4.1 do dnia 18 grudnia 2012 roku);
- 626 tys. zł - zapłaty odsetek ustawowych od kwot zasądzonych ww. wyrokiem arbitrażowym od dnia 19 grudnia 2012 roku do dnia wniesienia pozwu.

W dniu 15 maja 2013 roku PZU Życie złożył odpowiedź na pozew. Sąd Arbitrażowy wyznaczył termin rozprawy na dzień 3 września 2013 roku.

19.5. Zgłoszenie wierzytelności PZU do masy upadłości spółek z Grupy Kapitałowej PBG

PZU zawierał z PBG SA z siedzibą w Wysogotowie k/Poznań (obecnie PBG SA w upadłości układowej – dalej: „PBG”) oraz Hydrobudową Polska SA (obecnie Hydrobudowa Polska SA w upadłości likwidacyjnej – dalej: „Hydrobudowa”) z siedzibą w Wysogotowie k/Poznań umowy zlecenia o okresowe udzielenie gwarancji ubezpieczeniowych (gwarancje kontraktowe). W oparciu o ww. umowy PZU wystawiał gwarancje ubezpieczeniowe, przy czym w przypadku gdyby PZU spełnił świadczenie pieniężne z wystawionych gwarancji ubezpieczeniowych, zleceniodawcy - PBG oraz Hydrobudowa - zobowiązywali się do zwrotu na rzecz PZU kwot pieniężnych wypłaconych z tytułu tych gwarancji.

W 2012 roku przed Sądem Rejonowym w Poznaniu zostały wszczęte postępowania upadłościowe względem PBG oraz Hydrobudowy.

Dnia 21 września 2012 roku PZU przystąpił do ww. postępowań upadłościowych zgłaszając do masy upadłości tych spółek swoje wierzytelności (w tym wierzytelności przyszłe). Ww. wierzytelności przyszłe oznaczają potencjalne wierzytelności PZU, związane z potencjalną realizacją gwarancji ubezpieczeniowych, których PZU jeszcze nie zrealizował (wynikające z istniejących wezwań do zapłaty na rzecz beneficjentów gwarancji ubezpieczeniowych albo z gwarancji ubezpieczeniowych, w przypadku których termin do złożenia wezwania do zapłaty przez beneficjenta jeszcze nie upłynął).

PZU zgłosił wierzytelności w następującej wysokości:

- w stosunku do masy upadłości PBG – wierzytelności w łącznej kwocie 105.428 tys. zł, z czego wierzytelności przyszłe stanowią kwotę 90.745 tys. zł;
- w stosunku do masy upadłości Hydrobudowy - wierzytelności w łącznej kwocie 100.996 tys. zł, z czego wierzytelności przyszłe stanowią kwotę 86.443 tys. zł;

Następnie, w związku z dokonanymi wypłatami z tytułu udzielonych na zlecenie Hydrobudowy umów gwarancji, PZU dokonał kolejnych zgłoszeń. Łączna kwota zgłoszonych wierzytelności do masy upadłości obydwu spółek nie uległa jednak zmianie, ponieważ kolejne zgłoszenia zmodyfikowały tylko kwotę wierzytelności zakwalifikowanych przez PZU do wierzytelności przyszłych w zgłoszeniach pierwotnych.

PBG i Hydrobudowa należą do jednej grupy kapitałowej, której podmiotem dominującym jest PBG i wzajemnie poręczały swoje zobowiązania. Wszystkie wierzytelności, które zostały zgłoszone do masy upadłości Hydrobudowy w kwocie 100.996 tys. zł, w konsekwencji zostały zgłoszone równocześnie do masy upadłości PBG. Z powyższych wierzytelności:

- kwotę 33.747 tys. zł stanowiły wierzytelności w których poręczycielem zobowiązań z gwarancji wystawionych na zlecenie Hydrobudowy był PBG;
- kwotę 67.249 tys. zł, stanowiły wierzytelności w których Hydrobudowa była poręczycielem zobowiązań z gwarancji wystawionych na zlecenie PBG.

Wierzytelności PZU w stosunku do masy upadłości PBG po sprawdzeniu przez sędziego komisarza oraz po weryfikacji przez nadzorcę sądowego zostały wpisane na listę wierzytelności w kwocie 103.014 tys. zł, z czego wierzytelności przyszłe stanowią kwotę 71.156 tys. zł.

19.6. Spór z Comarch SA

W dniu 12 listopada 2012 roku został doręczony PZU odpis nakazu zapłaty wydanego w dniu 26 października 2012 roku przez Sąd Okręgowy w Warszawie w postępowaniu upominawczym wraz z odpisem pozwu i załącznikami w procesie wszczętym przez Comarch SA przeciwko PZU. Ww. nakazem zasądzono od PZU kwotę 19.758 tys. zł wraz z odsetkami oraz 32 tys. zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Żądanie Comarch SA obejmowało koszty wyliczone przez wymienioną spółkę za realizację prac i zadań zleconych przez PZU w projekcie system obsługi ubezpieczeń finansowych.

W dniu 26 listopada 2012 roku PZU złożył sprzeciw od nakazu zapłaty i zaskarżył go w całości oraz wniósł o oddalenie powództwa w całości. Sprawa została skierowana do postępowania mediacyjnego. W dniu 10 kwietnia 2013 roku pomiędzy PZU a Comarch SA została zawarta ugoda przewidująca wzajemnie zrzeczenie się roszczeń oraz zatrzymanie otrzymanych świadczeń. W dniu 9 maja 2013 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał postanowienie o zatwierdzeniu ww. ugody, które uprawomocniło się w dniu 25 maja 2013 roku. Ww. ugoda nie miała wpływu na wynik finansowy.

19.7. Należność powstała w wyniku umowy pożyczki hipotecznej z Metro-Projekt Sp. z o.o.

W 1999 r. PZU Życie udzielił Metro-Projekt Sp. z o.o. (dalej: „Metro-Projekt”) pożyczkę hipoteczną na okres pięciu lat. Kwota pożyczki wynosiła równowartość 25.500 tys. USD. Zabezpieczenie pożyczki stanowiła hipoteka

kaucyjna ustanowiona na nieruchomości składającej się z prawa użytkowania wieczystego gruntu i budynku stanowiącego własność Metro-Projekt, zlokalizowanej w Warszawie przy Al. Jerozolimskich 44.

Pożyczka nie została spłacona, natomiast w listopadzie 2002 roku została ogłoszona upadłość spółki Metro-Projekt.

Dnia 15 września 2004 roku syndyk Universal SA w upadłości (dalej: „Universal”) wniósł do Sądu Okręgowego w Warszawie powództwo o wyłączenie z masy upadłościowej Metro-Projekt nieruchomości położonej w Warszawie przy Al. Jerozolimskich 44 w związku z wpisem w dziale III księgi wieczystej ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu pomiędzy Universal a BI Code SA („BI Code”) w sprawie unieważnienia transakcji sprzedaży nieruchomości przez Universal na rzecz BI Code, od którego Metro-Projekt nabył nieruchomość. W związku z powyższym, w dniu 21 września 2004 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał postanowienie o wstrzymaniu likwidacji majątku Metro-Projekt do czasu rozstrzygnięcia pozwu o wyłączenie z masy upadłości przedmiotowej nieruchomości.

Sprawa o unieważnienie umowy przeniesienia prawa użytkowania wieczystego gruntu i własności budynku biurowego usytuowanego w Warszawie w Al. Jerozolimskich 44 rozstrzygnięta została w dniu 7 marca 2006 roku - Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił powództwo Universal przeciwko BI Code. Jednakże w sierpniu 2006 roku syndyk masy upadłości Universal wniósł od tego orzeczenia skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego.

Po uprawomocnieniu się wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 7 marca 2006 roku, Metro-Projekt wniósł o wykreślenie z działu III księgi wieczystej ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu sądowym z powództwa Universal przeciwko BI Code o unieważnienie ww. umowy sprzedaży. Postanowienie o wykreśleniu wpisu, o którym mowa wyżej zostało wydane w dniu 3 listopada 2006 roku.

Sąd Najwyższy w dniu 14 marca 2007 roku uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i skierował sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd Apelacyjny. W dniu 21 listopada 2007 roku Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu Okręgowego i skierował sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy.

W dniu 11 września 2009 roku Sąd Okręgowy ogłosił wyrok w sprawie z powództwa syndyka masy upadłości Universal przeciwko syndykowi masy upadłości BI Code o stwierdzenie nieważności umowy sprzedaży prawa użytkowania wieczystego oraz prawa własności budynku zawartej pomiędzy Universal i BI Code, w którym stwierdził nieważność ww. umowy sprzedaży. Syndyk masy upadłości BI Code wniósł apelację od ww. wyroku, która wyrokiem z dnia 29 lipca 2010 roku została oddalona. Syndyk masy upadłości BI Code wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, która to skarga nie została przyjęta do rozpoznania, w związku z powyższym postępowanie zostało zakończone.

W styczniu 2011 roku syndyk masy upadłości Metro-Projekt wniósł o podjęcie zawieszono w 2005 roku postępowania w toczącej się przed Sądem Okręgowym sprawie z powództwa syndyka masy upadłości Universal o wyłączenie z masy upadłości Metro-Projekt prawa wieczystego użytkowania oraz prawa odrębnej własności budynku posadowionego na nieruchomości. W dniu 30 maja 2011 roku Sąd Okręgowy oddalił powództwo Universal w tej sprawie.

Wyrok nie był prawomocny - w dniu 12 września 2011 roku Syndyk masy upadłości Universal złożył apelację. Orzeczeniem z dnia 23 lutego 2012 roku Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo Syndyka masy upadłości Universal o wyłączenie nieruchomości przy Al. Jerozolimskich 44 w Warszawie z masy upadłości Metro-Projekt. Proces zakończył się prawomocnym wyrokiem.

Wnioskiem z dnia 9 maja 2012 r. Syndyk masy upadłości Metro-Projekt wystąpił do Sędziego komisarza o zezwolenie na zawarcie z Syndykiem masy upadłości Universal ugody co do roszczeń spornych zaistniałych pomiędzy obiema masami upadłości. W wyniku zawarcia ugody, w zamian za zrzeczenie się wszelkich roszczeń przez masę upadłości Universal, masa upadłości Metro-Projekt miała zostać obciążona na rzecz masy upadłości Universal dodatkową kwotą w wysokości 5.722 tys. zł. Postanowieniem z dnia 31 maja 2012 roku Sędzia komisarz wyraził zgodę na zawarcie ugody. Postanowienie to jest prawomocne.

Wobec złożenia w formie aktu notarialnego przez Syndyka masy upadłości Universal oświadczenia o nieodwołalnym zrzeczeniu się jakichkolwiek roszczeń wobec Metro-Projekt, Syndyk masy upadłości Metro-Projekt dokonał w dniu 5 lipca 2012 r. płatności ww. kwoty na rzecz masy upadłości Universal.

W dniach 10 stycznia 2013 roku i 18 marca 2013 roku Syndyk masy upadłości Metro-Projekt ogłaszał sprzedaż przedsiębiorstwa upadłej spółki w trybie z wolnej ręki, z zastrzeżeniem przeprowadzenia sprzedaży w formie przetargowo-aukcyjnej. Cena wywoławcza za przedsiębiorstwo wynosiła odpowiednio 110 mln zł i 99 mln zł. W obydwu przypadkach z uwagi na brak ofert procedura nie została przeprowadzona.

W dniu 19 czerwca 2013 roku Syndyk masy upadłości ponownie ogłosił analogiczną sprzedaż, a cena wywoławcza została ustalona na 93 mln zł, w wyznaczonym terminie 19 sierpnia 2013 roku nie wpłynęła żadna oferta.

Zdaniem Zarządu PZU, hipoteka wpisana na rzecz PZU Życie istnieje, a PZU Życie ma prawo dochodzić zaspokojenia od każdego właściciela.

20. Pozostałe informacje

20.1. Ocena pozycji spółek Grupy PZU przez agencje ratingowe

PZU i PZU Życie podlegają regularnej ocenie przez agencje ratingowe. Rating nadany PZU i PZU Życie jest oceną wynikającą z analizy danych finansowych, pozycji konkurencyjnej, zarządzania i strategii korporacyjnej. Rating zawiera również perspektywę ratingową (ang. outlook), czyli przyszłą ocenę sytuacji spółki w przypadku zaistnienia określonych okoliczności.

Na dzień przekazania niniejszego raportu okresowego PZU i PZU Życie posiadały długoterminowy rating kredytowy oraz rating siły finansowej (nadany przez agencję Standard & Poor's Ratings Services w dniu 16 lipca 2009 roku) na poziomie A ze stabilną perspektywą ratingową. Następnie corocznie agencja Standard & Poor's Ratings Services potwierdzała powyższy rating oraz perspektywę (w dniach odpowiednio 23 lipca 2012 roku, 22 lipca 2011 roku i 5 lipca 2010 roku).

Poniższa tabela prezentuje ratingi nadane spółkom Grupy PZU przez agencję Standard&Poor's wraz z ratingami nadanymi rok wcześniej.

Nazwa zakładu	Rating oraz perspektywa	Data przyznania / aktualizacji	Poprzedni rating oraz perspektywa	Data przyznania / aktualizacji
PZU				
Rating siły finansowej	A /stabilna/	23 lipca 2012	A /stabilna/	22 lipca 2011
Rating wiarygodności kredytowej	A /stabilna/	23 lipca 2012	A /stabilna/	22 lipca 2011
PZU Życie				
Rating siły finansowej	A /stabilna/	23 lipca 2012	A /stabilna/	22 lipca 2011
Rating wiarygodności kredytowej	A /stabilna/	23 lipca 2012	A /stabilna/	22 lipca 2011

20.2. Zmiany składu organów zarządzających i nadzorujących PZU

20.2.1. Zarząd PZU

Na dzień 1 stycznia 2013 roku w skład Zarządu PZU wchodził:

- Andrzej Klesyk - Prezes Zarządu PZU;
- Przemysław Dąbrowski - Członek Zarządu PZU;
- Bogusław Skuza - Członek Zarządu PZU;
- Tomasz Tarkowski - Członek Zarządu PZU;
- Ryszard Trepczyński - Członek Zarządu PZU.

W dniu 12 marca 2013 roku Rada Nadzorcza PZU powołała z dniem 15 marca 2013 roku w skład Zarządu PZU Dariusza Krzewinę oraz Barbarę Smalską powierzając im pełnienie funkcji Członka Zarządu.

Od dnia 15 marca 2013 roku do dnia przekazania niniejszego raportu śródrocznego w skład Zarządu PZU wchodził:

- Andrzej Klesyk - Prezes Zarządu PZU;

- Przemysław Dąbrowski - Członek Zarządu PZU;
- Dariusz Krzewina - Członek Zarządu PZU;
- Bogusław Skuza - Członek Zarządu PZU;
- Barbara Smalska - Członek Zarządu PZU;
- Tomasz Tarkowski - Członek Zarządu PZU;
- Ryszard Trepczyński - Członek Zarządu PZU.

20.2.2. Rada Nadzorcza PZU

Na dzień 1 stycznia 2013 roku skład Rady Nadzorczej PZU przedstawiał się następująco:

- Waldemar Maj - Przewodniczący Rady;
- Zbigniew Cwiakalski - Wiceprzewodniczący Rady;
- Tomasz Zganiacz – Sekretarz Rady;
- Dariusz Daniluk – Członek Rady;
- Zbigniew Derdziuk – Członek Rady;
- Dariusz Filar - Członek Rady;
- Włodzimierz Kiciński - Członek Rady;
- Alojzy Nowak – Członek Rady;
- Maciej Piotrowski - Członek Rady.

Do dnia przekazania niniejszego raportu śródrocznego w składzie Rady Nadzorczej PZU nie nastąpiły żadne zmiany.

20.2.3. Dyrektorzy Grupy PZU

Na dzień 1 stycznia 2013 roku Dyrektorami Grupy PZU byli:

- Dariusz Krzewina;
- Rafał Grodzicki;
- Przemysław Henschke;
- Sławomir Niemierka.

W dniu 5 lutego 2013 roku Zarząd PZU powołał Barbarę Smalską na stanowisko Dyrektora Grupy PZU, a w dniu 19 marca 2013 roku odwołał ją - z dniem 14 marca 2013 roku - z tego stanowiska, w związku z powołaniem w skład Zarządu PZU. Z tego samego powodu, w dniu 19 marca 2013 roku, ze stanowiska Dyrektora Grupy PZU odwołano - z dniem 14 marca 2013 roku - Dariusza Krzewinę.

Od dnia 14 marca 2013 roku do dnia przekazania niniejszego raportu śródrocznego Dyrektorami Grupy PZU byli:

- Rafał Grodzicki;
- Przemysław Henschke;
- Sławomir Niemierka.

Wszyscy aktualni Dyrektorzy Grupy PZU wchodzą również w skład Zarządu PZU Życie.

20.3. Kontynuacja restrukturyzacji zatrudnienia w PZU i PZU Życie

W dniu 27 grudnia 2012 roku Zarządy PZU i PZU Życie ogłosiły założenia do planu restrukturyzacji w 2013 roku, którym miały zostać objęte głównie obszary likwidacji szkód i świadczeń oraz finansów, a także, ale w dużo mniejszym stopniu, funkcje wsparcia (administracja, logistyka, IT). W dniu 13 lutego 2013 roku Zarządy PZU i PZU Życie ogłosiły zamiar przeprowadzenia zwolnień grupowych, zgodnie z Ustawą z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników,

Dz. U. Nr 90 z 2003 r., poz. 844 z późn. zm. („Ustawa o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy”).

Przeprowadzenie restrukturyzacji zatrudnienia planowano na okres od 18 marca do 15 czerwca 2013 roku. Restrukturyzacja miała objąć do 3.145 osób w PZU i PZU Życie, w tym szacowano, że redukcja zatrudnienia dotyczyć będzie do 630 pracowników PZU i PZU Życie, co stanowiło 5,5 % ogółu zatrudnionych w obydwu spółkach.

W dniu 28 lutego 2013 roku PZU i PZU Życie oraz związki zawodowe działające przy tych spółkach zawarły porozumienie określające warunki restrukturyzacji zatrudnienia. Finalny kształt dokumentu powstał w oparciu o doświadczenia i rozwiązania wypracowane podczas analogicznych negocjacji w latach ubiegłych.

Restrukturyzację zatrudnienia przeprowadzono w zaplanowanym okresie i finalnie objęła ona 2.250 osób w PZU i PZU Życie, w tym redukcja zatrudnienia dotyczyła 544 pracowników PZU i PZU Życie.

Osobom, które były zwalniane lub które nie przyjęły zaproponowanej zmiany warunków zatrudnienia (analogicznie jak podczas wszystkich etapów restrukturyzacji zatrudnienia tj. w latach 2010-2012) proponowane były korzystniejsze warunki odejścia niż te przewidziane prawem w podobnych sytuacjach (Ustawa o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy). Wysokość dodatkowych odpraw była uzależniona od stażu pracy w Grupie PZU i wysokości wynagrodzenia danego pracownika.

Łączne koszty z tytułu restrukturyzacji odniesione w ciężar rezerwy na koszty restrukturyzacji w I półroczu 2013 roku wyniosły 20.227 tys. zł (w całym 2012 roku: 75.862 tys. zł).

Na dzień 30 czerwca 2013 roku rezerwa na koszty restrukturyzacji wyniosła 37.967 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 58.194 tys. zł).

20.4. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

20.5. Zawarcie przez PZU lub jednostki zależne istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2013 roku PZU ani jednostki zależne nie zawarły jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązаныmi, jeżeli pojedynczo lub łącznie byłyby one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe.

20.6. Obroty i salda transakcji z podmiotami powiązanymi

Salda i obroty wynikające z transakcji handlowych pomiędzy Grupą PZU a podmiotami powiązanymi	Składka przypisana brutto				Należności						
	w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	w ubezpieczeniach na życie (łącznie z wolumenami z kontraktów inwestycyjnych)	Pozostałe przychody	Koszty	- w tym odpisy na należności dokonane w bieżącym okresie	wartość brutto	odpisy aktualizujące	wartość netto	Zobowiązania	Aktywa warunkowe	Zobowiązania warunkowe
1 stycznia – 30 czerwca 2013 roku i na dzień 30 czerwca 2013 roku											
Kluczowi członkowie kadry kierowniczej podstawowych jednostek ¹⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe podmioty powiązane ²⁾	-	-	11	-	-	8 309	(8 306)	3	-	-	-
1 stycznia – 31 grudnia 2012 roku i na dzień 31 grudnia 2012 roku											
Kluczowi członkowie kadry kierowniczej podstawowych jednostek ¹⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe podmioty powiązane	278	-	58 157	33 379	-	11 068	(8 306)	2 762	2 528	-	-
1 stycznia – 30 czerwca 2012 roku i na dzień 30 czerwca 2012 roku											
Kluczowi członkowie kadry kierowniczej podstawowych jednostek ¹⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe podmioty powiązane	75	-	16 557	11 757	-	11 124	(9 806)	1 318	2 241	-	-

¹⁾ Członkowie zarządów spółek Grupy PZU objętych konsolidacją oraz Dyrektorzy Grupy PZU.

²⁾ Syta Development Sp. z o.o. w likwidacji (spółka nieobjęta konsolidacją).

20.7. Transakcje z jednostkami zależnymi od Skarbu Państwa

Mając na uwadze zapisy Statutu PZU (w szczególności dotyczące ograniczeń prawa głosowania akcjonariuszy innych niż Skarb Państwa oraz zasad powoływania Rady Nadzorczej PZU), dla potrzeb przedstawienia obrotów i sald transakcji z podmiotami powiązanymi, przyjmuje się założenie, że Skarb Państwa zachował kontrolę nad PZU w rozumieniu MSR 27, a w konsekwencji PZU pozostaje podmiotem zależnym od Skarbu Państwa i w dalszym ciągu zobowiązany jest prezentować w swoich sprawozdaniach finansowych transakcje przeprowadzane z jednostkami powiązanymi ze Skarbem Państwa.

Na potrzeby niniejszego punktu przez „jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone ze Skarbem Państwa” należy rozumieć wyłącznie spółki prawa handlowego i przedsiębiorstwa państwowe zależne, współzależne i stowarzyszone ze Skarbem Państwa, których listy publikowane są na stronach internetowych Ministerstwa Skarbu Państwa. W szczególności, podmioty z Grupy PZU zawierały w toku swojej statutowej działalności transakcje z podmiotami zależnymi, współzależnymi i stowarzyszonymi ze Skarbem Państwa innymi niż spółki prawa handlowego i przedsiębiorstwa państwowe wymienione na stronach internetowych Ministerstwa Skarbu Państwa. Z uwagi na bardzo dużą liczbę takich podmiotów i zawieranych z nimi transakcji, ograniczenia systemu sprawozdawczości przyjętego w Grupie PZU oraz nieistotność wpływu tych transakcji na wyniki Grupy PZU, w ocenie PZU prezentacja tych transakcji nie ma znaczenia dla rzetelnego przedstawienia sytuacji finansowej Grupy PZU.

Grupa PZU zastosowała zwolnienie, o którym mowa w pkt. 25 MSR 24 i odstąpiła od ujawniania niektórych informacji w odniesieniu do transakcji z podmiotami powiązanymi poprzez fakt znajdowania się pod kontrolą, współkontrolą lub znaczącym wpływem tego samego rządu.

Transakcje z jednostkami zależnymi, współzależnymi i stowarzyszonymi ze Skarbem Państwa stanowiły w przeważającej większości umowy ubezpieczeń majątkowych i osobowych oraz ubezpieczeń na życie i kontraktów inwestycyjnych.

W tabeli poniżej przedstawiono przypis składki oraz wolumeny z kontraktów inwestycyjnych wynikające z transakcji z jednostkami zależnymi, współzależnymi i stowarzyszonymi ze Skarbem Państwa, zawieranych i rozliczanych na warunkach możliwych do uzyskania przez klientów nie będących podmiotami powiązanymi.

Jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone ze Skarbem Państwa	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Składka przypisana brutto w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	46 542	66 287	26 580	40 769
Składka przypisana brutto w ubezpieczeniach na życie	6 687	12 758	3 590	7 037
Wolumeny z kontraktów inwestycyjnych	-	-	-	584 564
Razem	53 229	79 045	30 170	632 370

Poniższe tabele zawierają dane dotyczące przypisu składki oraz wolumenów z kontraktów inwestycyjnych w transakcjach bancassurance z bankami zależnymi i stowarzyszonymi ze Skarbem Państwa.

Przypis składki oraz wolumeny z kontraktów inwestycyjnych	1 kwietnia - 30 czerwca 2013	1 stycznia - 30 czerwca 2013	1 kwietnia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2012
Bank Powszechna Kasa Oszczędności	10 435	23 936	7 785	598 367
Składka przypisana brutto PZU	3 748	11 178	4 195	6 766
Składka przypisana brutto PZU Życie	6 687	12 758	3 590	7 037
Wolumeny z kontraktów inwestycyjnych	-	-	-	584 564
Bank Ochrony Środowiska SA	-	-	11	31
Składka przypisana brutto PZU	-	-	11	31
Bank Gospodarstwa Krajowego SA	100	171	-	3
Składka przypisana brutto PZU	100	171	-	3

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe PZU za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2013 roku podpisali:

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	
26 sierpnia 2013 r.	Andrzej Klesyk	Prezes Zarządu PZU (podpis)
26 sierpnia 2013 r.	Przemysław Dąbrowski	Członek Zarządu PZU (podpis)
26 sierpnia 2013 r.	Dariusz Krzewina	Członek Zarządu PZU (podpis)
26 sierpnia 2013 r.	Bogusław Skuza	Członek Zarządu PZU (podpis)
26 sierpnia 2013 r.	Barbara Smalska	Członek Zarządu PZU (podpis)
26 sierpnia 2013 r.	Tomasz Tarkowski	Członek Zarządu PZU (podpis)
26 sierpnia 2013 r.	Ryszard Trepczyński	Członek Zarządu PZU (podpis)
26 sierpnia 2013 r.	Piotr Marczyk	Dyrektor Biura Rachunkowości (podpis)